

وَمَا أَمْرَوْا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لِهِ الدِّينُ

ترکستان شرق نیک مشهور شیر لریدن کاشغز لیک داملا ثابت بن
عبد الباقی عقی الله عنهمما نیک قلم رشحه سیدین بلوب اسمی

عَمَّتْ سَارَدْجَرَةُ بَانَ الْمُوْمَةُ

محقق علماء ارنیک مدقق فقم ام ارنیک مشهور لریدن محترم امام طها وی
حضرت نلی نیک تقدیمه رایده تأثیف تألفغان عزیجه مبارک رساله سینی ترکستان
شرقی نیک کاشغز شیر لریدن داملا ثابت عبد الباقی عقی الله عنهمما نیک ترکستان چه
ترجمه بسی

طبعت الطبعۃ الثانية من هذه الرسالة على نفقة
ال الحاج مولوی ابراهیم عبد الله الترکستانی المقيم بالریاض

سنة ١٣٧٩

(وتوزع مجاناً لوجه الله الکریم)

مطبعة وورش متحفی الانوار

وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لِهِ الدِّينَ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي شَبَّهُ زَمَانَ سَعَادَتِ اقْتِرَانِ دَهْ بِوْ قَسْقَهِ رِسَالَهِ وَكَلَّتِهِ مَقَالَهُ كَهْ
تُرْكِسْتَانَ شَرْقِ نَكْ شَهْرِ مَشْهُورِ شَهْرِ لَرِيَدِينِ كَاشْغَرِ لَيْكِ دَامَلَا ثَابَتِ بَنْ
عَبْدِ الْبَاقِي عَنِ اللَّهِ عَنْهُمَا نَكْ قَلْمَ رَشْحَهِ سَيْدِينِ بَاوَبِ اسْمِي

عَصَمَانُدْ جَوَهَرَيْه

دور ختن انباعیدین یوروونک قائلیک علم و حکمت غاه فدا کار و دین
ومالات اوچون غمغور اعیان تجصار لریدین برادران عبد السميع جان
خاچیم و نعمت جان بای حاجیم مرحوم نک فرزندار جمند لری نک اهتمامی
و خراجانی بیله دهل شاهجهان ده محبوب المطابع ده باسیلیب نشر قیلندی

طبع حق لری ناشر لرغه راجع دور سنه ١٣٥١ هـ

الطبعة الثانية—سنة ١٣٧٩

طبعت هذه الرساله على نفقة

الحاج مولوي ابراهيم عبد الله التركستاني المقيم بالرياضه

وتوزيع مجاناً لوجه الله السكريم

بطبعه الأنوار بالقاهرة

٥٢٤٧٧

(وَمَا أَمْرَوْا إِلَّا يَعْبُدُوا اللَّهُ مَخْلُوقَيْهِ لِهِ الَّذِينَ)

عقیدة بىلەگان شىطان غە ايل دور اگرمىك بىل عبادت قىلىسە بىل دور

عقايد جوهەرى

بوقييمت ليك رساله ، شرق توركستان كاشغرى ليك بويوك عالم وأستاذ ومشمور
مجاهدىين ثابت داملام عبد الباقى اوغلى نيك تأليف لويدن بولوب سنه ١٢٥١
ده دھلى شاه جمان محبوب المطابع باشىھ خانە دەختىن يۈۋىك قاش لىق أعيان
تەخارىدن عبد السميع جان حاجىم نعمت جان باي حاجىم - حوم اوغلى نيك نەفە
واھتىمى بىلە باسىلىپ نشر قىلىنغان ئىدى .

بواثر نيك نفعى عام و جارى بولۇسون اىچۇن او لىق ناشر مذكور عبد السميع
جان حاجىم نيك اذن و موافقى ايله - حاضر الرياض دەساكىن ، شرق توركستان
دەختىن چىرالىق عالم فاضل لرىمېزدىن ابراهىم بن عبدالله - و مەكە مەكرە دەجاور دەختىن
قرقاشاش لىق دىن و ملت پرور مۇقتىبىر تاجر لرىمېزدىن على حاجىم روزى لرى نىڭلىڭ
نەفە و سىي غىرت لرى بىلە آيىكىنجى قىيم باستور ولدى .
تەقبل الله منهم جميعا و نفع بها المسلمين آمين

مقدمة

فنا و عدم نک چکیز بیانی طبیعت طیاره لری نک آین اوچاقی و اسطه هی
بیله واستعداد سیاره لری نک سرعت لیک حرکت لری و سیله هی بیله طی قلیب
موانع دریا لری ماده و عناصر پراخود لری نک هیبت نک یوروشی بیله قطع
قلیب وجود بوستان لریدن باد و هوایی هجدل و گل گلزار لری ترو تازه تاغ
لریده سولو ایریگان کوشدیک پاک پاکینه آقیب تورغان گل لر آلتون
بیله یاقوت دیک کولوب تورغان حالده نرکس لر خمار کوزلری بیله شراب
ریحانی بیله هست بولغان کیشیدیک باقیب تورغان بلوت لرایته واخشماده
محبوبی دین یراق قالغان عاشق نک ولی کبی چاهماق چاقیب تورغان سروله هزار
ناز ایله سرفراز اولوب نازنین معشوق کبی بلبل لرغه ایگیلما گی بالکه بالبل لرنک
دل لریده بی شمارغم داندوه اوست لریمنی یاقیب تورغان باخ لری ده هشت
عنبر سرشت نک باخ لری کبی هرجنس گل لرمجوب لر خسار لری دیک .
قریل آچیلغان آلمه و آnar لرشاخ لرده قدرت آلهیه نک عجیب صنعت لرینی
آشکارا قلیب داربار بچه لرکبی باشیچه آسیلغان یغور تویی لری رسنه هی او زد اکان
مروارید کبی یرلرده تر تیلب سین ساچیلغان بلبل لر هر نوع نعمه و نوا قلیب گل
لرغه عجیب آواز و بدیع آغاز برله اوی سرلرینی بیان قلیب توغان شرق تورکستان
غه چیقیب آنده وجود مراسمه هی ادا قلغان همشهر لریم طبیعت دار الفنون نک
اسان شعبه سیده حضره القدس معلم لری نک قصور سین تربیتی بیله فصاحتی
ظاهر و بلاغتی آشکارا محاذ واستعاره لری عجیب و مثل و کتابیه لری غریب او زی
قصده معنی هی کوپ ترکیبی مستقیم اسلوبی عیب و نقصان دین سلیم ترکی زبان نی
برگه او قوشغان هم سبق لریم فطرت مکتبخانه هی انچره عنایت از لیه نک فضل
واحسانی بیله بعض لر صنم لرنی وبعض لر یولدوز لرنی وبعض لراوت لرنی

عیادت اوچون اختیار قیلیب حضلات بیابانیده يول سیز سرگردان بولغان حالده
دل لوحه سیخه کله طیبه نی فضل آله واطف غیرمتناهی نك موقتی بیله یازیب
زبان لری بیله تکرار قلیب جناب الله تعالیٰ غه إيمان كلتوروب رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم غه تصدیق قلیب هدایت نی اختیار قلغان همدین لریم زمان
مدرسه اریده کیچه وکوندوز معلم لریدین عبرت و تجربه درس لرینی گوب
سعی واجتهاد بیله یاد قیلغان همنه گئی یار و آشنازیم وجود در مخانه اریده کون
آی یولدوز معلم لری نك تأثیر لیک تأدیب ایله علوم دینیه و معارف یقینیه لرغه
کا ینبغی ماهر بولوب آفاق اشتئار کسب قیلغان کون کې مشهور خواجه لریم غه
پوشیده ایساکیم بو علم و معرفت کشور لری نك حکمدار لری نك خالص
خدمت کاری و دین و ملت میدان لری نك علمدار لری نك وفادار و فدکاری داملا
ثابت بن عبد الباق الکشغری قلم یاوری بیله انداغ اظهار حال قیلادرکه کمینه حج
اوچون سنة ١٣٤٩ سفر قلغانیمده - استنبول - مصر - اسکندریه - حجاز -
هندستان لرنی سیاحت قلماق بیله موفق بولوب گوب معارف اهلی بیله کوروشوب
کوکلار یامغوردن یاکی کان لرکوندن بھرە مند بولغانیدیک بھرە مند بولدوم - الحمد
للہ که بوسفریم ده گوب عبرت لر تولا معرفت لر بسیار تجربیه لر بیشمار امتحان
ار حاصل قلديم مک مکرمه و مدینه منوره و طائف شریف ده اوون بش آی
توروب زمان معلم لری نك افاداتی بیله و دوران مدرس لری نك افاضاتی بیله
وأرض مقدسه نك شرافتی و خاصیتی بیله خیلی تخریب کوردوم مع الاسف
بوسیما حتیم ده هریرغه بارسام اهل اسلام نی توبن کوردوم بومسئله ده اوزون
مدت تفکر قلديم رسول اکرم صلی الله علیه وسلم نك هدی و سیرت لرینی
و صحابه و تابعین و سلف صالحین نك آثار لرینی تفتیش قلديم اسلام اصول لرینی
و دین نك احکام و فروع لرینی بقدر استطاعت کشف قلديم نفس قرآن مطالعه
قلباً قنه اشتباه لیغ جای لرنی کامل لردن سوراب استفاده قلباً قنه مشغول بولدوم

سوگره دين فريند شلريم نك اعتمادو عمل لريني و تعليم يول لريني رسول اگرم
 صلي الله عليه وسلم نك سيرت لريدين و خلفاني راشدين نك سنت لريدين سلف
 صالحين نك آمار لريدين استفاده قلغان أصوله توغرى قلديم سلف او لرني فوق
 العادة خالص توحيد پاکيزيه ايمان ده سنت قائمه نك ايچنده صراط مستقيم نك
 او سنتيه بدعت دين پاک ريا و سمعه دين يراق گناه نك اثريدين مسنه تاپديم
 أخلاق وأفعال وأعمال لري نك ميزاني واداره حکومت و سياست لري نك
 قانوني قرآن حکيم سنت رسول کريم بولفاج او لرني أخلاق و انسانيت و صداقت
 و ادب و وفا و صفا و صله و لطف و حریث و تهذیب کي مکارم أخلاق ده غایت
 بلدن مرتبه ده تاپديم طمع و خوف خرص و شره و کيد و مکر و تعسف تعصب
 کي يمان صفت لردين بالكلية پاک بلهيم او لرني (فبشر عباد الدين يستمعون
 القول فيتبعون أحسنه أوئلک الذين هداهم الله وأولئک هم ألو الألباب) کي آيت
 لرنك مضمونی غه موافق اولوب مسائل دینیه ده أصله تعصب قلمايدورغان
 کوردوم أما خلاف لر توحید دغه يوغان او هام و مزاعم لريدين ايران
 خرافات لريدين أهل كتاب اسرائیيات لريدين عاشوريه کادانيه لرنك اصله میز
 حکایة لريدين فاسیکه ليک لرنك خیالات لريدين رافضه لرنك چهيلات لريدين
 علم کلام و علم تصوف واسطه سی ايله براز آرالا شتورغان کورو ندی بوسېيدین
 بولرنك توحيدی سلف صالحين لرنك توحیدی ديلک خالص پاکيزيه قلاماي
 قرآن مبین سنت سيد المرسلين نك بوليدین برآز باشقه چه بولوب جناب الله دين
 سورالادورغان نرسه لرنی مخلوق دين سورالا دورغان جناب الله غه مخصوص
 صفت لرنی بندەغه اثبات قلانا دورغان بولوب عقائد لرنك اثباتي اوچون
 كتاب و سنت نك تيمکين يول ارى و روشن برهان لري کفایه قلمايدور ديب
 گمان قيلنيدب علم کلام فی اختبار قلينغان کورو ندی بالک علم کلام فی كتاب
 و سنت غه أصل و أساس ديب آکلاندی بوسوزلار دل لرده تاشقه او يولغان

نقش ارکبی یا که کیچیک لیک ده کوب تکرار قلاینیب خون غه ارالا شیب
کیه کان قرآن سوره لری دیک مستحکم او رونلاشدی او هام و خیالات کو به یید
دو شن ار طر فیدین دسیسه زیاده بولوب هر فرقه رأی و هو ا لریغه تابع بولوب
او ز مسلک لریغه رواج بیریب باشقه ارنک مسلک لرینی رد قلماقعه شروع قلدی
لر بو باره ده اهل اسلام امام ترمذی عبد الله بن عمر نک یولی بیله رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم دین روایت قلغان (لیأتین علی امتی ما اتی علی بنی اسرائیل
حدو النعل بالنعل حتی ان کان منهم من اتی علی امه علانیه کان من امتی من یاصنع
ذلك وان بنی اسرائیل تفرقوا علی اثنین وسبعين ملة و تفترق امتی علی ثلاث
وسبعین ملة کلهم فی النار إلا ملة واحدة قالوا من هی یارسول الله قال هم الذين
علی ما انا علیه واصحابی) دیگان حدیث غه مصدق او لدی حدیث نک مضمونی
پیغمبر یمین ایتدی الله غه قسم قیلا منیک امتیم غه بنی اسرائیل غه کلگان
نرسه بی کم و کاست کیلادرور بر کفیلش ینه بر کفیلش غه برابر بولغان دیک منیک
امتیم غه کلگان نرسه بنی اسرائیل غه کلکا نرسه برابر دور حتا که او لدین
بر کیشی او ز انسی ایله اشکارا یمان ایش قلغان بولسه منیک امتیم دین هم
شونداغ کلیش بولادرور حقیقت ده بنی اسرائیل یتمیلش ایسکی ملت غه بولندی
منیک امتیم یتمیلش او ج ملت غه بولاندور اولر نک بردین باشقه همی دوزخ
ده دور بو سوز نی صحابه لر آکلاب رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دین سؤال
قلیب یارسول الله او لر کیمل دور دیدی پیغمبر علیه السلام او لر منیک سنتیم
ده کی واصحاب لریم نک اعتقاد و طریقت و سنت لری ده کی اهل سنت دور
دیدی خلف ارشبو حدیث نک مضمون دیدیک اصول و عقائد لرده نچه فرقه
بو اهان نک او سنتیم فروع واحکام ده هم مختلف بولدیلر و عمل و عبادت ده بعض
بدعت لر قشلووب وبعض سنت لرتا شلاینیب بدعت لرنی سنت لر نک او رنیده
رعایه قلینیب عادات و رسوم نی اسلام دین سنتیب مسائل و فتاوی ده اختلاف

لر زیاده لاشدی خلف لر خواهی توحید و اصول اسلام ده و خواهی فروع
واحکام ده سلف صالحین دین ناقص بولعاج خلف لرده عبادت نک روحي
قالمای الله تعالى نک نصر تیغه مستحق بولالمدی بلکی الله تعالى او لر غه جلال
صفتی بیله قراب جمال صفتی ایله تجلی قلمدی خلف لر هم سلف لرگی کتاب
و سنت نی کاینبعنی رعایه قلیب ایمان و اسلام و احسان و اخوت والفت و محبت
و صدق و صفا و حلم و وفا وعدالت و احسان کی او لوغ صفت لرنی التزام قاسمه لر
و اسرائیلات و خرافات دین یراق بولوب توحیدندی صاف قلیب عبادت لرنی
سنت غه موافق قلسه لر بدعت دین بالملکیة او زولسه و تعلیم نی هم رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم صحابه کرام لرغه تعلیم قلغاندیک و صحابه لرتابعین لرغه تعلیم
برکاندیک قلسه لر علم تاریخ بولسه جونک مرشد دور آندین بی بهره قامسه لر
ایدی او لرنک عبادتیغه جان پهیدا بولوب جناب الله نک نصر تیغه مستحق بولور
ایدی دیب خاطریغه او زون فسکر دین کین ظهور قلدی بوباده ده استنپول -
هر - اسکندریه - حجاز - هند علماء لری نک محقق لری بیله مذاکره قلیم
محترم علامه بی نظیر مرشد کبیر منار صاحبی سید رشید رضا بیله نچه مجلس
ده سوز لاشدیم محترم رشید رضا حضرتلى اخیری جولان غه کلیب استاذی
شیخ محمدعبدی دین گوب سوز لری نقل قلیب آخرالامر ای علم و معرفت نک شرین
سو تیغی برگه ایمیشکان شرین برادریم دور و مند قرینداشیم خلف لرده کتاب و سنت
غه موافق الله تعالى نک نصر تیغه لایق مسلمان لر کم دور اسرائیلات و خرافات غه
چومکان و اعتقادها بمحبل الله تورسه مذهب تعصی بیله خواهی اعتقاد ده و خواهی
فروع ده و خواهی تصوف ده فرقه فرقه بولوب هر بری ینه بری نی تضليل قلور
تورت یوز ملیون بالاسی بار اسلام نی بی و فابالآلری غریب قلیب (ابه الاسلام غربیا
و سیعود غربیا فطوبی للغرباء) حدیثی مضمونی غه مصدق بولدی ای قرینداشیم بو
آم نک او لینی نیمه اصلاح قامه اخیرینی شیبو نرسه اصلاح قلا دور تام مسلمان لر

الصف قلیب خلاف فی تاشلاب کتاب سنت غه رجوع قلمغو نجه ایش او گلامناییدور دیب سوکره امیر البیان تسمیه قلمینغان قلی عمر بن معبد یکرب نک سه صامه سیدین هم او تکور شام لیک مشهور خطیب شکیب ارسلان نک « ماذا تآخر المسلمين » عنوان لیغ رساله سینی بردى مطالعه قلديم اول کيشی هم شبو مسئلله فی تحقیق قلغان ایکان گویا بوجتیر رب رمیه من غیر رام مضمونیغه مصداق اولوب اول ایسکی ذات نک یالریدین او ق آنیب من کوب تشكیر قلديم سوکره شبو فکر فی پشورماق اوچون کوب علماء لرغه مراجعت قلديم علماء لرغه نک ماهر لرینی و محقق لرینی شبو فکر ده موافق تاپدیم وا اسفاکه بو علماء لرغه حقیقت شبو درجه ده روشن کورو لووب توروب ینه او زلزی اخلاق و افعال و اقوال و اعمال و قناعت وزهد و ورع و عبادت و توکل و اذعان و تقوی و احسان لردہ کاحقه سلف صالحین غه متابعت قلغاج مر اتب علیمه لریفه قراغان مر اتب علیمه لری بیک تو بن کورونادر و مع ذلك سلف علم لری کوب رواج بولغاچ کتاب و سنت غه کا یلنبغی متابعت قلغچی لر مو آز ایماس الحمد لله که بو مبارک سفریم ده باقدر استطاعت عبرت و تجربه حاصل قلغان دین کین ایسکی مره عرفات ده وقوف قلماق ایله مشرف بولوب سوکره خونیم توکولگان و کندیکیم کیسیلگان مسقط رأسیم دنیا نک جنتی و اهلی جنت نک اهلی کبی آداب و اخلاق لیغ تورکستان شرقی غه قایتادورغان و قیم ده وحی نک تو شکان یری اسلام نک ابتداء قلغان مکانیدین ملت آرقدا شلریم و قان قریندا شلریم اوچون ایچملک بیله تو گامايدوغان بیله بیتمایدورغان همه غه شامل جانلرغه غذا دل لرغه شفا بر نوع خرما وزمزم تحفه قلماق خیالیمغه کچدی بو سبب دین نفع عام بولسون دیب ترکی زبان بیله یازغان اسلام قانونی عنوان لیغ کتابیم فی چهه قلیب هدیه قلماق فی اراده قلديم قرامام سفریم او زاب قالدی اسلام قانونی ایسکی دفتر کتاب بونی چهه قلماق اوچون خیلی زمان کره ک ایدی بو سبجدین خالص تو حید باره سیده کچیک

بالا لر اوچون جواب و سؤال قلیب عقائد جوهری نام بىله بر رساله ترتیب
بیریب وینه عقائدده فوق العادة معتبر و غایت معتمد بیان السنة نام ایله امام
طحاوی نیک رساله سینی ترکی تبل بیله قسقه عبارت و عجیب اشارت بیله ترجمه
قلیب عموم دین قرینداشلیم غه هدیه قلدیم اگرچه کلامی والعصر سوره سی کبی
قسقه بولسه مو اسلام نیک یەلدىزیغه و عقائد اساسیغه و دین ارکانیغه دایمان نیک
اصولیغه مشتمل بولغاچ مقبولیت شرف ایله مشرف بولور دیب دین قرینداشلیم
نیک مکارم اخلاق لریدین امید واردور من بیان السنة فیک ترجمه س—یده نحو
و صرف و بیان قاعده لرینی بیان قلبناهای بلکه مضمونینی بیان قلبیندی چونکه
ترکی ترجمه ده صرف و نحو دین و ترکیب کیفیتیدین سوز قلماق مقصود غه منافی
بر ایش دور .

(داملا ثابت من عبد الباق)

فایدۀ

بیلگىكە الله تعالى قرآن كريم ده خالص توحيد نىك مرتبه سىنى بيان قىلىپ
 (الذين آمنوا ولم يلبسوا ايمانهم بظلم أولئك لهم الأمان و هم مهتدون) آتى نى
 نازل قىلىدى معناسى : الله تعالى نىك بىرىشكىغە ايمان كلتوروب عبادت ده أول
 ذات غە هېيچ نرسەنى شرىك قىلغان وايمان لرىنى ظلم غە يعنى شرك غە
 آلاشتور مغان ذوات كرام لرغە دور امانلىق واول راست يولىدە دورلار اول
 توحيدنى خالص قىلىپ شرك نىك اثار يدين و ظلم نىك ظلما يىدىن پاڭ بولغاچ
 او لرغە هېيچ وجهىن قورقۇچى يوقدور واولر ھېيشە صراط مستقىم ده هدايت
 نورى بىلە وايمان قوتى بىلە صلاتات وذلت دين امان دورلار . پېغمبر عليه السلام
 « من شهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأن محمداً عبد الله ورسوله وأن
 عيسى عبد الله ورسوله وكلمة ألقاها إلى مريم وروح منه والجنة حق والنار حق
 أدخله الجنة على ما كان عليه من العمل » دىلى بىوحديث نى امام بخارى وامام
 مسلم لر عبادة بن الصامت دين روایت قىلى - مضمونى هرکشى بىر الله تعالى دن
 باشقا معبود بىر حق يوقدور واول الله تعالى غە نە ذات ده و نە صفات ده و نە
 افعال ده و نە عبادت غە مىستحق بولماقدە هېيچ شرىك يوقدور و محمد عليه السلام
 الله تعالى نىك بىندەمى دور وايلچى سيدور و عىسى عليه السلام اول الله تعالى نىك
 بىندە سيدور وايلچى سيدور أول الله تعالى نىك حضرت مريم غە تاشلاغان كىلەسى
 دور يعنى عىسى عليه السلام الله تعالى نىك قدرتىغە مظاھر بولوپ كىن كىلەسى بىلە
 آناسىن موجود بولغان بىرمىپىر دور اول ذات الله تعالى دين كىكان روح دور
 جنات حقدور دوزخ حقدور دىب شهادت ايتسە الله تعالى آنى جنت غە داخل
 قladور آندىن بعض صادر بولغان قصور لىنى عفو قىلا دور دىلى . و هم امام
 بخارى و امام مسلم لرعتبان رضى الله تعالى عنە نىنڭ حىدىثىدە فان الله حرم على

الدار من قال لا إله إلا الله ينبغى بذلك وجه الله ديلك حمله نى روایت قیلدی
 مقصودی راست دل بیله ایشانیب ریاوریب دین پاک بولوب خالصاً لوجه الله
 لا إله إلا الله دیکان کشینی الله تعالی شک سیز دوزخنه حرام قیلدی دیمک دور
 و پیغمبر علیه السلام ایمیدی (قال موسی یارب علمی شيئاً ذکر کوأدعوك به قال
 قل یاموسی لا إله إلا الله قال یارب کل عبادک یقولون هذا قال یا موسی لو ان
 للسموات السبع و عاصمهن غیری والأرضین السبع فی کفہ ولا إله إلا الله فی کفہ
 مالت ہن لا إله إلا الله) بوحدیث نی امام ابن حبان و امام حاکم لر ابو سعید
 الخدری دین روایت قیلدی مضمونی حضرت موسی کامیم الله یارب منکاً بزر سه
 تعلیم برکنکه من سنی اول زرسه بیله ذکر قیلامن و هم سبکاً اول زرسه بیله دعاقیلامن
 دیدی الله تعالی یاموسی لا إله إلا الله دیگیل دیدی حضرت مومی علیه السلام
 یارب سنتک همه بندہ لرنیک مونی دید و ردیدی الله تعالی یاموسی اکر یته آسمان
 و من دین باشقه یته آسمان ده کی موجودات لر و هم یته زمین همه سی ترازو نیک
 بر پلے سیغه تو شسہ لا إله إلا الله ینه بر پلے سیغه تو شسہ لا إله إلا الله پاسیب کیتادر
 دیدی دیمک دور منا بو آیت و حدیث لر دین توحید نیمنک فضیلتی و آنیک ثوابی
 نیک کاته لیغی معلوم بولادور و حدیث و آیت لرنی ملاحظه قیلنکه فقط تیلی بیله
 لا إله إلا الله دیمک هیچ فائدہ بر ما یدور بلکہ ایمان نی درستلاپ تقوی توحیدی
 خالص قیلیب تصدیق نی صاف قیلیب نیمه لرغه ایمان کیلتوتر مک لازم دور آنی
 بیلیب و نیمه لرشک دور و نیمه لر کفر دور آنکا توشنوب حقیقی ایمان کیلتورسه
 شونداغ ایمان او زایگه سینی قوت قرادر شبو حقیقی ایمان نصیبه سی بو لغان کشی
 لر الله تعالی نیک دوست لری دور و اول رغه هیچ وجہیدین خوف و تشویش
 یوقدوره الأن أول ایمان اللہ لا خوف علیهم ولا هم يحزنون الذين آمنوا و كانوا يتقوون
 « داملاً ثابت بن عبد الباقی »

() ()

إن الدين عند الله الإسلام

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(۱) سؤال - الله تعالى بنده لرغه بویرا غان يخشى نرسه لرنیک همه دین او لوغ راق نیمه دور

(۱) جواب - توحید دور أول توحید الله تعالى فی ذاته وصفة و فعلًا بردور دل بیله ایشه-انیب تیل بیله گواه‌هاینگ بریب عمل و عبادت ده آنکه هیچ نرسه فی شریک قیلماي بالکه عمل و عبادت لرنی أول ذات الوهیت صفات غه مخصوص قیلما قدورهه پیغمبر لرنیک الله تعالى نیک نزدیک آلب کی-کان دینی او شبو توحید دور وما أَمْرَوا إِلَّا يَعْبُدُوا اللَّهَ مخلصین له الدين آیتی إننا معاشر الأنبياء دیننا واحد - حدثیتی برهاش دور

(۲) سؤال - الله تعالى بنده لرنی نهی قیاغان یمان نرسه لرنیک همه دین یمان راق نیمه دور

(۲) جواب - شرك دور أول شرك الله تعالى غه باشقه نرسه فی عبادت ده شریک قیلما قدور شرك همه یما نلیق لرنیک چونکرا ق دور الله تعالی نیک نزدیکه موندین یمان راق نرسه یوق دور بوسلیدین مونی أصلًا مفترت قیلما بدور شرك بولماسه باشقه گناه لرنی الله تعالی خواهلاسه مفترت قیلا دور إن الله لا یغفر ان يشرك به و یغفر ما دون ذلك لمن یشاء آیتی دلیل سور

(۳) سؤال - بنده لرغه ضرور واجب بولغان نرسه لرنیمه دور

(۳) جواب - تورت نرسه دور الله تعالی فی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم فی ودين اسلام فی دلیل و برهاش بیله بیلمک وايشانمک دور سونکره رسول اکرم

صلی الله علیه وسلم هدایت قیلغان طریقه بیله عمل و عبادت قیلماقدور سونکره ۳
 خلایق لرنی شبوایمان و عبادت غه دلالت قیلماقدور سونکره خلایق نی دلات
 قیلغانده اولردن آزار و جفایته سه صبر قیلماقدور چونکی الله تعالیٰ قرآن کریم ده
 (والعصر إن الإنسان لفي خسر إلا الذين آمنوا و عملوا الصالحات و تواصوا بالحق
 وتواصوا بالصبر) سوره سینی نازل قیلدی معنای عصر غه قسم قیلامشکی
 انسان شک سین زیان ده دور مگراولردن جناب الله تعالیٰ نی ورسول اکرم صلی
 الله علیه وسلم نی و دین اسلام نی تاوب راست کونسگلی بیله ایشانگانار ویخشی
 عمل لرنی قیلغان لروایان و عمل غه و صیت قیلغان لروصیت یولیده یتکان آزار
 و جفایغه صبر قیلغان لروصبرغه و صیت قیلغان لرزیان ده ایماس دور مناشبو او لوغ
 سوره اسلام بیلدیز لرینی بیان قیلماچ امام شافعی رحمه الله حضرت ایرانی ائمده اکر
 الله تعالیٰ بنده لرغه والعصر سوره سیدین باشقه سوره لرنی توشور ماسه مو فقط
 شبو او لوغ سوره خلایق لرغه حجت اوچون کفایه قیلورایدی

(۴) سؤال - عمل و عبادت دین مقصود نیمه دور

(۴) جواب - الله تعالیٰ نی اسماء و صفات لری بیله یخشی تاماق دور آسمان
 وزمین نی پیدا قیلماقده واولرده تصرف قیلماقده شریکی یوقدور دیب اعتقاد
 قیلیب اول الله تعالیٰ نیک بقا سی ازی وابدی دیب گواه لع بر مک دور الله تعالیٰ
 نیک پی درپی نعمت لریغه شکر قیلیب الله تعالیٰ او زکربیاسی بیله باشقه سی
 دین غنی دور و باشقه هرنرسه اول الله تعالیٰ غه محتاج دور اول الله تعالیٰ نیک فرمانی
 و خواهیشی بیله دور و اول ذات الوهیت صفات نیک تصرفی واراده سی نیک
 تختیده دور دیب بیلیب چین کونکلی بیله ایشانمک دور

(۵) سؤال - عمل و عبادت بیله یخشی معرفت نیک حاصل بولاقی ارجون

وسیله نمیه دور

(۵) جواب - علم دور زیرا كە عبادت و عمل خالص توحيد اىيگە سيدين سنت

غە موافق صادر بولاسە مقبول بولادور حتاكە توحيد خالص بولوب عمل و عبادت

سنت طريقه سى بيله بولمسە ياكە عمل و عبادت سنت طريقه سى بيله بولوب توحيد

خالص بولماسه آنداغ عبادت غە عند الله اعتبار بولماعاج آنىڭ بيله هيچ و قىنده

معرفت حاصل بولماس حضرت فضيل بن عياض اىكەم احسن عملا نىڭ تفسيرىدە

احسن نىنىڭ معناسى اخلاص وأصوب دوردىدى بوسوز نىڭ مضمونى عمل

و عبادت خالص توحيد اىيگە سيدين سنت غە موافق صادر بولاسە عبادت بولور

انداغ بولمسە عبادت بولماس دىكەن سوزدور عمل و عبادت نىڭ خالص توحيد

بيله سنت غە موافق بولغا ئىنى علم بيله بىلانورو علم و سىلە دور

(۶) سؤال - ھە دىن اىلىگىرى بىنده غە واجب بولغان نىزە نىمە دور

(۶) جواب - توحيد دور أول توحيد الله تعالى نى بىلىپەن ھە عمل و عبادت

نى آنكا خالص قىلىپەن راست اعتقداد بيله قىسىم و انقياد قىلىما قدور شرک دىن ظاهرى

و باطننا بالكلية چيقما قدور

(۷) سؤال - انقيادىچە مرتبە دور

(۷) جواب - اوچ مرتبە دور

(۸) سؤال - برنجى مرتبە نىمە دور

(۸) جواب - اسلام دور نىڭ ركىنى بش دور بىلەنچى ركىنى الله تعالى دين

ياشقە عبادت غە مستحق معبود بىرحق يوقدور عبادت غە مستحق فقط الله تعالى

دور محمد عليه السلام الله تعالى نىڭ بىنده سى و هەمە خلائق لر غە ايبرگان يعى پىغمەبر

يدور وايچى سيدور دىب چىن كوكىلى بىلە ايشانىپ تىلى بىلە گواهلىغ بىرماڭ

دور ايىكىنچى ركىنى نمازا و قوماق دور اوچونچى ركىنى زكات بىرماڭ دور تورتىنچى

ركىنى رمضان آيدىدە روزە تو تماق دور باشىنچى ركىنى عمر ايچىنده زادور احلە غە

مالك بولاسە باشقە مانع بولمسە بىت الله فى پىرسە حجج قىلداق دور

(۹) سؤال - ایکنچی مرتبہ نیمه دور

(۹) جواب - ایمان دور ایمان یتمیش نچه شاخدور آنیک اعلاسی راست دل بیله اعتقاد قیلیب لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ نَحْنُ أَنَا اللَّهُ أَنَا أَنَا اللَّهُ ادناسی یولدین یور گوچینه آزار بیرادرغان نرسه نی یوقاتماق دور حیاهم ایمان دین بر شاخدور ایمان نیفک رکنی آللہ دور بر نچی رکنی اللہ تعالیٰ غہ ایمان کیلتور مک دور ایکنچی رکنی اللہ تعالیٰ نیک فریشته لریغه ایشانمک دور اوچنچی رکنی اللہ تعالیٰ نیک همه کتاب لریغه اینامنک دور تور تنچی رکنی اللہ تعالیٰ نیک همه پیغمبر لریغه تصدیق قیلماق دور بشینچی رکنی قیامت کونی نینک راست لغیغه ایمان کیلتور مک دور آلتنجی رکنی قدر غہ ایمان کیلتور مک در ریعنی یخشیلیق و یمانلیق نی پی - دا قیلغوچی اللہ تعالیٰ دور هر یخشیلیق و یمانلیق خدادین دور دیب اعتقاد قیلماق دور

(۱۰) سؤال - اوچونجی مرتبہ نیمه دور

(۱۰) جواب - احسان دور احسان اللہ تعالیٰ نی کوروب تور غاندیک عبادت قیلماق دور چونکه بنده اللہ تعالیٰ نی کورمسه موالہ اللہ تعالیٰ آنی کوروب تور ادور

(۱۱) سؤال - توحید دین کیین واجب بولغان نرسه نیمه دور

(۱۱) جواب - ایمان و هدایت بیله کفر و ضلالت نیک آراسیده کی فرق نی بیلیک دور زیرا کہ بنده ایمان نیمه دور هدایت نیمه دور بیلماسه کفر و ضلالت نیمه دور بیلما بدور سو نکره آنیک زبانیغه علم سیز و اعتقداد سیز گاہی کلہ توحید جاری بولا دو گاہی الفاظ کفر جاری بولا دور علم و معرفت ده شہو مرتبہ ده کی کشیغه هیچ بر عمل و عبادت منفعت قیلما یدور چونکه عمل و عبادت دروست ایمان بیله بولما سه عند الله اعتبار سیز دور

(۱۲) سؤال - سو نکره نیمه واجب دور

(۱۲) جواب - نماز زکات روزہ حج کبی عبادت لرنی و انیک احکام لرینی ادا قیلماق عمدہ سیمین چیقفو دیک بیلماک واجب دور بول نیک صوک درجه ده

واجب بولماق نیك سبی هوا که عمل و عبادت فرع دور اما توحید و ایمان اصل

دور اصل نی دروست لاماک فرع نی دروست لاماک دین ایلگریدور

(۱۲) سؤال - شبو فرض عین بولغان علم و معرفت نی طلب قیلاسین اسلام

نی دعوی قیلسه آنیا ک حکمی نیمه دور

(۱۳) جواب - اول کمشیغه اسلام دعوی سیدین باشنه منفعت یوقدر مو نداخ

اسلام نیدا ک منفعت فقط دنیاده ظاهر او لور آندین کافر لردین جزیه آینه گاندیک

جزیه آینه یادور لیسکن بواسلم بیله آخرت درجه لریخه یوشیش مک مشکل دور چونکه

الله تعالی غه یقینلیق معرفت مقداری بیله دور

(۱۴) سؤال - توحیدده واجب بولغان نرسه قانچلیک دور

(۱۴) جواب - الله تعالی نیدا ک وجود یغه ابتداء و انتهاء یوقدر الله تعالی هیچ نرسه

غه او خشاما یدور و هیچ نرسه آنکا او خشما مایدور مکان و محل غه محتاج ایما دور

زمان آنکا تعذیب بر ما یدور آنکا نه ذات ده و نه افعال ده ایکنچی یوقدر او ز نفسی

بیله قایم دور همه نرسه لردین غنی دور قادر مرید دور خواه لاغان نرسه فیلادر

برشیه نی قیلسه نیمه سبیدین قیلدی دیب سور المایدور همه عالم لرنی همه اشیاء لرنی یوقدين

بار قیلدی واجب و عکن و متعن لرنی بیلا دور هر شیه نی کورادر و آکلای دور اول

ذات نی بر حال ینه بر حال دین مشغول قیلها بدور حکم و قضاده عادل دور خلق و ایجاد

ده و حکم و امر ده و تقدیر و تدبیر ده فقط او زی منفرد دور ابدی آر الاشنا دور

هر نرسه نی پیدا قیلدی نی خواه لاسه (کن) دیدور اول نرسه تأخیر سین بولا دور

الله تعالی صفات کالیه بیله متصف دور دیب چین کونکی بیله ایشانک دور

(۱۵) سؤال - صفات کالیه نیمه لر دور

(۱۵) جواب - حیات قدرت اراده علم سمع بصر کلام تکوین وجود قدم بقام

او ز نفس بیله قایم بولماق یک و یگانه بولماق تی یک بولماق قادر بولماق مرید بولماق

سمیع بولماق بصیر بولماق متکلم بولماق موندین باشنه الله تعالی قرآن کریم ده او ز نفسیغه

اپیات قیلغان دور رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دین درست مسند بیله ثابت و لذان
صفت لر دور بوصفت لر مخلوقات نیک صفت لر یغه او خشاماً یدور الله تعالیٰ
او زی هیچ بر مخلوقه او خشامعاً ندیک صفتی و قیلیق هم هیچ مخلوق نیک صفتی و قیلیق یغه
او خشاماً یدور بلکه اول صفت لر الله تعالیٰ او زی اراده قیلغان معنی بیله او زی یغه
لایق صفت لر دور دیب اعتقاد قیلانادر (ایس کمثاً شیء و هو السميع البصیر)
آقی دلیل دور

سؤال (۱۶) فرشته لر کیم لر دور

جواب (۱۶) الله تعالیٰ نیک اطاعت لیک بندہ لر یدور انقیاد لیغ عسکر
لر یدور الله تعالیٰ نیک امر فرمان ندین جیق ما یدور لر نیمه غه فرمان قیلسه شونی
قیلور ل لا یعصون الله ما امر هم و یفعلون ما یؤمرون آقی بول نیک حقیده دور
اول نجه قسم ایشلرغه مؤکل دور لر بعض اری الله تعالیٰ بیله پیغمیر لر آراسیدا
ایلچی دور و بعض اری جان آلام او جون موکل دور و بعض اری بندہ لرنی
ساقلاً یدور و بعض اری بندہ لرنیک یخشی یمان ایشلرینی یازادرور و بعض اری
بہشت غه و بعض اری دوزج غه موکل دور و بعض اری عرش اعلی فی کو ترمک
او چون موکل دور و بعض اری بندہ لرنیک مصلحت و منفعت اری او چون قایم
دور و بعض اری بچه دانده بالا لرنی تصویر قیلما قهه مشغول دور و بعض اری
تسبیح و تهلیل و تکبیر و تحمید کی عبادت لر غه مشغول دور فرشته لرنیک ایکی
دین او ج دین تورت دین بلکه زیاده قنات لری بار دور اول نیک ذات و صورت
لری محسوس مخلوق لرنیک ذات و صورت لری دیک اینا سدور قنات لری هم
او جار جانور لرنیک قنات لر یغه او خشاماً یدور بلکه او ز عالمیغه موافق الله تعالیٰ
نیک تقدیر و تدبیر یغه مطابق او ز لر یغه وجود و محیط لر یغه منا ب ذات
تصورت و قنات لری بار دور اول نیک ذات و صورت لریدن و شکل و هیئت
لریدن و قنات لری نیک کیفیت لریدن بحث قیلنا یدور عالم غیب ده کی لرنی
بو عالم ده کی لر غه قیاس قیلنا یدور

سؤال (۱۷) الله تعالیٰ نیک کتاب لری قایسی کتاب لر دور .

جواب (۱۷) الله تعالیٰ پیغمبر لر غه و حی بیله تو شورگان مقدس کتاب
لر یدور و کلام قدیمی دور تورات زبور انجلیل قرآن شول کتاب لردین دور قرآن
کریم همه دین کاتنه راقی دور رواو لوغ راقی دور حکمی تا قیامت غچه باقی دور

آنگاه هیچ سبب بیله تغییر و تبدیل و تحریف لاحق بولماید و قرآن کریم کلام قدیم دور مخلوق ایما دور الله تعالی و حی بیله تو شورگان کلام مقدس دور آخر زمانه بنده لرنیک دل لریدین و مصحف لرنیک صحیفه لریدین کو توریلگانه ينه الله تعالی غه قاتیادور قرآن کریم نی سافلاماق اوچون الله تعالی اوزی کفیل دور (إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ) آیت دلیل دور

سؤال (۱۸) پیغمبر لر قایداع ذات لر دور

جواب (۱۸) پیغمبر لر خلائق لرنی حق غه و صراط مستقیم غه دلالت قیلا دورغان ذات لر دور الله تعالی اولر نی محض رحمتی بیله و مجرد فضلی بیله خلائق لرنی هدایت قیلاماق اوچون ایردی اولر مؤمن و محسن لرغه جنت و ثواب بیله خوشخبر بیرون لر هشتر و گمراه لرغه دوزخ و عذاب بیله خبر بیرون لر خلائق لرغه دین و دنیا سعادتی اوچون کرک لیک نرسه لرنی بیان قیلور لر او لرنی بند مرتبه غه یتسکوزاد ورگان یول لرغه دلالت قیلور لر و حی نی اول رغه خاص قیلاندی اولر نیک پیغمبر لیکی نچه قسم معجزه لروآیت لر بیله تأیید قیلندی صلی الله علیهم وعلى محمد وآلہ واصحابہ اجمعین .

سؤال (۱۹) پیغمبر لر قایداع صفت لر بیله متصف درز .

جواب (۱۹) پیغمبر لر گناه دین پاک و معصوم دور لر راست و صادق دور لر زیرک و زکی اولوب کامل عقل بیله روشن فضانت بیله متصف دور لر خلائق لرغه تیکوزمک اوچون بویرولغان نرسه لرنی کم زیاده قیلای خیانت قیلای کشان قیامای امامت بیله راستیلیق بیله یتسکوزور لر اولر الله تعالی نهی قیلغان ایشلر دین هیچ برینی قیلای سلریالغان سوز لاما سلر غافل بولما همل بنده مرتبه لریغه ضرر قیلای دورغان و پیغمبر لیک غه عیب و نقصان بولماید و رغان قیلیق لر نی قیلور لر مثلا بیمک ایچمک حلال جماع - او یقو بازار غه بارماق آلماق صاتماق کبی کمال غه عیب بولماید و رغان ایش لرنی قیلور لر او لرنیک همه سینه ایمان کیلتورمک و همه سینی تهظیم قیلاماق واجب دو و حتا که اولر دین بری آیریلیب قالسه ایمان درو بت بولماید و رغان (لادرق بن احمد من رسما) آیت شاهد دور اولر نیک اسما

لری و قصه لری و خبر لری خواهی معلوم بولاسون خواهی معلوم بولاسون همه
لریغه جمله ایمان کیلتورمک واجب دور قرآن حکیم ده ذکر قیانغان لری یکرمه
 بش دور - آدم - ادریس نوح هود صالح ابراهیم لوط اسماعیل اسماعیل بعقوب
 یوسف ایوب شعیب موسی هارون ذو الکففل داود آیمان الیاس الیاس - بونس
 زکریا یحیی عیسی محمد علیهم الصلوات والسلام أجمعین

سؤال (۲۰) ایمان نیمه دور

جواب (۲۰) ایمان دل بیله تصدیق قیلیپ تیل بیله اقرار قیلیا قدور تصدیق
 سین اقرار ایمان بولاس اقرار سین و تصدیق سین معرفت هم ایمان بولاس یعنی
 کو نکلی بیله ایشانمای تیل بیله اقرار قیلیسه یا که الله تعالی نیک برلیک-کیلی محمد
 علیه السلام نیک پیغمبر لیک-کی-تائیسه و بیلیسه کو نکلی بیله ایشانمیه و تیل بیله
 کو اهلیخ برمهه ایمان بولاس ایمان غه ایکی چهت بار دور بری توفیق و هدایت دور
 ایمان بوجهنده مخلوق ایمان دور چون که توفیق الله تعالی نیک صفتیدور الله تعالی
 نیک صفتی مخلوق ایمان دور ینه بری اقرار و تصدیق دور ایمان بوجهت بیله
 بنده نیک عملی بولجاج مخلوق دور (والله خلقکم وما تعملون) آنی برها دور .

سؤال (۲۱) ایمان کم زیاده بولورمو

جواب (۲۱) برسئله ده تحقیق شولدورکه ایمان کیلتورمک واجب بولغان غرسه
 لر قی مؤمن به و مصدق به دیر لر آنیک اعتباری بیله ایمان کم زیاده بولما یدور
 یعنی آسمان و زمین اهلی نیک ایمانی بواعتبار بیله برابر دور اما تصدیق و یقین و اطمینان
 اعتباری بیله کم زیاده بولادر برسئله نی امام اعظم غه نسبت بیلیکان فقه
 اکبر ده و امام ابو منصور ماتریدی نیک شرحیده و امام پزدی نیک شرحیده
 شونداغ بیان قیلندی ایمان کم زیاده بولما یدور دیلر در واقع بواعتبار بیله کم زیاده بولما یدور کم
 اعتباری بیله کم زیاده بولما یدور دیلر در واقع بواعتبار بیله کم زیاده بولما یدور کم
 زیاده بولادر دیکان لر تصدیق و یقین و اطمینان اعتباری بیله کم زیاده بولادر دیر
 لر ایمان بواعتبار بیله البته کم زیاده بولادر والله أعلم .

سؤال (۲۲) مؤمن بنده فسق و گناه بیله کافر بولورمو ؟

جواب (۲۲) کافر بولما یدور پوامت نیک عاصی لری مادامیکه توحیدی دور روست

بو لسه قیامان حرام ایشلینی حلال سناماسه مؤمن دور لار مؤمن گناه بیله
ایمان دین چیقمايدور .

سؤال (۲۳) ایمان و هدایت و کفر و ضلالت نه بردین دور .

جواب (۲۳) ایمان و هدایت الله تعالی نیک فضل دن دورا ما کفر و ضلالت الله تعالی
نیک عدل دن دور فضل وعدل الله تعالی نیک صفت لر بدور الله تعالی نی ظلم
وجوز بیله توصیف قیلنا بدور الله تعالی نیک تقدیر و تدبیر یغه اعتراض قیلمای
تسالم و تفویض قیلماق واجب دور نیمه سبیدن مونکا ایمان و هدایت بردی
انکا کفر و ضلالت نی نصیب قیلدی موئی نیمه اوچون عزیز قیلدی آنی نیمه
اوچرن خوار قیلدی نیمه و نی سبیدن صدقی قیلدی آنی نیمه سبیدن زنداق قیلدی
دیب خیال گه کچر بیلما بدور وزبان او زاتیلما بدور (لایسئل عمایفع و همیسالون
وان الفضل بید الله بیو تیه من لیشام) آیت لری دلیل دور

سؤال (۲۴) یخشیلیق و یمانلیق کیم دین دور

جواب (۲۴) یخشیلیق بیما نلیق نی تقدیر قیلغو جی الله تعالی دور کسب قیلغو جی
بنده دور بنده یخشیلیق بیما نلیق نی قیلما قده مختار دور فاٹهمها فجورها و تفویها
آق شاهد دور بنده غه امر و نهی نی رعایة قیلماق واجب دور قضاو قدرشو نداع
بو لسه منده نیمه گناه بار دیب مغورو بولماق جائز ایماس دور قضا و قدر نی
خدا دین دیب بیلکا ندیک امر و نهی نی هم خداد دین دیب بیلک ضرور واجب
دور بنده امر و نهی نی رعاید قیلمسه عذاب یغه مستحق بولا دور دیب اعتقاد
قیلماق واجب دور

سؤال (۲۵) الله تعالی نیک حکمی لری نچه نوع دور

جواب (۲۵) اوچ نوع دور بری الله تعالی خواهلاپ و هم دوست تو توب بویراغان
حکم دور بو فرض دور نماز زکات روزه — حجج بو جنس دین دور بو عمل لر الله
تعالی نیک خواهشی و محبتی و بویراغی بیله دور ینه بری الله تعالی آنی خواهلاپ
و هم دوست تو توب تقدیر قیلغان لیکن بویرامغان حکم دور بو نوافل دور نوافل
الله تعالی نیک بویراغی بیله ایماس دور لیکن الله تعالی نیک خواهشی و محبتی
و تقدیری بیله دور ینه بری الله تعالی خواهلاپ دوست تو تمغان بویرامغان حکم

دور کفر و گشاده الله تعالی نیک امری و رضامی و محبتی بیله ایماش دور لیکن
خواهشی و تقدیری و حکمی بیله دور

سؤال (۲۶) بنده لر نیک افعال و اعمال لرینی پیدا قیلفوچی کیم دور
جواب (۲۶) بنده نیک او زینی و آنیک همه اعمال و افعال لرینی پیدا قیلفوچی
الله تعالی دور (والله خلقکم و ما تعملون) آنی دلیل دور الله تعالی مخلوقات نی محبد
فضل و محض کرمی بیله اوزی نیک صنع وقدرتی اشکارا قیلاماق اوچون
بیداقیلدی الله تعالی مخلوقات غه محتاج بولغان سبیدین یاکه اولردین یاردم
آلماق اوچون یاکه اولرنی پیداقیلاماق بیله کمال حاصل قیلاماق اوچون بیداقیلمدی
همه موجودات الله تعالی غه محتاج دوراما الله تعالی اولردین غنی (إن الله أعن عن
العالمين) آتی برہان دور الله تعالی همه موجودات نی پیدا قیلب رزق بیرادر
سونسکره او امورا دور سونسکره تیرگوزادر (الله الذي خلقكم ثم رزقكم ثم
بیتکم ثم یحییکم ثم الیه ترجعون) آتی شاهددور
سؤال (۲۷) رزق نیمه دور

جواب (۲۷) آنیک بیله بنده منفعت آلا دورغان نرسه دور خواهی حلال بولاسون
خواهی حرام بولاسون رزق دوره بنده نیک مقرر رزق بار دور آنی شول بنده
اویزی آلا دور باشه کشی آلاما بدور شرع شریف غه موافق کسب قیلاماق
حلال دور حلال بولدين مال جمع قیلاماق حلال دور اگر حقوقی نی کا حقه ادا
قیلسه بیک یخشنی دور حرام بولدين مال جمع قیلاماق حرام دور

سؤال (۲۸) بنده نیک عمله استطاعتی قایسی وقت ده دور

جواب (۲۸) بیلگیکه استطاعت ایکی قسم دور — بری اول استطاعت دور که
فعل آنیک بیله موجود بولاودربو استطاعت مخلوق نیک صفتی ایماسدور برو
استطاعت فعل بیله برگه دور فعل دین ایلگری کیین ایماش دور بشبو استطاعت
تو فیق، کی فعل نیک جودیغه مدار دور نیمه بری ملامت لیک ساقلیق تدرست
لیک عذر لردین پاک بولماق قادر بولماق کی بنده نیک صفتی دور برو استطاعت
فعل دین ایلگری دور تکلیف غه مدار دور (لایکلف الله نفساً إلا وسها) .
فاتقو الله ما استطعتم من استطاع اليه سایلا) آیت لریده مذکور بولغان استطاعت
شبو استطاعت دور بنده نیک فعلی نی الله تعالی پیداقیلا دور بنده کسب نیک
اعتباری بیله مکلف دور

سؤال (۲۹) اولوک برطرز بیله او لسه اجلی بزمودور

جواب (۲۹) هر کشیغه تعیین قیلنهغان اجل بردور بنده قایسی طرز بیله او لسون خواهی چافیلسون خواهی آنیلسون خواهی کویسون خواهی آقسون او زا جل بیله اولاد و راجل ایلگری کیم بولما یدور (فاما جام اجلهم لا یستاخرون ساعه ولا یستقامون) آتی گواهدور

سؤال (۳۰) فاسق گناهگار کشی تو به سیز او لسه حکمی نیمه بولور

جواب (۳۰) فاسق تو به سیز او لسه لیکن ایمان بیله کیتسه آنکا الله تعالی جز ما عذاب قیلا دوریا که آنی جز ما عفو قیلا دور دیب جرم قیلاق جائز ایماں دور بلکه اول بنده الله تعالی نیک خواهشی ده دور اگر خواهلاسه او زفضلی بیله یا که اول بنده نیک ایمانی نیک برکتی بیله یا که بر شفاعت قیلغوچی نیک شفاعتی بیلا عفو قیلا دور واکر خواهلاسه عدل بیله عذاب قیلیب مونکره جنت غه داخل قیلا دور (إن الله لا يغفر أن يشرك به ويغفر مادون ذلك لمن يشاء) آتی دلیل دور

سؤال (۳۱) اولوک گورده تیر کوزالیب آییک دین ایکی فریشه سؤال قیلورمو ؟

جواب (۳۱) اولوک گورده تیر کوزالور ایکی فریشه آن دین سؤال قیلور (ربنا متنا اثنتین و احییقتنا اثنتین) آتی بر هان دور اولوک نی گورغه کومولکان ده من کرن کیم آتلیخ ایکه فریشه گورغه کیرادر اولوک نیک همه اعضاء سیغه یا که یوقاری نصفیغه جان کیرادر آنکا سؤال نی فهملاک جواب غه قادر بونغودیک درجه ده عقل و حس و ادراک بیللادور اول ایکی فریشه اولوک نی او لاتور غوزوب پروردگاریک کیم دور پیغمبریک کیم دور دینیک نیمه دور دیب سؤال قیلور لر اللهم ثبتنا بالقول الثابت

سؤال (۳۲) گور نیک عذاب کیم لرغه دور

جواب (۳۲) گور نیک عذاب کافر لر نیک همه سیغه و عاصی مومن لر نیک بعض سیغه دور زیرا که (سنعت بہم مرتین) آتی نیک معنای کافر لر غه دینا دقتل بیله یا که

مغلوبیت بیله او لگانده قبر نیک عذاب بیله عذاب قیلامین دیکان سوز دور گور
نیک عذاب جسد بیله جانه دور گور نیک راحتی و نعمت ولذت هم حق و راست دور
(القبر روضة من ریاض الجنة او حفرة من حفر النیران) حدثی برہان دور آفان
کشی یا که کویکان کشی موقن بولسه راحت ولذت ده دور و اگر کافر بولسه
یا که فاسق بولسه عذاب ده دور .

سؤال (۳۳) قیامت کوئی حق مو دور فرشته نیک خلایق لرنی حساب غه پیغماق
اوچون صور تاریقی راست مو دور

جواب (۳۳) قیامت کوئی حق دور فرشته نیک خلایق لرنی حساب غه پیغماق
اوچون ضور تاریقی شک سیز راست ذور (إن الساعة آتية لا ريب فيها . يوم
ینفتح في الصور فتأتون أفو اجا) آیت لری دلیل و ورالله تعالی خلایق تیعرصات ده
یبغیب اللیک مکان ده هر مکان ده مینیک بیل دین تو ختیتا دور (في يوم کان مقداره
الف سنة ما تعدون في يوم کان مقداره خمسین الف سنة) آیت لری برہان دور

سؤال (۳۴) لوح و قلم حق مو دور

جواب (۳۴) حق دور لوح عالم نیک ابتدا سیدین تا انتها شیخچه بولادورغان
نرمیه لرنی پاز یلغان کیفیت سیز تشبیه سیز لوح دور قلم هم عالم نیک ابتدا سیدین
تا انتها شیخچه بولادورغان نرسه لرنی و واقعه لرنی الله تعالی نیک امری بیله
پاز غان کیفیت سیز تشبیه سیز قلم ذور بلوح و قلم بود زیاده کی لوح و قلم نیک جنس دین
ایامس دور عالم غیب ده کی نرسه لر هیچ وقت ده بو عالم شهادت ده کی نرسه
لردیک ایامس دور بلکه الله تعالی اراده قیلغان معنی بیله عالم غیب غه مناسب
لوح و قلم دور بیز لرغه تسلیم و تزویض قیلیب ایشانیک واجب دور آنیک کیفیتی
نی تفتیش قیلاق بدعت دور .

سؤال (۳۵) قیامت ده بنده لرنی تیر کمیز یاییب گور لریدین قوز غلوره و

جواب (۳۵) الله تعالی بنده لرنی او لگاندین کمیز تیر کمیز بجان و تن لری
بیله گور لریدین قوز غاید دور منها خلقنا کم و فیما نعید کم و منها تخر جکم تارة أخرى

وَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَنْ فِي الْقُبُوْرِ) آیت ارى دلیل دور
 سؤال (٣٦) قیامت گونی بنده لرغه نامه اعمال لرینی برملک راست مودور
 جواب (٣٦) راست دور هر کشیخه یخشی یمان عمل لری یاز یلغان برکتاب
 بیرالدور مگر پیغمبر لرغه و فرشته لرغه حسابیز بهشت غه کیرادورغان
 سعادت بندکشیلر غه بیر یله یدور نامه اعمال فی برملک ده بنده لرمتفاوت دور
 بعض لریغه او زک طرفین بیرالدور وبعض لریغه چیه طرفین بیرالدور
 وبعض لریغه ارقه طرفین بیرالدور (فاما من أُوتَى كِتَابَه بِيمِينِه وأَمَامِه أُوتَى
 كِتَابَه بِشَمَائِلِه وَأَمَّا مَنْ أُوتَى كِتَابَه وَرَاءَ ظَهَرَه) آیت لری شاهد دور اللهم اجعلنا
 من أُوتَى كِتَابَه بِيمِينِه .

سؤال (٣٧) بنده لرنیک عمل و عبادت لرینی تاریلا دورغان ترازو حق مودور
 جواب (٣٧) حق دور اول ترازو نیک ایکی پله‌سی بار دور روهم شیمی بار دور بو تارو
 و خواهی پله سی خواهی شیمی بو عالم ده کی ترازو ار جنسدن ایماس دور بلکه
 عالم غیب غه مناسب الله تعالی نیک تدبیر یغه موافق ترازو دور بنده لرنیک عمل
 لرینی یا که نامه اعمال لرینی تاریلا دور خلاق شبو کو زده مقاومت دور لبعض
 لری حساب ده مناقشه قیلاندا دور وبعض لری آسان حساب قیلاندا دور وبعض
 لری بهشت غه حسابیز کیرادور وبعضاً لری دوزخ غه حساب میز کیر ادور
 شبو کو زده همه یمان ایشلر آشکارا بولا دور الله تعالی او زی حکم قیلا دور ظالم لر دین
 مظلوم لر انتقام آلا دور ندا قیلغوچی فرشته (الْيَوْمَ تَجْزِي كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
 لَا ظُلْمٌ لِيَوْمٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ بِحِسَابٍ) (دیب ندا قیلا دور اللهم اجعلنا من یدخل
 الجنة بغير حساب .

سؤال (٣٨) دوزخ اوستیغه تاریلغان کوپر وک راست مودور
 جواب (٣٨) راست دور اول کوپر وک قیل دین اینچه که قلیچ دین تیز راقدور
 بنده لرنیک آزدین او تماکی هم حق دور بعض لری تیز کوزیوب آچقونجی او تور
 وبعض لری برق دیک او تور وبعض لری شمال دیک او تور وبعض لری بلوط

دیک او تور وبغض لری او چار جانوردیک او تور وبغض اری، بخشی آت دیک او تور وبغض لری پیاده یو کوروب او تور وبغض لری ما گیب او تور وبغض لری او رمه لاب او تور :

سوال (۳۹) رسول اکرم ﷺ نیک معراجی حق مودور .

جواب (۳۹) آگاه بولفیل که اسرادیت رسول اکرم ﷺ نیک برکیچه ده مکه هکر مدین قدس شریف ده کی مسجد اقصی غه کاگانی فی دیر لر اسرا قرآن کریم ده (سبحان الذي اسرى بعبيده ليلا من المسجد الحرام إلى المسجد الأقصى الذي باركنا حوله انريه من آيتنا إله هو المسمى البصير) آیتی ده روشن مذکور دور اما معراج رسول اکرم ﷺ نیک آسمانغه الله تعالی اراده قیلغان یر غچه چیقیب الله تعالی خواهلا غان علوم و معارف و فتوحات و تحملیات بیله بهره مند بولوب تو شکانی دین عبارات دور معراج قرآن کریم ده آشکارا مذکور بولمه هم لیکن حدیث لرده کوب مند کور دور حدیث بیله ثابت دور معراج حقیده کاگان احادیث لر کو بدور :

سوال (۴۰) حوض کوثر حق مودور .

جواب (۴۰) حق دور حوض کوثر نیک سوی سوت دین آقراقی دور عسل دین تانلیغ راقدور بوبی ای پار دین خوشبو بیراقدور آنیک کوزه لری آسمان نیک یولدوز نریدین کو بر اقدور آنیک ریزه تاشریی مر وارید دور آندین ایچکان کشی اصلاح تشنہ بولماس اول حوض دین شبوامت نیک مؤمن لری ایچیدور بوحوض عرصات ده دور اما کوثر چنت ده دور کوثر دین حوض غه ایک زاو دین سوکیر یب تور ادور همه پیغمبر لر نیک عرصات ده حوضلری بار دور لیکن رسول اکرم ﷺ نیک حوضی همه دین کاته دور بول حوض دین ایچکو جی لوسم کو بدور اللهم اسقنا نامنه .

سوال (۴۱) بهشت و دوزخ حق مودور :

جواب (۴۱) حق و راست دور الله تعالی بهشت فی متقی پرهیز گارغه و مؤمن صادق لرغه نواب بر مک اوجون دوزخ فی کافر لرغه و عاصی امت لر نیک بغض

لر يفه غذاب قيلماق اوچون پيدا قيلدي بهشت دوزخ فانى بولما يدور و بهشت و دوزخ نىڭ اهلى هم فانى بولما يدور بهشت دوزخ شبور زمان ده مخلوق دور موجود دور .

سؤال (٤٢) بهشت ده الله تعالى في كورماك روا مودور

جواب (٤٢) الله تعالى في بهشت ده مؤمن لر نىڭ كورماك راست دور

كيفيت سين تشليله سين جهت سين احاطه سين كورور لر

سؤال (٤٣) پيغمبر لر نىڭ شفاعت لرى حق مو دور

جواب (٤٣) پيغمبر عليه السلام نىڭ قيامت كونى فصل قصاده شفاعت قيلماق وهم عاصى امت لرن شفاعت قيلماق وهم باشقه همه پيغمبر لر نىڭ شفاعت قيلماق قارى و صديق و شهيد و صالح و عالم لر نىڭ شفاعت قيلماق حق دور

سؤال (٤٤) شفاعت نيمه دور

جواب (٤٤) شفاعت قيامت كونى بندە لر نىڭ كارى مشكل لاشيب حدين تجاوز قيلماقاندە پيغمبر لر كېيىن و صديقين و علماء راسخين و شهداء وصالحين لر كېيىن او لوغ لر الله تعالى نىڭ إذن بىلە واسطه بولوب أولار نىڭ مشكل لارينى الله تعالى دين تىلاب آسان قيلماق دور — رسول أكرم ﷺ نىڭ شفاعت لرى اوج دور بىرى محشرگاه ده ايش مشكل لاشيب بندە لر نىڭ باشىغە كوب آخرلېق لر توشكاندە او لوغ پيغمبر لر دين حضرت آدم حضرت نوح حضرت ابراهيم حضرت موسى حضرت عيسى عليهما السلام لر شفاعت نى بر بريغه حوالى قيليب الله تعالى نىڭ هيئى دين قورقوب و عظمى دين احتياط قيليب شفاعت غەجرأت قيلمعان لر يىدە امت لر رسول أكرم ﷺ نىڭ حضور يغە كيليب شفاعت طلب قيلور لر سوڭىرە حضرت زرسول أكرم ﷺ او زون بىلە سجدە بىلە حضرت رب العزة تعالى و تقدس دين اذن سوراب اذن بىر كاندىن سوڭىرە بندە لر نىڭ حسابى والله تعالى نىڭ حكمى تيزاق و آسانراق بولماق اوچون شفاعت قيلادور وينە برى اهل جنت نىڭ حقيده او لر نىڭ تيزاق بهشت غە كيرەكلىرى اوچون واولر نىڭ درجه لر يىنى بلند قيلماق اوچون شفاعت قيلادور بوايى شفاعت رسول أكرم ﷺ غە خاص دور يىنة برى دوزخ غە مستحق بولغان لرنى د زخ دين قوتقارمۇق اوچون شفاعت قيلماق دور بوشفاعت رسول أكرم ﷺ غە

بولغا نديك باشقاه پيغمبر لر غه و صديقين و شهداء وصالحين وعلماء لر غه هم بولادور
الله تعالى برمونچه كشيلر في اوز فضلى وكرمي ايله شفاعت ميز دوزخ دين
چيقارادر

سؤال (۴۵) بهشت نيك ايшиيكي نى كيم ايلاگرى آچادر

جواب (۴۵) بهشت نيك ايшиيكي نى همه دين ايلاگرى رسول اكرم ﷺ
آچا دورامت لر دين همه دين ايلاگرى بهشت غه كير ادورغان كشيلر رسول
اكرم ﷺ نيك امتى دور

سؤال (۴۶) أهل الله نيك كرامت لري حق مودور

جواب (۴۶) حق و راست دور

سؤال (۴۷) كرامت نيمه دور

جواب (۴۷) توحيد واعتقاد لريني تازه خالص قيليب كتاب و سنت في
كما ينبعني رعائي قيليب رسول اكرم ﷺ غه كمال مقابعت قيليب اخلاق لريني
پاكىزه تهذيب قيلغان عمل وعبادات لريني سنت يولى بيله ادا قيليب بدعت دين
بالكلية او زوالكان او ليا لر دين صادر بولغان خارق عادت فرسه لر كرامت دور
مثلاب يراق يرغه اسباب سيز سوز آنكلاتماق يا كه يراق يردين اسباب سيز سوز
آنكلاتماق كبي خارق عادت لر كرامت دور كرامت ايلاگرى امت لر نيك صالح
لريدين صادر بولغا نديك بوامت لر نيك صالح لريدين كوب صادر بولدى وهم
قيامت غچه صادر بولادور

سؤال (۴۸) ولی پيغمبر بيله فضل و مرتبه ده برابر بولورمو

جواب (۴۸) برابر بولما يدور بالسکه بن پيغمبر همه أولياء لر دين افضل دور

سؤال (۴۹) ول دين تكليف و عبادات ساقط بولورمو

جواب (۴۹) ساقط بولما يدور ول نيك مرتبه سى هر چند بلند بولسه مو آندىن
تكليف و عبادات ساقط بولما يدور ول حقيقه غه ييكانده آندىن تكليف و شريعت
أحكام لري ساقط بولادور ديار كان كشي گمراه و مبتدع دور بالسکه پيغمبر لر هم
شريعت احكام لري بيله مكلف دور لري شريعت احكام لري پيغمبر لر دين هم ساقط
ليهاس دور الحاصل بنه نيك مرتبه سى عند الله هر چند بلند بولسه مو خواهى

نى مرسل بولسون خواهى ول مقرب بولسون آز دين تكليف و عبادت و شريعت
أحكام لرى هىچ وقت ده ساقط بولما يدور

سؤال (۵۰) پيغمبر لر نىڭ مرتبه سى فضل و مرتبه ده براير مودور

جواب (۵۰) برابر ايما سدور بل كە بعض لرى بعض لرى يدىن افضل دور
(تىلک الرسل فضلنا بعضهم على بعض) آيى دليل دور بىن نىڭ پيغمبر يمیز محمد عليه
السلام پيغمبر لر نىڭ ختامى وأفضل دور بوا مت هم همه امت لر دين افضل دور
(كفت خير أمة أخرى جلت للناس) آيى برهان دور

سؤال (۵۱) بوا مت نىڭ افضل كىم دور

جواب (۵۱) بوا مت نىڭ افضل پيغمبر يمیز دين كىين حضرت ابو بكر صديق
دور سو نىگە حېزىرت عمر دور سو نىگە حضرت عثمان دور سو نىگە حضرت
علي دور سو نىگە چەنت بىلە بشارت بىر ياسكان اوون كىشى دين قالغان آللەذات
دور او لار طلحە، زېير سعد سعید، عبد الرحمن، عبیدة دور لر سو نىگە اهل بدر
دور سو نىگە اهل بيعة الرضوان دور سو نىگە قالغان صحابە لر دور سو نىگە
تابعين لر دور سو نىگە تورت امام حضرت امام اعظم ابو حنيفة و امام مالك
و امام شافعى و امام احمد بن حنبل رحمهم الله تعالى حضرات لرى دور اما خاتون
لى نىڭ افضل حضرت خديجه دور سو نىگە حضرت عائشة دور سو نىگە
حضرت فاطمه دور — حضرت عائشە رسول اکرم ﷺ نىڭ هم دين محىوب
راق خاتونى ايدى گمراه و منافق لر قىلغان سوزدىن باك و أمين دور

سؤال (۵۲) فاسق نىڭ آرقە سىدە نماز او قومق جائز مودور

جواب (۵۲) مومن مەقى بولسون خواهى فاسق بولسون آنىڭ آرقە سىدە
نماز او قولادور و آنكا اقىدا قىلانا دور

سؤال (۵۳) ايکى او توک غە مىسح قىلماق جائز مودور

جواب (۵۳) جائز دور رسول اکرم ﷺ دين اوچوق سىند بىلە ثابت دور
آنىڭ جائز ليغىيغە اعتقاد قىلماق واجب وور سفرده نمازنى قصر قىلماق روزه نى
افطار قىلماق رخصت دور مشقت و اذىت بولماشە روزه نى تو تىسە افضل دوراما
نمازنى هرچىند راحت بولسىم موكمىل او قولما يدور بل كە سفرده هەمىشە قصر قىلانا

دور سفر ده قضا بولغان نماز فی حضرده او قولسه قصر او قولا دور حضرده
قضا بولغان نماز فی سفرده او قولسه کامل او قولا دور جمعه جماعت اذان اقامات ار
تو اتر یهله ثابت بولغان شعائر اسلام دین دور خلائق غه آزار بر مکدین یراق
بوماق واجب دور مسلمان لرنیک آراسیده فتنه قوزغماق و نسی قیلینغان نرسه لر
نی قیلماق قیامت ده عذاب غه باعث بولادور قیامت نیک بولادورغان وقتی نی
هیج کشی بیلمایدor (لا یحلیها لوقتم الا هو) آیت بر هان دور لیکن قیامت نیک علامت
لری معلوم ذور حضرت عمر رضی الله تعالی عنہ روایت قیلینغان مشهور حدیث
چبرئیل ده قیامت نیک علامت لری دیدک او زی نیک خواجه سینی تولد قیلادور
یعنی اهل اسلام کافر لرغه غالب کیلیب او لر دین خاتون قیز لر نی اسیر آلیب
او رفی خاتون قیلمانده اول اسین آنینیه ان دیدک لراوز لر بعنه خواجه بولادورغان امیر
ولادورغان بالارنی تولد قیلادور با که بالا آناسینی حرمت قیامای آناسینیه دیدک
غه معامله قیلغاندیک تحقیر ایله مامله قیلادور وهم بالا کخاج بالاک آیاق تو پیچی
پتاجی لر کوب دیناغه ایگه بولوب بزی بری یهله تفاخر قیلاشیب عمارت قیلور
اردیب بیان قیلندی وهم أمرنی غیر اهایغه تا پشور و لسه یعنی ایش نادان لرنیک
ایلا گیده بولسه ایش نی اوز اهله یه و مسیحه یه تا فشور و لمسه قیامت غه کوز تو تغیل
دیب صحیح مقبول حدیث ده بیان قیلندی ینه یا جوج ماجوج نیک جیمه ماق و دجال
نیک ظهور قیلماقی و دابة الأرض نیک جیقا دورغان جاییدین جیمه ماقی و امام
مهدی نیک خروجی و عیسی علیه السلام نیک آسمان دین تو شما کی و باشهه بر پچه،
علامت لر مر ویدور الله تعالی آسمان و زمین ده دینی بردور (إن الدين عند الله
الإسلام) آیت شاهد دور منا بیز لرنیک دیشمیز و اعتماد میز ظاهرا و باطننا
شبودور (ربنا إننا سمعنا منادیا ينادي للإيمان أن آمنوا بربكم فآمنا ربنا فاغفر
لنا ذنبنا و كفر عننا سيآتنا و توفنا مع الأبرار . ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي
الآخرة حسنة و قينا عذاب النار) .

عقائد جوهری بیتدی و تمام بولدی

الحمد لله ختام الكلام والصلوة والسلام على ختام الرسل الكرام محمد عليه

الصلوة والسلام هو مسك الختام

اليوم أكملت لكم دينكم وأتممت عليكم نعمتي ورضيت لكم الاسلام دينا

بيان الرسم

الحمد لله شبور زمان معرفت نشان ده ييان السننه که محقق علماء لري يك بلند تاغي
و حکمت گل لري يك ترو تازه باغي علم و معرفت کشوری يك روشن
چراغي و مدقق فقهاء لري يك يور و غلبيت جراغي محترم امام طحاوي حضرت لري
يک عقيده باید تالیف قیلغان مبارک رساله سی و مقدس مقامه سی دور ترکستان
شرقی دین کاشف ریک داملا ثابت بن عبد الباقی عقی عنهمما يک ترک ترجمه سی
بیله دهی شاهجهان ده محبوب المطابع ده باسلیب نشر قیلمندی

ناشر لری علم و حکمت غه فدار کار و دین ملل و غه خدمت کار اعیان تجارت دین
ختن لیک محترم برادران عبد السمعیج جان جاجیم مرحوم نیک فرزندار جهند لریدور
طبع حقوقی ناشر لرگه راجع دور — سنه ۱۳۵۱ ه

تبیه

امام طحاوي حضرت لري يك بور رساله سی غایت معتبر و معتمد محقق علماء لري يك
فرزیده آجیق برهان و کوچلیک سند او لوب عقیده بیانیه و صور سیز کتاب و سنت
غه موافق مسئله لری سلف صالحین و ائمه لري يك عقیده لریغه مطابق بیله
معقول و مقبول باکه اصل الایمان و اساس الاصول برساله بولغاچ باشقة
رساله لردین مونی اختیار قیلیب او زدیار یمیزده علوم و معروف ترکی تیل بیله
ترجمه قیلیب رساله نیک نسخه سی هم برابر نشر بولوب نفع عام بولسون دیب هر صحیفه
غه رساله دین بر نچه جمله فی یازیب شبو جمله لریک ترجمه سی شبو صحیفه ده
 تمام قیلیب متن فی باشقة ترجمه فی ایا غقه یازیب ترکستان شرقی

ده اسلام قریندا شرعاً مرغوب بر تحفه قیلمندی

داملا ثابت بن عبد الباقی عقی عنهمما

اليوم أكملت لكم دينكم وأتممت عليكم نعمتي ورضيت لكم الاسلام دينا

بيان السنة

بو مقبول رساله ، مصر نیک مشهور علیا لریندن امام طحاوی نیک عقیده
أهل سنت والجماعت حقيقة تصنیف قیلغان قیمت لیک اثری بولوب ، شرقی
تورکستان کاشغر لیک زور عالم واستاد یمیز و مشهور مجاهد یمیز شهید دین و ملت
داملا ثابت بن عبد الباق تورکستان تیلی غه ترجمه قیلیب ، هندوستان
دهلی شاه جهان محبوب المطابع با اسمه خانه ده اعیان تجارت ختن یوروک فاشلیق
عبدالسیم مع جان حاجم نعمت جان بای حاجم مرحوم او غلی نیک نفعه وغیری
ایله ۱۳۵۱ هده باسیلیب نشر قیلغان ایدی

عقیده بیانیده کتاب و سنت غه موافق ومسئله لری سلفا صالحین وائمه
دین لرنیک عقیده مطابق بولغان بو بیان السنة رساله می نیک نفعی عام وجاری
بولسون ایچون ، حاضر ، سعودی عربستان پای تختی «الریاض » ده ساکن ،
ختن چیرالیک عالم فاضل مولی ابراهیم بن عبد الله . و مکه مکرمه ده مجاور ختن
قراقش لیق اعیان ملت و معتبر تجار لریمیزون علی حاجم روزی لر نیک نفعه
وسعی غیرت لری ایله ایکینچی قیم باستور ولدی .

تقابل الله منهم جميعا ونفع بها المؤمنين

بيان السنة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قال الشيخ الامام الفقيه علم الاذام حجۃ الاسلام أبو جعفر الوراق الطحاوی
المصری رحمہ اللہ هذا ذکر بیان عقیدة أهل السنة والجماعة على مذهب فقهاء الملة
أبی حنینفة النعمان بن ثابت الکوفی وأبی یوسف یعقوب بن ابراهیم الانصاری
وأبی عبد الله محمد بن الحسن الشیعیانی رضوان الله علیهم أجمعین . وما یعتقدون
من أصول الدين وبدیون به لرب العالمین

مصر لیک مدادات حنینفیه لر دین علامه بی نظیر وامام خطیب وفقیه کبیر
تاریخ هجری نیک اوچ پوز بگرم بینچی سنہ سیده وفات قیلغان مرشد شهیر
علماء لر نیک علمی ومسندی واسلام نیک حجتی ومحتمدی حضرت ابو جعفر
احمد بن محمد بن سلامة الوراق الطحاوی رحمہ اللہ حضر تلری — رحمت
صفتی بیـ له متصف بولوب أول صفت آنده دائم ازی ابدی، بولغان ذات
الوهیت صفات نیک مبارک اسی بیله ابتدأ قیلغاندین کین ایتدی پورماله
ده مذکور بولغان مسئله لر اسلام فقیـه لری وشیریعت سعادت انجام
مجتهد لری امام اعظم ابو حنینفه نعمان بن ثابت کوفی وامام ابو یوسف یعقوب
بن ابراهیم انصاری وامام ابو عبد الله محمد بن حسن الشیعیانی رضوان الله تعالی
علیهم أجمعین نیک مذهب لریغه موافق اهل سنت وجماعت نیک عقیده می نیک
بیانیده دوراول اسلام اصولیده نیمه غه اعتقاد قیلور لر آنیک بیانیده دوره مه
علم فی پوریش قیلغوجی اللہ تعالی غه نیمه بیله عیادت قیلور لر و قایداغ انقیاد
واعتقاد قیلور لر آنیک بیانیده دور سلف صالحین و آئمہ مهذبون اسلام امام لری
و دین مقتدی لری اعتقاد قیلادورغان فرسـه لر نیک اصلی واسلام نیک اسامی
نیک بیانیده دور شبورماله ده ذکر قیلغان مسئله فی بیلیب شـونکا اعتقاد
قیلسـه عقیده و جویندین باشهه اوژون قسـه سوز لرغه محتاج بولما یدور وهم
رسـاله ده ذکر قیلغان مسئله لر سلف صالحین لر نیک اعتقاد یغه و مذهب امام

لر یمیز نیک پاکیزه عقیده لریغه وأهل سنت و جماعت و علماء راسخین و امنای
دین لرنیک اعتقاد یغه حذو النقده بالنقده برابر بولوب تحقیق حسابی بیله باشقة
رساله لرغه کوره غایت مهذب بولفاج خوب شایان اعتبار دور وهم مصنف
رحمه الله بلا خلاف اسلام امام لریدین بولوب بورساله أول ذات نیک اثر لریدین
ایکانلیکی ده شک بولمعاج بینهایت شایان اعتماد دور

نقول فی توحید الله تعالی معتقدین بتوفیق الله تعالی إن الله تعـالـی واحد
لا شریک له ولا شیء مثله ولا شیء یعجزه ولا إله غیره قدیم بلا ابتداء دائم بلا
انتهاء لا یغایب ولا یبین ولا یکون إلا ما یمیز . لاتبلغه الاوهام ولا تدرکه الأفهام
ولا یشبهه الاسم حی لا یموت قیوم لا ینام . خالق بلا حاجة رازق بلا موتة
نمیت بلا خفاۃ باعث بلا مشقة ما زال بصفاته قدیما قبل خلقه لم یردد بکونهم
شیئاً لم یکن قبلهم من صفاتہ

الله تعالی توحیدی حقیده آنیک توفیق و عنایتی وفضلی واحسانی واطقی
وهدایتی بیله راست ایشانگان حالده ایتمامیز که الله تعالی شک سیز بدور آنکاهیچ
شریک یوقدو رهیچ نرسه آنکانه ذات ده نه صفات ده نه افعال ده او خشاما یدور
وھیچ نرسه آنی عاجز قیلا مایدور نیمه نی اراده قیلسه شونی قیلا دور أول
ذات دین باشقة معبد برقودور قدیم دور ابتدای سیز دور همیشه باردور
نهایت سیز دور یوقالمایدور وھلاک بولمایدور (کل شیء هالک إلا وجهه) آیت
کریمه می برهاں دور أول ذات خواهیش قیلغن نرسه أصلابولمایدور أول ذات
ذیک حقیقتیغه گمان وهم لرهیش یقلمایدور أول ذات نیک کننیه و ماهیته عقل و فہم
یبلمایدور شیخ مصالح الدین رحمه الله عجیب یخشی ابتدی نظم - ای برتراز
خیال و قیاس و گمان وهم - وزهرچه گفته اندوشنیدیم و خوانده ایم -
خلائق لراول ذات غه او خشام یدور أول ذات تیریک دور اصلا او لمایدور قیوم
دور اصلا او خلامایدور پیدا قیلغوچی دور سراجت سیز رزق بر گوچی دور مؤنث
سیز او لتو رگوچی دور قورقچی سیز همه بنده لرن او لکان دین کیین حساب
أوجون تیر گوزوب گوردین قوز غغوچی دور مشقت سیز أول ذات خلائق لرن
پیدا قیلیش دین ایلسگری موھمیشه اوز صفت لری بیله متصف بولفاج حالده
قدیم ایدی خلائق نیک یوق لیقدین سو نکره موجود بولوب وجود گلزارین

آباد قیلماقی بیله اول ذات‌گه صفت لر دین بـ ارسه زیاده بـ ملدي یعنی موجودات لـ موجود بـ لوشیدین ایلگـری کـال صفت لـ بـیله قـایداغ متـصف بـ وـسـه کـیـن هـم کـم وـکـاست سـیـز شـونـدـاغ متـصف دور موجودات نـیـک وجودـی الله تـعـالـیـه هـیـچ برـصـفـتـیـ کـیـمـیـتـیـاـیدـورـ آـلـانـ کـاـکـانـ آـگـاهـ بـوـلـغـیـلـکـه الله تـعـالـیـه نـیـ معـقـولـ غـهـ قـیـاسـ قـیـلـنـاـ بـدـورـ وـمـسـوسـ غـهـ اوـخـشـاتـیـلـمـاـ بـدـورـ لـفـظـ وـعـبـارـتـ لـ اـحـاطـهـ قـیـلـمـاـ قـدـیـنـ بـلـنـدـ دـورـ وـعـقـلـ وـخـیـالـ لـ فـکـرـ قـیـلـیـبـ اـنـدـاغـ دـورـ موـنـدـاغـ دـیـلـکـ دـینـ اـیـگـیـزـ دـورـ وـمـعـ ذـلـکـ الله تـعـالـیـه بـرـمـوـنـجـهـ صـفـتـ لـ فـیـ اوـزـ نـفـسـیـهـ اـثـبـاتـ قـیـلـدـیـ وـپـیـغمـبـرـ عـلـیـهـ السـلـامـ هـمـ بـرـنـجـهـ صـفـتـ لـ اـیـلـهـ توـصـیـفـ قـیـلـدـیـ بـوـصـفـتـ لـ رـنـیـ تـأـوـیـلـ قـیـلـمـاـیـ بـلـکـهـ الله تـعـالـیـه نـیـکـ اوـزـ ذاتـ قدـسـیـتـ، صـفـاـتـیـخـهـ لـایـقـ وـمـنـاسـبـ اوـزـیـ اـرـادـهـ قـیـلـغـانـ معـنـیـ بـیـلـهـ اـدـیـبـ اـعـتـقـادـ قـیـلـیـبـ تـسلـیـمـ وـتـفـوـیـضـ قـیـلـمـاـقـ خـوبـ یـخـشـیـ دـورـ سـافـ صـالـحـینـ وـاـمـةـ بـجـتـهـ دـینـ اـرـبـیـکـ یـوـلـیدـورـ

وـکـاـ کـانـ بـصـفـاتـهـ اـرـلـیـاـ کـذـلـکـ لـایـزـ الـ عـایـهـ اـبـدـیـاـ لـیـسـ منـذـ خـلـقـ الـخـلـقـ اـسـتـفـادـ اـسـمـ الـخـلـقـ وـلـاـ باـحـدـاـهـ الـبـرـیـهـ اـسـتـفـادـ اـمـ الـبـارـیـ لـهـ معـنـیـ الرـبـوـبـوـلـاـ مـرـبـوـبـ وـمـعـنـیـ الـخـالـقـیـهـ وـلـاـ مـخـلـوقـ وـکـاـ اـنـهـ بـحـیـ المـوتـیـ بـعـدـمـاـ اـحـیـ اـسـتـحـقـ هـذـاـاـسـمـ قـبـلـ لـحـیـاـتـهـمـ کـذـلـکـ اـسـتـحـقـ لـیـسـ الـخـلـقـ قـبـلـ لـإـشـائـهـمـ ذـلـکـ بـأـنـهـ عـلـیـ کـلـ شـیـءـ قـدـیرـ وـکـلـ شـیـءـ الـیـهـ فـقـیرـ وـکـلـ اـمـ عـلـیـهـ یـسـیرـ لـاـ يـحـتـاجـ لـمـلـیـ شـیـءـ لـیـسـ کـمـلـهـ شـیـءـ وـهـوـ السـمـیـعـ الـبـصـیرـخـلـقـ الـخـلـقـ بـعـلـمـهـ وـقـدـرـهـمـ آـقـدـارـاـ وـضـرـبـهـمـ آـجـالـاـ لـمـ يـحـفـ عـلـیـهـ شـیـءـ قـبـلـ آـنـ خـلـقـهـمـ وـعـلـمـ مـاـمـ عـاـمـلـوـنـ قـبـلـ اـنـ يـخـلـقـهـمـ وـأـمـرـهـ بـطـاعـتـهـ وـنـهـاـهـمـ عـنـ مـعـصـیـتـهـ .

الـهـ تـعـالـیـ اـوـزـ صـفـتـ لـرـیـ بـیـلـهـ قـدـیـمـ اـزـلـیـ بـوـلـغـانـدـیـکـ اـوـلـ صـفـتـ لـرـ بـیـلـهـ هـمـ اـبـدـیـ دـورـ خـلـاـیـقـ لـرـنـیـ پـیـداـ قـیـلـغـانـدـینـ کـیـنـ خـالـقـ تـسـمـیـهـ قـیـلـنـمـدـیـ بـلـکـهـ پـیـداـ قـیـلـشـدـینـ اـیـلـگـرـیـ هـمـ خـالـقـ اـیـدـیـ وـخـالـقـ صـفـتـیـ بـیـلـهـ مـتـصـفـ اـیـدـیـ اوـلـرـنـ وـجـودـ غـهـ چـیـقـارـمـقـ بـیـلـهـ بـارـیـ تـسـمـیـهـ قـیـلـنـمـدـیـ بـلـکـهـ اوـلـرـنـ وـجـودـ غـهـ جـیـقـارـشـدـینـ اـیـلـگـرـیـ بـارـیـ اـیـدـیـ بـارـیـ صـفـتـیـ اـیـلـهـ مـتـصـفـ اـیـدـیـ اللهـ تـعـالـیـهـ هـیـچـ پـرـورـیـشـ قـیـلـانـاـ دـورـگـانـ نـرـسـهـ یـوـقـ وـقـتـ دـهـ هـمـ بـرـوـیـتـ پـرـورـیـشـ قـیـلـاـقـ وـبـرـوـرـگـارـلـیـقـ صـفـتـیـ بـارـاـیـدـیـ وـهـیـچـ مـخـلـوقـ یـوـقـ وـقـتـدـهـ هـمـ خـالـقـیـتـ صـفـتـیـ بـیـلـهـ مـتـصـفـ اـیـدـیـ

الله تعالیٰ أولوک لرنی تیر گئیز گاندین کین محی الموتی دیلے تیر گز یاشدین
 ایل-گری هم محی الموتی دیلادور شونکا او خشہ مخلوقات نی پیدا قیلیش دین
 ایل-گری خالق دیلادور خالق صفتی و محی الموتی صفتی الله تعالیٰ غہ مخلوقات
 نی پیدا قیلغان دین کین واولوک لرنی تیر کز گاندین کین عارض بولغان صفت
 لرایماس دور بالکه آندین ایل-گری الله تعالیٰ غہ ثابت صفت ارزدور بو اول سبیدین
 دور که الله تعالیٰ هر نرسه غہ قادر دور هر نرسه آنگاحتاج دور و هر ایش آنکا آسان
 دور هچ بر شیء غہ محتاج بولما يدور هیچ بر نرسه آنکا او خشا ما يدور اول
 الله تعالیٰ آنکلا غوجی دور کور کوجی دور خلائق لرنی علم بیله پیدا قیلی
 واول رغہ قدورو اجل لرنی تقدیر قیلادی او لرنی پیدا قیلیش دین ایل-گری هم
 او لرنیک اوضاع واحوالیدین و آجال و اعمالیدین و ارزاق و افعالیدین آنکاهیچ
 نرسه مخفی قالمدی او لرنی پیدا قیلیش دین ایل-گری او لرنیک قیلادور رغان ایشلرینی
 بیلورایدی او لرنی طاعت و عبادت غہ امر و فرمان قیلادی گناه و معصیت
 دین نہی قیلادی

وكل شيء يجري بقدرته و مشيئته و مشيئته تنهذه مشيئه للعباد إلا ماشاء لهم فاشاء
 لهم كان وما لم يشاء لم يكن يهدى من يشاء ويعصم ويغافى فضلًا ويضل من يشاء
 ويمخلل ويختلى من يشاء عدلا وكلهم يتقلبون في مشيئته بين فضله وعدله لأراد
 لقضاءه ولا معقب لحكمه ولا غالب لأمره آمنا بذلك كله وأيقنا أن كل من عنده
 وأن محمدًا ﷺ عبده المصطفى ونبيه المجتبى ورسوله المرتضى خاتم الأنبياء وامام
 الأتقياء وسيد المرسلين وحبيب رب العالمين وكل دعوة نبوة بعد نبوته فغى
 وهو المبعوث إلى عامة الجن وكافة الورى بالحق والهدى .

هر شیء أول الله تعالیٰ نیک قدرتی و خواهشی بیله جاری بولادور الله تعالیٰ
 نیک خواهشی و مشیئتی نفوذ قیلا دور بنده الله تعالیٰ خواهلا مخان نرسه نی
 خواهلا ياما يدور الله تعالیٰ بنده لرغه نیمه نی خلاهلا سه شبو بولادور الله تعالیٰ
 خواهلا مسنه بولما يدور الله تعالیٰ او زفضلی بیله خواهلا غان کشینی هدایت قیلا دور
 ساقلا يدور وسلامت قیلادور بلاو مصیبیت غہ گناه و عقوبات غہ گرفتار قیلادور
 پنده لرنیک همه سی أول الله تعالیٰ نیک خواهشی ایچیده فضلی بیله عدلی نیک

ار اسیده حركت قيلا دور الله تعالى نیک قضا و حکمین ردقیلغوچی و فایتورغوغچی
یوقدور الله تعالى نیک امریغه غالب بولغوغچی یوقدور شبود کر قیلنغان سوز لرغه
ایمان کیلمورامین چین کونکلمنین بیله ایشانمیز و همه نرسه الله تعالی نیک نزدیدین
دور دیب جزم قيلا میز راست دلیز بیله او زایمیز و ایتمیز محمد علیه السلام الله
تعالی نیک اختیار قیلنغان قتباق بنده سی دور ایلغانخان سعادت لیک پیغمبر
یدور خوش کورولکان محبوب و مختار ایلچی سیدور همه پیغمبر لرنیک خاتمی دور
یعنی پیغمبر لرنیک کاته سی وا لوغرافی دور و همه پیغمبر نیک توگانجی سی دور
بوزات دین کین پیغمبر کیلیما بدور صحیح مسلم ده حضرت ٹوبان دین روایت
قیلنندی که پیغمبر میز منیک امیم ده او توز بالغانچی او لا دور همه سی من پیغمبر
دیب دعوی قيلا دور من پیغمبر لرنیک توگانجی سی دور من من دین کین پیغمبر
یوقدور دیکان مضمون ده بر حدیث مرحمت قیلدی متقدی عالم لرنیک امامی و مقتداسی
دور الله تعالی نیک بنده لرغه ایبار کان همه ایلچی لری نیک خواجه سیدور همه
علم ار نیک پوردگاری نیک دوستی دور اول ذات نیک پیغمبر لیک کیدن کین
هر کشی نیک پیغمبر لیک دعوا سی ضلالت و گمراه یقendor اول ذات نبوت
صفات همه جن لرغه حق و هدایت بیله ایبار یلگان مبارک اولوغ پیغمبر
دور دیب جزم بیله اعتقاد قيلا میز و ایشانمیز

وان القرآن کلام الله تعالی بدأ بلا كیفیة قولًا و انزله على نبیه و حیا و صدقۃ
المؤمنون على ذلك حقاً وأیقنووا أنه کلام الله تعالی بالحقيقة و ليس بمخلوق
ککلام البریة فلن سمعه فرعنم أنه کلام البشر فقد کفر وقد ذمه الله و عابه وأوعده
عذابه حيث قال تعالی سأصلیه صقر فلما أ وعد الله بسقراً ملّ قال إن هذا إلا قول
البشر علمنا أنه قول خالق البشر ولا يشبهه قول البشر ومن وصف الله تعالی
يعنی من معانی البشر فقد کفر فلن أبصر هذا فقد اعتبر وعن مثل قول الکفار
آنجز و علم أن الله تعالی بصفاته ليس كالبشر .

قرآن کریم الله تعالی نیک کلامی دور الله تعالی دین شب و نظم و عبارت بیله
کیفیت سیز قولًا ابتداء قیلدی اول قرآن کریم فی الله تعالی اوز پیغمبر یغه و حی
بیله تو شور دی همه مومن لر شوکا جان و دل لری بیله تصدیق قیلدی لر حقيقة
الله تعالی نیک کلامی دور دیب چین کونکل لری ایشاندی لر با شقه مخلوق

لر نیک سوزی دیک مخلوق ایماس دور برگشی قرآن فی آنکلاپ بو بشتر نیک سوزی دور دیسه اول کشی شک سیز کافر بولادور الله تعالی قرآن کریم نی بشتر نیک کلامی دیکان کشی نی ندھت قیلیدی و آنی عیب قیلیدی عذاب بیله قورقوتدی جونکه الله تعالی (سأصلیه سقر) دیدی مضمونی قرآن کریم نی بشتر نیک سوزی دیکان کشی نی دوزخ غه داخل قیلامن دیکان سوزدور و قیمه که الله تعالی بو قرآن بشتر نیک سوزیدور آندین باشقة ایماس دور دیکان کشینی دوزخغه داخل قیلا من دیسه جز ما بیلندیکه اول قرآن بشترنی فیدا قیلغوچی الله تعالی نیک کلامی دور آنکابشر نیک سوزی او خشاما بدور هر کشیکه الله تعالی نی بشتر نیک صفت لری بیله توصیف قیاسه شک سیز کافر بولادور هر کشی شبو مسئله لرغه باقسه البته عبرت آ لیب کافر لردیک سوزلا مکدین یانا دور الله تعالی صفت اری بیله بشتر غه او خشاما بدور دیب جز ما بیلا دور یعنی الله تعالی نیک ذات مخلوقات نیک ذات لری نیک جنس دین ایماس دور بوسبدین قرآن کریم ده حدیث شریف ده الله تعالی غه اثبات قیلغان اسماء وصفات لرنی بجازغه حمل قیلیانی بلکه حقیقت ثابت دیب اعتقاد قیلامیز لیکن کیفیتینی بیلامایمیز اول صفت مخلوقات نیک صفت لری نیک جنس دین ایماس دور بلکه الله تعالی غه لا یق و مناسب صفت لر دور دیب جز ما بیلامیز و ایمان کلمتو رامیز علمیمیز یتم گان نرسه نی خبیر تعالی و تقدس غه تقویض قیلامیز

والرویة حق لأهل الجنة بغير إحاطة ولا كیفیة كما نطق به کتاب ربنا وجوه یومئذ ناظرة الى ربها ناظرة وتقسیره على ما أراد الله تعالی وعلمه وكل ما جاء في ذلك من الحديث الصحيح عن رسول الله ﷺ فهو كما قال ومعناه على ما أراد ولا يدخل في ذلك متأولین بآرائنا ولا متوهمین بأهوائنا فانه ماسلم في دینه إلا من سلم لله عز وجل ولرسوله ﷺ ورد علم ما شبهه عليه إلى عالمه ولا يثبت قدم الاسلام إلا على ظهر التسلیم والاستسلام فن رام علم ما حظره عنه عالمه ولم يقنع بالتسليم فمه حججه من امه عن خالص التوحید وصاف المعرفة وصحح الإيمان فیتذبذب بين الكفر والإيمان والتصديق والتكذیب والاقرار والانكار موسوسا تامهشا کازایغا لام و منا مصدقا ولا جاحدا مکذبا

ابل جنت نیک الله تعالیٰ قی جنت ده احاطه سیز و کفیت سیز کورمک حق و راست دور
 جوندہ پروردگامیز قرآن کریم ذه اهل جنت نیک یوز لری تزویز تازه نصارت لیک دور
 او ز پروردگاریغه قرا عوچی دور دیدی الله تعالیٰ غه قرامق اول ذات قدسیت صفات فی
 کورمک الله تعالیٰ اراده قیلغان معنی بیله الله تعالیٰ او زی بیلکان طرز بیله دور بیز لرغه
 ایمان کیلتورمک و اجب دور آنیک کیفیتیدین بحث قیلماق بدععت دور بو باره ده
 رسول اکرم ﷺ دین کیلکان حدیث لر نیک همه می رسول الله دیکاذیک
 حق دور شلک یوقدور لیکن معنا فی الله تعالیٰ اراده قیلغان دیک و رسول اکرم ﷺ
 غه کشف بولغا ندیک دور بیز لر اوز رأی لر یمیز بیله تاویل قیلیب وهوی
 لر یمیز بیله گان و وهم قیلیب مو نکا کیر ما یمیز تاویل بولینی و بجاز چیزینی
 باسما یمیز بیز لر استوی فی استوی غه ید فی قدرت و نعمت غه عین فی حفظ غه
 جهومیه معتن له لر کبی تاویل قیلما یمیز چونکه الله تعالیٰ غه رسول اکرم ﷺ
 غه تسلیم قیلیب اشتباه بولغان نرسه نی همه نی بیلکوچی الله تعالیٰ غه تاشلاب
 تسلیم قیلغان کشیدن باشقة کشی او ز دینی ده سلامت قلامایدور اسلام نیک
 ایاغی تسلیم و انقیاد نیک او چاسیدین باشقة یرده ثابت بولمایدور ولا تتف مالیس
 لک به علم دیب منع قیلغان نرسه نیک علمینی قصد قیلیب فهمی و ادراکی تسلیم
 و انقیاد غه فناعت قیلغمان کشی فی شبو قصدی خالص توحید دین و صاف
 معرفت دین درست ایمان دین منع قیلا دور سونکره اول کشی کفر بیله ایمان
 نیک تصدیق بیله تکذیب نیک اقرار بیله انکار نیک ارآسیده و سوسه قیلغان
 حالمده حق طرف دین مائل بولغان حالت مذنب و مضطرب بولادر اول کشی نه
 تصدیق قیلغوچی مؤمن ایماس و نه تکذیب قیلغوچی منکر ایماس آرالیقداده قالادر
 امام طحاوی حضرت لری نیک مقصدی او لدور که کتاب و سنت دین عدول قیلیب علم
 کلام غه یوز کیلتورکان کشی نیک حالینی یا کی علم کلام بیله کتاب و سنت فی
 جمع قیلماقی اراده قیلیب تعارض دافع بولسه نص فی تاویل قیلیب رأی وهوی
 غه آلیب بارغان کشی نیک عاقبی جرت و ضلالات و شلک غه وجوع قیلا دور دیک
 دور فلاسفه مذهب لریغه غایت ماهر ابن رشد حیرت لری تهافت التهافت عنوان
 لیخ کتا اینیده آلهیات ده اعتماد لیق برسوز قیلغان کشی بارمودیدی امام آمدی

اوز زمانی ده کی عالم لر نیک افضلی ایدی کانه مسئله لر ده حیرت مقامیده توقف
قیلیدی امام غزالی مسائل کلامیه غه بہا نسیب عمرانی صرف ایتکان دین کیین حاصل
قیلغان نتیجه سی توقف و حیرت بولوب کلام یول لریدن اعراض قیلیب رسول
اکرم ﷺ نیک حدیث لریفه اقبال قیلیدی امام غزالی صحیح بخاریفه اشتغال
قیلغان حالده وفات بولدی بلکه صحیح بخاری نیک نسخه هی سینه سیده کی حالده جان
تسلیم قیلیدی دیر لر متكلمین لر نیک مشهور امامی امام فخر الدین الرازی حضرت تبری
نهایة اقدام العقول عقال وغاية معنی العالمين ضلال

دیکان بیلت بیله باشلانغان بر نچه بیلت لرنی ایتیب علم کلام نیک مسئله لرینی فـکر
قیلیدیم فلاسفه لر نیک مذهب لرینی کوب او یلادیم آنده کسل غه شفا و تشنه لرغه
سیراب لیق کورمدمیم همه یول لر نیک یقین راقی قرآن کریم نیک یولیدور اثبات ده
الرحمن علی العرش استواری الیه یصعد الكلم الطیب آیت لرینی او قرین نوی ده لیس کمهله
شیء ولا یحیطون به علمای آیت لرینی او قوین هر کشی مندیک تجربه قیاسه یخنی
تا نیدور دیدی امام رازی و امام غزالی لردیک کلام امام لردین بوسوزار کوب
تأثیر لیک موعظه دور ابو عبد الله شهرستانی فلاسفه بیله متكلمین نیک نزویده
حیرت بیله ندامت دین باشقه فرسنه فی تایمیدیم

لعمرى لقد طفت المعاهد كلها وسیرت طرفی بین تلك المعالم .

علم أر إلا واضعا كف حائز على ذقن أو قارعا سن نادم
دیکان بیلت لرنی او قودی نیسا بور علمای لری نیک کانه سی ابو المعالی الجوینی
اوز اصحاب لریفه خطاب قیلیب ای اصحاب اریم علم کلام غه مشغول بولمانگر
لر اکرا بتداء ده علم کلام نیک غایتی بیلسام ایدیم علم کلام غه اصلا مشغول
بوماس ایدیم دیدی وهم، اول کشی وفات وقت ده من کانه دریاغه کیردیم اهل
اسلام فیو اسلام علم لریف تاشلاب نهی قیلغان علم لرغه کیریشدیم ایدی الله تعالی
منکا اوز رحمتی بیله قرامسه حسرت وندامت مکادر ایدی آنام نیک اعتقادی
بیله اولا من یا که نیسا پور نیک فری خاتون لری نیک حقیده لری بیله اولا من
دیدی امام فخر الدین الرازی نیک کانه شاکر دی شمس الدین الحسن و شاهی بعض
اضل غه سینیک اعتقادیک نیمه دور دیدی اول فاصل آنکا من مسلمان لر نیک

اعتقاد یده دور من دیدی بس شمس الدین سینیک شبو اعتقداد بیله دلیک روشن
ومطمئن مودیدی اول فاضل آری دلیم روشن ومطمئن دور دیدی بس شمس
الدین شبو نعمت اوچون الله تعالیٰ غهشکر قیلغیل که الله غه قسم قیلامنکه من نیمه
اعتقاد ده دور من بیلاین دیب اوچ مره آتیب بیغلاب کتتی حتاکه سقال لری
یول بولدی الحاصل سلف صالحین نیک و خلف دین محقق لرنیک علم کلام حقیده
کی مذهب لری آزايماس بوباره ده دارو بولغان روایت لرنی جمع قیلاق بورساله
نیک وظیفه سی ایماس بوسبیدین علم کلام نیک دریالریغه چوموب کما یائیغی
امتحان قیلغان ذوات کرام لردین ثابت بولغان سوزار نیک بعض لرینی نفل قیلنگی

ولا يصح الإيمان بالرؤيا لأهل دار السلام لمن اعتبرها منها م لهم أو تأول لها
بفهم اذا كان تأويل الروية وتأويل كل معنى يضاف إلى الربوية ترك التأويل
ولزوم التسليم وعليه دين المسلمين ومن لم يتوقف النفي والتشبيه زلّ ولم ينصب
التفزيه فإن ربنا جل وعلا موصوف بصفات الوحدانية منعوت بمنعوت الفردانية
ليس بمعنى انه أحد من البرية تعالى عن الحدود والغايات والأركان والاعضاء
والادوات لاتحويه الجهات الست لسائر المبتدعات والمراجح حق وقد أسرى
بالنبي عليه وخرج بشخصه في اليقظة الى السماء ثم الى حيث شاء الله من للعلى
وأنكره الله سبحانه وتعالى بما شاء وأحيى الى عبده ما أوحى

أهل جنت نیک الله تعالیٰ فی جنت ده کورمکینی مشبه فرقه سید یک قیاس وهم
بیله مخلوقات فی کورمکنه تشبيه قیلیب آنیک کسیفیتینی بیان قیلغان کشلنیک ایمانی
یا که معتزله دیک عقل وفهم بیله الله تعالیٰ فی کورمک فی حال سناب آنی تاویل
قیلغان کشیلر نیک ایمانی درست بولمایدور الله تعالیٰ نیک صفت لرینی قیاس
ووهم بیله مخلوق نیک صفت لریغه او خشانته اقتنی تشبيه دیرلر الله تعالیٰ نیک آوز
نفسیغه اثبات قیلغان ورسول اکرم عليه ایمان تشبيه بیله نفی نیک آرا
ووهم بیله حال سناب تاویل قیلامانی نفی دیرلر ایمان تشبيه بیله نفی نیک آرا
سیده دور تشبيه بیله یا که نفی بیله ایمان بولمایدور الله تعالیٰ نیک مقدس ذاتی
نیک بازند او جیغه قیاس نیک قوشی وهم نیک شونکفاری اوچالمایدور اول
ذات قدسیت صفات نیک صفت لری نیک ایتساکیغه عقل نیک قولی یتمایدور

شخ سعدی عجیب ینخشی ایتدی نظم
 نه براوچ ذاتش پرو مرغ وهم نه ورزیل وصفش رسیدست فهم
 تائشیعه بیله نفی فی تاشلامای ایهان خالص بولما بدور زیرا که
 کورمک نیک تاویل و تفسیری وربو بیلت غه اضافت قیلغان هر صفت
 نیک تفسیری فاسد تاویل فی ترك ایتما کدور و تسالم و انقاد فی لازم تو تماق دور
 شبو ترك تاویل ولزوم تسالم نیک او ستیغه پیغمبر لر نیک دینی فی بنا قیلغان
 تشبیه بیله نفی دین ساقلا نغان کشی یقیلدی تقدیس و تنزیه غه بیتا ملدی پور
 دگمار میز جل و علا شک سیز وحدانیت صفت لری بیله هو صوف دور یگانه
 لیق نعمت لری بیله منعوت دور الله تعالی نیک صفت لری بیله خلایق دین هیچ
 بر کشی مقصد ایهاس دور الله تعالی چیزک لردین غایت لردین و کن لردین
 اعضاء لردین اسباب لردین بلند و پاک دور مخواقات دیک الله تعالی فی الله جهت
 یعنی او ستون آستین اوک صوک آرقه آلدی طرف لرا حا طه قیلما بدور
 و معراج حق دور پیغمبر علیه السلام فی کیچه ده آلیب چیقیلدی بیدار لبقده
 آسمانه اور لا تیلدی سونکره ایگز جای لرغه الله تعالی خواهش قیلغان یرغچه
 الیب چیقیلدی الله تعالی او زی خواهلاغان احسان و انعام و اعزاز و اکرام
 و فتوحات و فیوضات بیله اکرام قیلیب اول ذات بنوت صفات غه وحی قیلغان
 نرسه لرنی وحی قیلدی

(الحوض الذي أكرمه الله تعالى به غيرها لأمة، حق)

الله تعالی رسول اکرم ﷺ فی اکرام قیلیب امتی نیک فریادیعه یتمک
 اوچون برکان حوض حق و راست دور حوض کوثر نیک حقیده وارد بو لغان
 حدیث لر تو اثر حدیغه بیتادر صحابه لردین او تو زچه کشی روایت قیلدی
 بو حدیث لر نیک بول لرینی و سند لرینی علامه ابن کثیر البـداية والنهایة نام
 تاریخیده تمام ذکر قیلدی بو حوض شک سیز حق دور بو حوض او زی عرصات
 ده دور اما کوثر جنت ده دور رسول اکرم ﷺ غه بیری لکان کاته نهر دور یعنی اقین
 دریا دور اول حوض غه یعنی عرصات ده کی رسول اکرم ﷺ بیری لکان کو لغه
 بو کوثر لر دین کاته ایکی ناو بیله سوکیر ادور عرصات ده آشننه لیک حدیث تجاوز

قىلغاندە امەت لر شبوڭو لە دىن اىچار لر اما اهل بىدعت اىچا مىسلەر حتاڭ كە بەھىز
 امەت لرنى حوضى دىن منع قىلغاندە رسول اكرم ﷺ بولۇمەننىڭ امەتىم دوردىدور
 الله تىعالي طرفدىن اىي محمد او لر سەندىن كېيىن پىدا قىلغان فرسە لر ئى سن بىلما يىسىن
 دىب چواب بىرالادور بومىضەونىدە كى حىدىث لر توواتر حكىيەدە دورىمىھىجىن دە
 وسەن و مەسىند لر دە كوب يىرده مەذكور دور بوجىدىت لر دىن رسول اكرم ﷺ و بىتىپەن
 نىك مقدس روح پاكى شېۋالىم دىن رحالت قىلغان دىن كېيىن بولۇمەدە كى ايشلەر دىن
 خېرىدار بولما سلىفى روشن معلوم بولادور أول ذات سەعادەت صفات نىك روح
 پاكى خېرىدار بولما سە باشقا پېغىمبەر لر نىك وأولىاء لرنىك ارواح لرى البتە خېرىدار
 بولما يىدور بوجىدىت لر بلەند آواز ايلە صراط مىستقىم غە چقىرىپ تورسەه ارواح
 ھە يىرده حاضر دور ارواح لرھەن فى بىلەپ تورادو دىب اعتماد قىلا دورغان
 لر كۈپ دوراي كاشكى الله تىعالي نىك عىسى عليه السلام دىن حكايىھ قىلىپ نازل
 قىلغان (و كىنەت علیهم شئىيەدا مادمەت فيهم فلما توفيقى كىنەت أنت الرقيب عليهم
 وأنت على كل شىء شهيد) آيتى بىر آز ملاحظە قىلىنەه ايدى آيت نىك ماقىلەسى بىلە
 مضمۇنى الله تىعالي عىسى عليه السلام غە اى عىسى ابن مریم سن خالايق لرغەمنى
 و انانەنى إله اتخاذ قىلغان كەردىكەن مۇدىكەن دە عىسى عليه السلام أى الله سنى ياك لىغ
 بىلە يادقىيلا منىكە منكاحق ايماس نرسەنى دىمەك بولما يىدور اكرم من اىتسام سن
 بىلورا يىدىك "منىك نفسىم دە كى فرسەنى سن بىلا سەن سەنىك نفسىك " دە كى فرسە
 نى من بىلما يەن سن ھەمە غىب لرنى بىلە كەچى دورسەن من او لرغە سن امەر قىلغان
 فرسە دىن باشقا فرسەنى دىمەدىم من او لرغە منىك " و سىز لرنىك پورەگارىم يىز
 الله تىعالي غە عبادت قىلىنەك ارىدىم من او لر نىك آر اسىدە تىرىك باروققىدە
 او لرغە قراغۇچى ايدىم بىس و قەتىكە سن منى او لتور دونك سن او زونك او لرغە
 رقىب و ناظر بولدونك سن ھەرشى غە حاضر و ناظر دورسەن دېكەن سوزى دور
 آگاه بولما يىشكە عرصات دە پېغىمبەر لرنىك حوضى باردور لېكىن رسول اكرم
 ﷺ نىك حوضى ھە دىن كاھە دور بوجىدىن سوا يەچكە جى لرھىز يادە دور

﴿ والشفاعة التي ادخلها لهم حق كما روی في الأخبار ﴾

رسول اكرم ﷺ امەت لر او چون آخرت غە ساقلاغان شفاعتى خېرى دە

روایت قیانه خاندیک حق و راست دور شفاعت نچه نوع دور بری محشر گاهه بنده
لر نیک باشیغه تو شکان عشکل لیک حدین آشخانده او لر حضرت آدم غه باریب
شفاعت طلب قیلور لر حضرت آدم الله تعالی نیک عظمتی و جلالیدین احتیاط
قیلیب شفاعت غه جرأت قیلامای حضرت نوح علیه السلام غه دلات قیلور
حضرت نوح علیه السلام حضرت ابراهیم غه حضرت ابراهیم حضرت موسی غه
حضرت موسی عسی علیه السلام غه دلات قیلور او لر شفاعت غه جرأت قیلما
غانده محشر گاه اهل رسول اکرم ﷺ حضور یغه کیلیب شفاعت طلب
قیلور لر محمد علیه السلام عرش نیک تختبه فیحص نام یز غه باریب شفاعت غه
اذن سوراب او زون سجده قیلور الله تعالی شفاعت غه اذن بر کاندین کین الله تعالی
نیک خلاائق لر آراسیده حکم قیلاق او چون شفاعت قیلربوش فاعات رسول اکرم
صلی اللہ علیہ وسلم غه خاص دور ینه بری ینخشی ایشلیمان ایشلری بیله بر کیلکان کشی
لر قی جنت غه داخل قیلاق او چون شفاعت قیلا دور ینه بری امت دین دوزخ غه
کیرمک بیله حکم بولغان کشی نی قو تقارماق او چون شفاعت قیلا در بو شفاعت
غه معجزله لر هم اقرار قیلور لر ینه بری بعض کشیلرنی حساب سیز جنت غه داخل
قیلاق او چون شفاعت قیلا دور ینه بری عذاب غه مستحق لر نیک عندا ینی تحفیف
قیلاق او چون شفاعت قیلا دور ینه بری گنه کمیره نی قیلخان سبیدین دوزخ غه
کیرکان لر نی چیقاریب جنت غه داخل قیلاق او چون شفاعت قیلا دور رسول
اکرم ﷺ نیک شفاعتی نیک همه نوعی تو اتر حکمیده کی روشن حدیث لر بیله ثابت
دور انکار غه یا که شک غه محل یوقدور آنکلا غیل که بو شفاعت بود نیاده کی کاهه
پادشاه نیک حضور یده بعض مقرب امیر وزیر لر نیک شفاعتی دیک ایهادور
امیر وزیر پادشاه دین اذن بولمه و هم پادشاه شفاعت غه راضی بولمه شفاعت
قیلور لر پادشاه آمیر وزیر دین احتیاط قیلیب یا که او لر نیک خاطرینی قیلیب
یا که او لر دین برمکافات نی کوزلاب اگرچه اذن برممه مو و راضی بولمه موقبول
قیلا دور اما بو شفاعت الله تعالی نیک اذن بیله و هم الله تعالی نیک رضاسی بیله بولا دور
مشرك اربوش فاعات نی اول شفاعت غه قیاس قیلیب بیز نیک صنم و بوت لر عیز
الله تعالی دین اذن سیز و رضا سیز شفاعت قیلیب بیز لر نی قو تقارنا دور دین ایدی

بو سبیدین بونوچ شفاعت فی نقی قیلیپ کوب آیت لر نازل بولدی شفاعت فی نقی
توشکان آیت لر مشرك لر گمان قیلغان شفاعت نیک باره سیده دور

والمیثاق الذى أخذه الله تعالى من آدم عليه السلام وذریته حق وقد علم الله
فيما لم يزل عدد من يدخل الجنة ويدخل النار جملة واحدة ولا يزاد في ذلك العدد
ولا ينقص منه ولذلك أفعالهم فيما علم منهم أن يفعلوه وكل ميسر لما خلق له
والأعمال بالحواتم والسعید من سعد بقضاء الله والشقي من شق بقضاء الله وأصل
القدر سر الله في خلقه لم يطلع على ذلك ملك مقرب ولا نبی مرسى والتعمعن
والنظر في ذلك ذريعة الخذلان وسلم الحرمان ودرجة الطغيان فالحذر كل الحذر
من ذلك نظراً وفكراً ووسوسة فإن الله تعالى طوى علم القدر عن أنامه ونهام
عن مرآمه كما قال تعالى لا يسئل عما يفعل وهم يسألون فن سأله لم فعل فقد رد حكم
الكتاب كان من الكافرين

الله تعالى حضرت آدم دین و آنیک او لادریدین آلغان عهد و میثاق حق دور
الله تعالى از لده جنت غه کیرا دور غان لرنیک عدلرینی دوزخ غه کیرا دور غان
لرنیک عدد لرینی جملة واحدة بدور ایدی بو عدد دین کم زیاده قیامنا یدورشونکا
او خشاؤلر نیک فعل لری و عمل لری الله تعالى نیک علمیده از لده معلوم ایدی الله
تعالی غه از ل ده معلوم بو لغان مقدار دین کم زیاده بولاید دور هر کشی نمیه او چون
پیدا قیامنیه شونکا موفق دور یعنی اهل جنت یخشنی عمل غه موفق دور اهل دوزخ
یان عمل لربلیه مبتلا دور عمل لرعاافت لری بیله دور یعنی عمل نیک ابتداء
سینه آنجه اعتباری یوقدور آنیک اعتباری عاقبی به دور سعادت مند کشی الله
تعالی نیک قضائی و حکمی بیله سعادت مند دور شقی هم الله تعالی نیک قضائی
و حکمی بیله شقی دور قضا و قدر نیک اصلی الله تعالی نیک خلائق لوده کی بر سری
دور که آنکانه مقرب فریشنه و نه پیغمبر مطلع ایاس دور حضرت رسول کرم صلی الله
علیه وسلم حکمت نیک دروازه می دیب مرحمت قیلغان حضرت علی اکبرم الله
وجهه غه قدر الله تعالی نیک سر یدور بیز لر آنی کشف قیلیب حقیقی فی بیلامایمیز دیدی
قضا و قدر ده جقور فکر قلساق رسوالیغ نیک و سیله سیدور محروم لیغ نیک

شاطوسی دور طفیان نیک درجه سیدور قضاو و قدرده فـ کر قیلها ق دین و نظر
قدین و وسوسه قیلاما قدین فوق العاده قور قماق کر کدور چونکه الله تعالی قضاو و قدر
نیک علمین خلائق لردین مخفی قیلدی خلائق نی اول قضاو و قدرده کی مرام
ومرادی دین نهی قیلدی (لا یسأل عما یفعل وهم یسائلون) دیب خلائق نی الله تعالی
او زی نیک قیلمیدن سوال قیلاما قدین منع قیلدی هر کشی نمیه او چون قیلدی
دیسه قرآن کریم نیک حکمنی رد قیلدی قرآن کریم نیک حکمنی رد قلغان کشی کافر لر
نیک جمله سیدین بولی

فهذه جملة ما يحتاج اليه من هو منور قلبه من أولياء الله تعالى وهي درجة
الراسخين في العلم لأن العلم عالمان علم في الخلق موجود وعلم في الخلق مفقود
فإنكار العلم الموجود كفر وادعاء العلم المفقود كفر ولا يصح الإيمان إلا بقبول
العلم الموجود وترك طلب العلم المفقود ونؤمن باللوح والقلم وبجميع ما فيه
قد رقم فلو اجتمع الخلق كلهم على شيء كله الله تعالى فيه انه كائن ليجعلوه غير
كائن لم يقدر واعليه ولو اجتمعوا وإنكلهم على ما لهم يكنية الله فيه ليجعلوه كائنا
لم يقدروا عليه جف القلم بما هو كائن الى يوم القيمة رما اخطاء العبد لم يكن ليصيب
وماصابه لم يكن ليخطئه وعلى العبد ان يعلم ان الله سبق عمله في كل كائن من خلقه
فقد بذلك يمشيئه فقديرا حكمها مبر ما ليس ناقص ولا معقب ولا مزيل ولا مغير
ولا محول ولا زائد ولا ناقص من خلقه في سمواته وارضه

یس شبو نه مذکور عقیده ار الله تعالی نیک دوست لریدین ولی روشن
کشیلرحتاج بولادورغان عقیده ار دور علمای راسخین نیک درجه سیدور زیرا کی
علم ایکی قسم دور بری خلق ده موجود علم دور بینه بری خلق ده مفقود یعنی بوق
علم دور موجود علم غه انکار قیلماق کفر دور مفقود علم نی دعوی قیلماق کفر
دور آیمان هیچ نرسه بیله درست بولما یدور مگر موجود علم فی قبول قیلماق بیله
مفقوعد علم نیک طبی فی ترك ایتمک بیله درست بولادور لوح بیله قلم غه اول لوح
ده یاز یلغان نرسه لرنیک همه سیعه ایمان کیلمور میزو ایشانیز الله تعالی بولادور دیب
یاز غان نرسه فی همه خلائق اریغیه اسے بولما اس قیلاما اس الله تعالی یاز مغان نرسه

نی همه خلایق لر جمع بولوب موجود قیلا ماس قیامت غچه بولادورغان نرسه
لر فی یازیب قلم قورادی یعنی یاز یلغان نرسه فی اوچوروب قالغان نرسه فی
یاز غالی بولما یدور قلم یول بولرا یدی بیکن بولور یدی اصل قدر ده بنده غه
تیما یدورغان نرسه هر کیز تیما یدور اصل قدر ده آنکا یتادرغان نرسه آنکا هر چند
احتیاط قیلا سه مو یتادرور مخلوقات دین قیامت غچه موجود بوله دورغان نرسه لرنی
موجود بولوش دین ایلگری الله تعالیٰ بیلیب او زخواهشی بیله بوزو لما یدورغان
طرن بیله حکم تقدیر قیلدی دیب اعتقاد قیلاق بنده غه واجب دور أول حکمی
بوزغوچی و نه زایل قیلغوچی و نه تغییر بکوچی و نه برحال دین ینه برحاله
اور و گوچی بودور زمین و آسمان ده کی مخلوقات ازل ده تقدیر قیلغان دین کم
زیاده بولما یدور (الا يعلم من خلق وهو اللطيف الخبير) آیتی (قدر الله مقادير الخلق
قبل أن يخلق السماوات والأرض بخمسين ألف سنة و عرشه على المام) حدیثی الله
تعالیٰ نیک ازلده مخلوقات لر نیک مقدار لرینی بیلما کیفه روشن برهان دور آیت
نیک مضمونی پیدا قیلغان ذات بیلما مدور و حالانکه أول الله تعالیٰ لطیف خبیر
دور دیکان سوز دور حدیث نیک معنایی الله تعالیٰ خلق نیک مقدار لرینی آسمان
و زمین نی پیدا قیلیشدن اللیک میک بیل ایلگری تقدیر قیلدی و حالانکه الله تعالیٰ

نیک عرشی سو نیک اوستیده ایدی دیکان سوز دور ولایکون مکنون إلا بتکونه
والتسکوین لا يكون إلا حسنا جميلا وذلك من عقد الإيمان وأصول المعرفة
والاعتراف بتوحيد الله وربوبيته كما قال الله تعالى وخلق كل شيء فقدره تقدیره
وقال تعالى وكان أمر الله قدرًا مقدورًا فويل من صار لله في القدر خصيماً وانحضر
للنظر فيه قلبا سقيماً لقد التنس بوجهه في فحص الغريب سراكتها وعاد بما قال فيه
أفا كا أنها والعرش والكرسي حق كما بين الله تعالى في كتابه وهو جل جلاله
مسقط عن العرش وما دونه حيط بكل شيء وقد أعجز عن الاحاطة خلقة

هر موجود الله تعالیٰ موجود قیلا سه اصلاً موجود بولما یدور هر موجود
الله تعالیٰ نیک ایجادی بیله موجود بولادور بزر نی موجود قیلاق و پیدا قیلاق
چرا یلیک جمیل دور امام موجود نیک او زینی بربریخه نسبت قیلننه بعضی می حسن
دور وبعض سی قبیح دور شبو مذکور مسئله ایمان نیک مستحق کم چیگیک لر یدین

و معرفت نیک بیلدين لاریدین دور الله تعالى نیک توحید یغدو پروردگار لغیغه اقرار
 قیاماق نیک اساس لریدین دور چونکه الله تعالى (و خلق کل شیء فقدرہ تقدیرا
 و کات أمر الله قدرأ مقدورا) دیدی حضرت وندامت أول کشیغه دور که قضا
 وقدرده الله تعالى غه خصم بولدی أول قدر ده فکر و نظر قیاماق اوچون کسل
 و صدور دل نی حاضر لادی غیب نی تفتیش قیاماق ده عاجز وهم بیله الله تعالى
 پوشیده قیلغان سر مکتوم نی طلب قیادی أول قدر باره سیده سوز قیاماق بیله
 یالخانچی و گناه گاربولدی (عالم الغیب فلا يظهر على غیبه أحداً إلا من ارتضى
 من رسول) کبی آیت لر وهم شبو معنی ده کیلسکان حدیث لر کون دیک روشن
 بولغان دین کین مسلمان لر هیچ بریغه غیب نی بیلمک نی دعوی قیاماق
 یافلان کشی غیب نی بیلا دور دیب اعتقادیاماق جائز ایماس دور غیب نی
 بیلمک قدرت و قدم کبی الله تعالى نیک خاص صفتی دور آنیک بیله بر کشیغی تو صیف
 قیاماق روا ایما سدور عرش و کرمی الله تعالى بیان قیلغان دیک حق و راست
 دور الله تعالى عرش دین و عرش نیک تحکیمه کی نرسه لر دین غنی دور الله تعالى
 هر شیء غه محیط دور هر شیء نیک اوستیده دور الله تعالى خلائق لر نی او زینی احاطه
 قیاماق دین عاجز قیلدي یعنی خلائق الله تعالى نی احاطه قیلاً لما ملأ، يعلم ما بين أيديهم
 وما خلفهم ولا يحيطون بشيء من علمه إلا بما شاء وسع كرسيه السماوات والأرض (آق شاهد دور مضمونی الله تعالى بنده لرنیک آلدیده کی و آرقه سیده کی نرمه
 نی بیلا دور اما خلائق لر الله تعالى نیک علم دین الله تعالى أوزی خلاه لاغان نرسه
 دین باشقة هیچ شیء نی احاطه قیلاً لما ملأ دور لر الله تعالى نیک کرمی آسمان لرنی
 وزمین نی سیغدور ادور دیکان سوز دور | و نقول إن الله تعالى اتخذ ابراهیم خليلًا

وكلم موسى تكلما إيماناً وتصديقاً وتسليمها ونؤمن بالملائكة والنبين والكتب المنزلة
 على المرء اين ونشهد أنهم على الحق المبين ونسعى أهل قبلتنا مسلمين ومؤمنين ماداموا
 بما جاء به النبي ﷺ وعلى الله معارفهن وله بكل مأة لواخبر مصدقين ولا نخوض
 في الله ولأنماري في الدين ولا نجادل في القرآن ونعلم أنه كلام رب العالمين نزل به
 الروح الأمين فعلمه سيد المرسلين محمدًا ﷺ وعلى الله أجمعين وكلام الله لا يساوي به
 شيء من كلام الخلوقيين ولا نقول إختلافه ولا نخالف جماعة المسلمين

الله تعالى ابراهيم عليه السلام في دوست توندي ديب اعتقاد قيلاميز موسى عليه السلام غه سوزقيليدي ديب چين ايمان و داست تصدق و تازه تسليم بيله ايشانيميز همه فرشته لرغه همه پيغمبر لرغه و همه پيغمبر لر غه توشور و لكان همه كتاب لرغه ايمان كيلتور اميزيز أول پيغمبر ار آشكارا حق استيده دور ديب گواه لينج بيراميزيز اهل قبله نيك همه سيني ماداميکه او لر پيغمبر عليه السلام كيلتور گان نرسه ارغه اقرار و تصدق قيلاسه مسلمان مؤمن ديب تسميه قيلاميز الله تعالى نيك ذاتيده چو ما يميزيز الله تعالى نيك ذاتيده زيانه ته سكر قيلما يميزيز الله تعالى (ولاتقف ماليس الم به علم) ديب محکم اتیب قویغان دروازه نی آقساق فکر نيك جوالق قولی بيله آجماقعه سعی و اجتهاد قيلا يميزيز حضرت امام اعظم رحمة الله الله تعالى نيك ذاتيده هيج نرسه بيلاسوزلامك هيج کشيغه لايق ايمان دور بلکه الله تعالى نيك مقدس دينيده جدال قيلما يميزيز قرآن کريم ده هم جدال قيلما يميزيز بلکه همه علم نی پروريش قيلوغچي الله تعالى نيك کلام قدими دور روح أمين الیب تو شوب سيد المرسلين محمد عليه السلام غه ناقين قيليدي أول قرآن کريم الله تعالى نيك مقدس کلام قديمي دور مخلوق لرنick کلامي دين هيج بر نرسه آنکا او خشاما يدور ديب ايشانيميز أول قرآن نی مخلوق ديمانيز مسلمان لرنick جماعتيغه خلاف قيلاميزيز پيغمبر لر افضل عوياكه فرشه لر افضل مو بومسئله ده اگرچه اسلام علمي لرنick سوزاري کويه بيه بو باره ده عالما ار نيك اختلاف لري او لرنick استدلal و احتجاج لري خيل و راح بولوب کلام کتاب لري يدين بر فانجه صحيفه لرنني اشغال قيلسه مول يكن بو باره ده شريعت خادم لري ملت مقتدى لري دين حجت بو لغوديلك برسوز يو قدور بلکه امام اعظم رحمة الله بو مسئله ده تو قطف قيليدي امام اعظم رحمة الله جزم قيلهمغان مسئله لرنick بري او شبو مسئله دور ديب ذکر قيلندى او شبو سوزحق غه قریب راه ور جونکه الله تعالى بيز لرنی فرشته لرغه و پيغمبر لرغه ايمان كيلتور و گلر ديب بويرادي بيز لرغه هر ايک له سيعنه ايمان كيلتور ملک واجب دور امام ايکي فريق نيك قايسى افضل دور انکا اعتقاد قيلما مق واجب ايماسدورا گر واجب بولسنه ايدي البتنه بيز لرغه بيان قيلانور ايدي ولا تکفر أحداً من أهل القبلة بذنب مالم يستحله ولا نقول لا يضر مع الإيمان

ذنب ملن عمله و نرجو للحسينین آن یمفو عنهم ولا تأمن عليهم ولا نشهد لهم بالجنة و نستغفرون لمسیحهم و نخاف عليهم ولا نقتطعهم والامن والایاس سیلان عن الملة و سبیل الحق بینهما لأهل القبلة .

أهل قبیله دین هیچ گناه بیله مادامیکه شبو گناه فی حلال سنامه کافر دیما یمیز گناه قیلغان مسلمان غه آنیک ایمانی بو لمانین کین گناه ضرر قبلما یدور هم دیما یمیز یخشی ایش قیلغان محسن لرنیک قصورینی الله تعالی عفو قیلا دور دیب امید قیلا میز اول رغه هر چند صالح منقی بو لسه مو امین بولما یمیز اول جنت غه کیرادر دیب گواه لیغ بر ما یمیز ات نیک گناه گارلری اوچون مغفرت طلب قلیلا میز اول رنیک حقیده قورقیز اول رنیک نا امید قیلما یمیز عبادت و عمل غه مغور دیب نیک رحمتیدین نامید بولماق اسلام ملتی زک ایکی طرفیده کی ایکی بول دور حقدیک یولی اهل قبله لر اوچون شبو ایکی بول نیک آر امیده دور یعنی خروف و رجام نیک جمع قیلماق دور آ گاه بولغیکه عبادت فی طاعت فی سنت غه موافق قیلیب نواب فی امید قیلسه یا که بیلما سدین گناه قیلیب تو به قیلغان دین کین مغفرت قیلسه شبو امید یخشی امید دور چرایلیک رجا دور (ان الذين آمنوا والذين هاجروا وجاهدوا في سبيل الله أولئك يرجون رحمة الله والله غفور رءیم) آیت آشکار اشاهد دور معنای حقیقت دروست إیمان کاتوروب ایمان ساقلاماق اوچون هجرت هم قیلیب الله تعالی نیک یولیده دین فی بلند قیلماق اوچون جهاد قیلغان لرشبور الله تعالی نیک رحمتی امید قیلور لر الله تعالی غفور دور رحیم در دیکان سوز دور اما گناه و خطالرنی رو اسیز قیلیب الله تعالی غفور رحیم دیب امید قیلسه بومغور لیق دور و قورق آرز دور یالغان امید دور أبوعلی رو دباری رحه الله دین رو ایت قیلندی که أول ذات ایتدی خوف و رجا طائر نیک ایکی قناتی دیک دور ایکی قنات برابر بولسه طائزه برابر بولا دور اوچاق هم تمام بولا دور اگر بری کم بولسه طائر ایکی اوزی هم ناقص اوچاق هم ناقص بولا دور اما ایکی قنات بوقالسه طائر ایکی ایکی ایکی مسیحق بولا دور خوف و رجا هم سلیمان ده شونکا او خش، دور

وَلَا نَخْرُجُ الْعَبْدَ مِنَ الْإِيمَانِ إِلَّا بِمَا أَدْخَلَهُ فِيهِ وَالْإِيمَانُ هُوَ الْأَقْرَارُ بِاللِّسَانِ
وَالتَّصْدِيقُ بِالْجَنَانِ

إِيمَانٌ غَهْ بِنَدَهْ فِي نِيمَهْ دَاخِلٌ قِيلَسَهْ يَعْنِي نِيمَهْ غَهْ اعْتِقَادٌ قِيلَمَاقْ بِيلَهْ إِيمَانٌ غَهْ
كِيرَسَهْ شَبُو اعْتِقَادٌ قِيلَغَانْ نِرسَهْ لَرْ نِيزَكْ بِرْ يَغَهْ اِنْكَارٌ قِيلَسَهْ آفِي إِيمَانٌ دِين
چِيقَارٌ مَا يَمِيزُ يَعْنِي گَنَاهْ كَبِيرَهْ بِيلَهْ بِنَدَهْ فِي إِيمَانٌ دِينٌ چِيقَارٌ مَا يَمِيزُ إِيمَانٌ تِيلَهْ بِيلَهْ
أَقْرَارٌ قِيلَمَاقْ دَلْ بِيلَهْ تَصْدِيقٌ قِيلَمَاقْ دُورٌ بِيلَهْ گَيْلَكَهْ إِيمَانٌ نِيمَهْ دِينٌ عِبارَت
دُورٌ عِلَّمَاءْ لَرْ اخْتِلَافٌ قِيلَدَى لَرْ بَعْضٌ لَرْ إِيمَانٌ دَلْ بِيلَهْ اِيشَانِكَهْ تِيلَهْ بِيلَهْ اَقْرَارٌ
قِيلَمَاقْ وَارْكَانْ بِيلَهْ عَمَّ قِيلَمَاقْ دِيرَارٌ اِمامٌ مَالِكٌ اِمامٌ شَافِعٌ اِمامٌ اَحْمَدٌ اِمامٌ
أَوزَاعِي اِمامٌ اَسْعَدِي بْنُ رَاهْوَيَهْ وَاهْلُ حَدِيثٍ لَرْ وَاهْلُ مَدِينَةِ وَاهْلُ ظَاهِرٍ مَتَّكَائِينَ
لَرْ دِينٌ بِرْ مَوْنَجَهْ كَشَى لَرْ شَبُو سُوزَغَهْ مَائِلٌ دُورٌ وَبَعْضٌ لَرْ إِيمَانٌ تِيلَهْ بِيلَهْ اَقْرَارٌ
قِيلَمَاقْ دَلْ بِيلَهْ تَصْدِيقٌ قِيلَمَاقْ دُورٌ لَرْ حَنْفَى لَرْ نِيزَكْ كُوبَرَكَى شَبُو سُوزَغَهْ مَائِلٌ
بُولَادِيلَرٌ وَبَعْضٌ لَرْ تِيلَهْ اَقْرَارٌ قِيلَمَاقْ رَكَنٌ زَادَ دُورٌ رَكَنٌ اَصْلِي إِيمَانٌ بُولَادِورٌ
حَتَّىَ كَهْ چِينْ كُونَكَلَى بِيلَهْ تَصْدِيقٌ قِيلَسَهْ تِيلَهْ اَقْرَارٌ قِيلَسَهْ موَإِيمَانٌ بُولَادِورٌ
دِيرَلَرْ شَبُو سُوزَغَهْ اِمامٌ أَبُو مَنْصُورٍ مَاتَرِيدَى يُورَى شَبُو سُوزَ اِمامٌ أَعْظَمٌ دِينٌ
هَمْ رَوَایَتٌ قِيلَمَدِي وَبَعْضٌ لَرْ إِيمَانٌ فَقْطَ تِيلَهْ بِيلَهْ اَقْرَارٌ قِيلَمَاقْ دَلْ بِيلَهْ تَصْدِيقٌ
بِرْ لَسَهْ موَإِيمَانٌ بُولَادِورٌ دِينٌ لَرْ بُو سُوزَغَهْ كَرَامِيَهْ لَرْ یاَيْگَهْ بُولَادِى بُولَزَيْكَهْ بُولَزَيْكَهْ
هَمَافَقِ لَرْ كَاملٌ مَوْهَنٌ دُورٌ وَبَعْضٌ لَرْ إِيمَانٌ دَلْ بِيلَهْ تَانَمَاتٌ دُورٌ اَقْرَارٌ وَتَصْدِيقٌ
بُولَسَهْ موَفَقْتَ تَانَسَهْ إِيمَانٌ بُولَادِورٌ دِيرَلَرْ بُو سُوزَغَهْ جَهْمِيَهْ لَرْ نِيزَكْ اِمامٌ جَهْمٌ
ابْنٌ صَفْوَانٌ قَدْرِيَهْ لَرْ نِيزَكْ رَئِيَسِيْ أَبُو الحَسِينِ الصَّالِحِيْ بَارِدِيْ جَهْمِيَهْ لَرْ نِيزَكْ
سُوزَلَرِينِيْ رَدْ قِيلَمَاقْ اوْچُونْ دَلِيلٌ وَبَرهَانٌ ذَكَرْ قِيلَمَاقْهَ حاجَتٌ يُوقَدُور بَلَسَكَهْ
بُولَزَيْكَهْ سُوزَيْ نِيزَكْ فَسَادِيْ ظَاهِرٌ دُورٌ أَمَّا اِمامٌ أَعْظَمٌ بِيلَهْ باشَقَهْ اِمامٌ لَرْ نِيزَكْ
آرَاسِيَدَهْ كَيْ اَخْتِلَافٌ حَقْيَقَتٌ دَهْ خَتِلَافٌ إِيمَاسٌ دُورٌ زِيرَأَكَهْ عَمَلٌ فِي رَكَنٌ دِيكَانٌ
لَرْ حَقْيَقَهْ رَكَنٌ دِيكَانٌ لَرْ چُونَكَهْ حَقْيَقَهْ رَكَنٌ دِيسَهْ لَرْ عَمَلٌ فِي تَرْكَيْتَاكَهْ بِيلَهْ كَافِرٌ
بُولَادِورٌ دِيرَأَيْدِيلَرٌ أَصْلَا آنَدَاغٌ دِيمَا يَذُورٌ لَرْ

وَجَمِيعٌ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى فِي الْقُرْآنِ وَجَمِيعٌ مَا صَحَّ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ مَنْ

الشرع والبيان كله حق والايمان واحد وأهله في أصله سوام والتفضائل بينهم بالحقيقة بالتفوى ومخالفته المهوى وملازمة الأولى والمؤمنون كلام أولياء الرحمن واكرهمم أطوعهم بالتفوى والمعرفة باتبعهم للقرآن والايمان هو الايمان بالله وملائكته وكتبه ورسله واليوم الآخر والبعث بعد الموت والقدر خيره وشره وحلوه ومره من الله تعالى ونحن مؤمنون بذلك كله لا نفرق بين أحد من رسله ونصدقهم كلهم على ماجاؤا به

رسول اكرم ﷺ دين ثابت بولغان نرسه لرخواسي سرع بولسون خواهی ،
بيان بولسون همه سی حق ورأست دور ایمان اهل ایمان نیک اصلییده برابر دور
اما الله تعالى دین قورقاق بیله و تقوی ، هوی ، وهواس غه خلاف قیلماق بیله
أولی و أحسن فی اختيار قیلماق بیله متفاوت دور ایمان کیلمورمک واجب بولغان
نرسه لرنی مومن به و مصدق به دیزبل مومن به مصدق به نیک اعتباری بیله ایمان
کمزیاده بولمایدور اما اطمینان و نصدیق و اذعان اعتباری بیله متفاوت بولادور
محترم مصنف نیک واهله في أصله سوام دیکان سوزی همه و جهدين برابر دور
دیکان بولمایدور بلسکه لا إله إلا الله نیک نوری اهل ایمان نیک دل لریده
کوب متفاوت دور بعض لرنیک دل لریده کوندیک وبعض لرنیک دل لریده کاته
روشن یولد وزدیک وبعض لرنیک دل لریده الیکستريق دیک و بعض لرنیک
دلیده روشن جراغدیک وبعض لرنیک دل لریده گنیگت چراغدیک دور قیامت
کوف مومن لرنیک آلدیده نور لر دل ده کی ایمان نوری نیک مقداری بیله دور مومن
لرنیک همه سی رحمن تعالى و تقدس نینک دوست لر باور او لرنیک اولوغرانی
تفوی بیله معرفت غه طائع راقی دور قرآن کریم غه تابع راقی في دور ایمان
بولسه الله تعالى غه ایمان کیلمورمک الله تعالى نیک فرشته لرنیغه و پیغمبر لرنیغه
ایمان کیلمورمک او لگان کین حساب او چون قورغلماق نیک حق و رأسیت
لیقیغه ایمان کیلمورمک بخششی ویمان و تاتلیق و آچیق همه سی الله ته الو دین دیب
قدیرغه ایمان کیلمورمک دور بیز لر شبو مذ گور لرنیک همه سیغه ایمان
کیلمورگوجی دور میز پیغمبر لر دین هیچ برکشی فی آپرامای همه سیغه آلب

کیل-کان کتاب و شریعت لری بیله ایشانمیز و ایمان کیلتوروب تصدیق
قیلامیز پیغمبر لرنیک بری آیرالیب قالسه ایمان درست بولمايدوردیب تصدیق
قلامیز شبو جهودین الله تعالی ایبرا کان همه پیغمبر لرغه خوای بیز لرغه معلوم
بولسون خواهی معلوم بولسون ایمان کیلمورامیز هیچ برینی آیراما میز .

وأهـل الـكـبـائـر فـي الـأـرـض لـيـتـلـدـون إـذـا مـاتـوـا وـهـم مـوـحـدـون وـإـن لـم يـكـونـوا
تـائـيـن بـعـدـان لـقـوـا اللـهـعـز وـجـلـ عـارـفـين وـهـم فـي مـشـيـةـهـ وـحـلـمـهـ إـن شـاءـغـفـرـلـهـ وـعـفـاعـهـنـهـ
بـفـضـلـهـ كـاـذـكـرـ اللـهـ عـزـ وـجـلـ فـي كـمـتـابـهـ وـيـغـفـرـمـادـوـنـ ذـلـكـ لـمـ يـشـاءـ وـإـن شـاءـ عـذـبـهـمـ
فـي النـارـ بـقـدـرـ جـنـيـهـمـ بـعـدـهـ ثـمـ يـخـرـجـهـمـ مـنـهـ بـرـحـمـتـهـ وـشـفـاعـةـ الشـافـعـيـنـ مـنـ أـهـلـ
طـاعـتـهـ ثـمـ يـبـعـثـهـمـ إـلـى جـنـيـهـ ذـلـكـ بـأـنـ اللـهـ جـلـ جـلـلـهـ مـوـلـيـ لـأـهـلـ مـعـرـفـتـهـ وـلـمـ يـجـعـلـهـمـ
فـي الدـارـيـنـ كـأـهـلـ نـسـكـرـهـ الـذـيـنـ خـابـوـاـنـ هـدـایـتـهـ وـلـمـ يـنـالـوـاـمـنـ وـلـاـيـتـهـ اللـهـمـ يـارـلـ
الـاسـلـامـ وـأـهـلـ ثـبـقـنـاـ عـلـىـ الـاسـلـامـ حـتـىـ نـلـقـاـكـ بـهـ .

گـنـاهـ کـبـيرـ لـرـنـیـ قـیـلـاغـانـ کـشـیـلـ اـیـمـانـ بـیـلـهـ اوـلـسـهـ موـالـهـ تـمـالـ غـهـ اـیـمـانـ بـیـلـهـ
مـلـاقـاتـ بـوـلـعـانـ . بـیـدـینـ دـوـرـخـدـهـ هـمـیـشـهـ قـالـمـاـ یـدـورـ بـلـسـکـهـ اوـلـ اللـهـ تـعـالـیـ نـیـکـ
خـواـهـشـیـ وـحـکـمـیـ دـوـرـاـ گـرـالـلـهـ تـعـالـیـ خـواـهـلـاسـهـ اوـزـفـضـلـیـ بـیـلـهـ مـغـفـرـتـ قـیـلـادـورـ
وـعـفـوـ قـیـلـادـورـ چـوـنـکـهـ اللـهـ تـعـالـیـ قـرـآنـ کـرـیـمـ دـهـ (وـیـغـفـرـ مـادـوـنـ ذـلـكـ لـمـ يـشـاءـ)
دـیدـیـ وـاـگـرـ خـواـهـلـاسـهـ دـوـزـخـ دـهـ گـنـاهـیـ نـیـکـ مـقـدـارـیـچـهـ عـدـلـ بـیـلـهـ عـذـابـ
قـیـلـیـبـ سـوـ نـسـکـرـهـ اوـزـرـحـمـیـ بـیـلـهـ یـاـکـهـ اـهـلـ طـاعـتـ دـیـنـ شـفـاعـتـ قـیـلـغـوـچـیـ لـرـنـیـکـ
شـفـاعـتـیـ بـیـلـهـ دـوـزـخـ دـیـنـ چـیـقـرـیـبـ جـنـتـ غـهـ دـاـخـلـ قـیـلـادـورـ بـوـاـلـ سـبـیدـینـ دـوـرـکـهـ
الـلـهـ تـعـالـیـ جـلـ جـلـلـهـ اـهـلـ مـعـرـفـتـ وـاـهـ اـیـمـانـ نـیـکـ خـواـجـهـ سـیـ وـایـگـهـمـیـ دـوـرـ
اوـلـنـیـ هـیـچـ وقتـ دـهـ دـنـیـاـوـآخـرـتـ دـهـ مـعـرـفـتـ سـیـزـ کـمـراـهـ سـعـادـتـ دـیـنـ محـرـومـ
مـقـامـ قـرـبـ غـهـ بـیـتـمـکـانـ دـلـیـغـهـ توـحـیدـ نـیـکـ بـرـکـتـلـیـکـ اوـرـرـغـ لـرـنـیـ سـاـچـمـفـانـ
کـشـیـلـرـدـیـکـ قـیـلـمـاـ یـدـورـایـ اللـهـ اـیـ اـسـلـامـ نـیـکـ وـاـهـ اـسـلـامـ نـیـکـ وـلـیـ سـیـ بـیـزـ لـرـنـیـ
تاـ سـکـاـ مـلـاقـاتـ بـوـلـغـوـچـهـ اـسـلـامـ نـیـکـ اوـسـتـیدـهـ تـابـتـ قـیـلـغـیـلـ آـکـلـاـغـیـلـسـکـهـ گـنـاهـ
کـبـیرـهـ دـهـ عـلـمـاـ لـرـ اـخـتـلـافـ قـیـلـدـیـلـ بـعـضـ لـرـیـتـهـ دـرـ دـیـرـ لـرـ وـ بـعـضـ لـرـ هـمـیـشـهـ شـرـیـعـتـ دـهـ حـرـامـ
بـوـلـعـانـ فـرـسـهـ لـرـ کـبـیرـهـ دـورـ دـیـرـ لـرـ وـ بـعـضـ لـرـ یـتـمـیـشـ غـهـ قـرـیـبـ دـورـ دـیـرـ لـرـ وـ بـعـضـ لـرـ
هـرـ گـنـاهـیـکـهـ آـنـیـکـ جـزـاـمـیـ دـنـیـادـهـ حـدـدـورـ وـآخـرـتـ غـدـابـ کـبـیرـهـ دـورـ اـمـاـ اـنـدـاغـ بـوـلـسـهـ
صـفـهـنـهـ دـوـرـ دـیـرـ لـرـ شـبـوـ سـوـزـ عـبـدـالـهـ اـبـنـ عـبـاسـ دـیـنـ إـمـاـشـاـفـیـ نـیـکـ محـرـمـ اـسـتـادـیـ مـکـهـ

لیک سفیان بن عینه دین و امام احمد بن حنبل دین مرویدور شبو سوز جامع راقدور وهم محقق لرنیک نزویده مقبول راقدور اما خوارج و معتزله لرگناه کبیره لرنی قلیغان کشیلر تو به سین او لس دوزخ ده همیشه قالادر دیرلر لیکن خوارج لرگناه کبیره بیله کافر بولادور دیرلرا ما معتزله ایمان دین چیقا دور کفرغه داخل بولما یدور دیرلر بولرنیک سوزی نیک فسادی ظاهر بولغاچ رو قلیماق او چون بربان کیلتهورمه کرکایمس دور

ونری الصلاة خلف كل بر و فاجر من أهل القبلة وعلى من مات منهم ولا تنزل أحداً منهم جنة ولا ناراً ولا نشهد عليهم بكفر ولا بشرك ولا باتفاق مالم يظهور منهم شيء من ذلك ونذر سراويلهم إلى الله تعالى ولا نرى السيف على أحد من أمة محمد ﷺ إلا من وجب عليه السيف ولا نرى الخروج على أئمتنا وولاة أمورنا وإن جاروا ولا ندعو عليهم ولا نزع يداً من طاعتهم ونرى طاعتهم من طاعة الله عز وجل فريضة مالم يأمرنا بمعصيته وندعوا لهم بالصلاح والمعافاة ونتبع السنة والجماعة ونبحث في الشذوذ والخلاف والفرق ونحب أهل العدل والأمانة ونبغض أهل الجور والخيانة ونقول الله أعلم . فيها اشتباہ علینا هلمه

أهل قبله دین هر متقد و پرهیز کار و فاسق گـناه گـار نیک آرقه سـیده نـماز و قـومـاقـی جـائز کـورـامـیـز ، اـهلـ قبلـهـ دـینـ برـکـشـیـغـهـ صـلاـةـ جـنـازـهـ اوـقوـیـمـیـزـ هـیـچـ کـشـیـ فـیـ عـلـ وـ عـبـادـتـ کـوـبـ بـوـلـعـانـ سـبـیدـ دـینـ وـ اـخـلـاقـ چـرـاـیـلـکـ بـوـلـغـانـ ، جـمـتـ دـینـ اـهلـ جـنـتـ دـینـ دـیـبـ حـزـمـ قـیـلـمـاـ یـمـیـزـ وـ هـیـچـ کـیـشـیـنـیـ گـناـهـیـ وـ عـصـیـانـیـ وـ طـغـیـانـیـ حدـ دـینـ آـشـعـانـ وـ جـمـیـدـ دـینـ وـ أـهـلـ دـوزـخـ دـینـ دـیـبـ جـزـمـ قـیـلـمـاـ یـمـیـزـ مـادـامـیـکـهـ اـهلـ قبلـهـ دـینـ کـفـرـ وـ شـرـکـ وـ نـفـاقـ ظـاهـرـ بـوـاسـهـ آـنـیـ کـافـرـ یـاـ مـشـرـکـ یـاـ مـانـفـاقـ دـیـبـ گـواـهـ لـیـغـ بـرـمـاـ یـمـیـزـ وـ لـرـ نـیـکـ ظـاهـرـ یـهـ قـرـایـمـیـزـ اوـلـ نـیـکـ اـیـچـیـنـیـ وـ سـرـیـنـیـ اللـهـ تـعـالـیـ غـهـ قـوـیـاـ مـیـزـ مـحـمـدـ عـلـیـهـ السـلـامـ نـیـکـ اـمـتـیـدـ دـینـ اوـ لـتـورـمـکـ وـ اـجـبـ بـوـلـغـانـ کـشـیـغـهـ قـلـجـ سـوـغـارـ مـاـقـیـ رـوـاـکـوـرـ مـاـ یـمـیـزـ اـمـامـ وـ بـادـشـاهـ لـرـیـمـیـزـ اـگـرـ جـهـ ظـلـمـ قـیـلـمـسـهـ موـاـلـرـ نـیـکـ طـاعـتـیـدـ دـینـ جـةـ بـاـقـیـ وـ اوـارـغـهـ بـوـزـ وـلـمـاـقـیـ وـ پـلـهـ بـوـلـمـاـقـیـ رـوـاـکـوـرـ مـاـ یـمـیـزـ اوـلـ غـهـ عـابـدـیـ قـیـلـمـاـ یـمـیـزـ اوـلـ نـیـکـ طـاعـتـیـدـ دـینـ قـوـلـیـزـ فـیـ تـارـتـمـاـ یـمـیـزـ اوـلـ مـیـادـامـیـکـهـ گـناـهـ عـهـ بـوـرـاـ مـسـهـ اوـلـ ٹـپـکـ طـاعـتـیـ نـیـکـ طـاعـتـیـدـ دـینـ دـیـبـ

اعتقاد قیلامیز اولر نیک حقییقی ده صلاح بیله وسلامت لیک بیله دعا قیلا میز سفت وجماعت اونه ایرگا شمیز سنت رسول اکرم ﷺ نیک طریقی دور اما جماعت صحابه کرام لر دور او لرغه‌ها قیامت غچه احسان بیله ایرگاشکان سنت فی ازیق تیش لدی بیله مستحبک تشیلا گان بدعت دین بالکلیه او زولگان راست مسلمان لر دور او لرغه ایرگاشمک هدایت دور او لرغه خلاف قیلاق گمراه لیدور (ومن يشاقن الرسول من بعد ما تبین له المهدی ويتابع غير سهل المؤمنین نواله ما تولی و تصله جهنم و سامت مصیرا) آپی برهان دور جماعت دین آیرالما قدین جماعت غه خلاف قیلمان قدین و تفرقه دین اجتناب قیلا میز عدالت، اهلینی و امانت ایگه لرینی دوست تو تامیز اماماظلم، اهلینی وخیانت ایکه لرینی دشمن کورامیز وزیر نیک شخصی منفعی فی دیب ظالم و خاک لرنی دوست تو تامیز بیز لرغه بر نرسه فی بلیمه کده استباوه بولسه علم فی الله تعالی غه تفویض قیلیب الله اعلم دیمیز

ونرى المسح على الخفين في السفر والحضر كما جاء في الآخر والحج والجهاد فرضان ماضيان مع أولى الأمر من أنمة المسلمين برههم وفاجرهم إلى يوم القيمة لا يبطئهما شيء ولا ينقضهما ونؤمن بالآلام الكاتبين وإن الله تعالى قد جعل لهم علينا حافظين ونؤمن بملك الموت المؤكل بقبض أرواح العالمين ونؤمن بعذاب القبر ونعيمه لمن كان لذلك أهلا وبسؤال منيكر وذكر للميت في قبره عن ربها ودينه ونبأه على ما جاءت به الأخبار عن رسول الله ﷺ وعن أصحابه رضي الله عنهم أجمعين والقبر روضة من رياض الجنة أو حفرة من حفر النيران .

ایک او توک غه خواهی فرد خواهی حضرده مسح قیلاقی روا کوراهیز چونکه مسح رسول اکرم ﷺ دین روشن روایت لر ابله ثابت بولدی حج و چهاد میر لر بیله فرض دور امیر لر خواهی یخشی بولسون خواهی فاسق بولسون او لر بیله حج قیلانا دور جهاد غه چیقا لار حج لیله جهاد تاقیامت غچه باقی دور ماضی دور هیچ نرسه آفی باطل قیلما یدو رو هیچ نرسه آفی بوزما یدو و بنده نیک یخشی یمان عمل لرینی یازادرغان فرشته لرغه ایمان کیلتور امیز الله تعالی او لرنی بیز لراو چون ساقلا غوچی قیلدی دیب ایمان کیلتور امیز همه تیریک لر نیک جان لرینی آماق او جون و کیل قیلنغان ملك الموت غه تصدیق قیلا میز گورده عذاب غه مستحق لر عذاب کورادر راحت غه مستحق لر راحت کورادر دیب چین کو نکلمیز

بیله ایشانمیز گورغه ایک فرشته منکر و نسکیر کیر یب او لوک دین پوردمگاریک
 کیم دینیک نیمه دور پیغمبر نیک کیم دور دیب سورامق حق دور دیب تصدق
 قیلامیز بو باره ده کیلکان حدیث لر کوب روشن شک سیز رسول اکرم ﷺ
 دین و صحابه کرام دین ثابت بولماج تردد سیز و اشتباہ سیز ایشانمیز اصلاشک
 قیلما میز گورجنت نیک با غلریدین بر باعچه دور یا که دوزخ نیک جقور لر یدین
 بر جقور جاق دور یعنی راست مقمن لرغه راحت ولذت نیک یاروق جرا یلیک
 مسرت لیک گلستای دور اما کافرو منافق ارجوون عذاب و عقاب نیک ق انکتو
 قو قلوق وهیت لیک زندانی دور آگاه بو لغیکه دار اوچ دور بری دار دنیا ینه بری
 دار برزخ ینه بری دار قرار الله تعالی هر دارغه او زیفه مخصوص احکام
 و خاصیت لرنی قیلدی انسان نی بدن بیله نفس دین مرکب قیلدی دار دنیا نیک
 حکامیتی اصالة بدن غه تبعا روح غه جاری قیلدی دار برزخ نیک احکامیتی اصالة
 روح غه تبعاً بدن غه جاری قیلدی و دار قرار نیک احکامیتی بدن بیله روح نیک
 هر ایک له سیفه اصالة جاری قیلدی .

ونؤمن بالبعث وجزاء الاعمال يوم القيمة والعرض والحساب وقراءة
 الكتاب والثواب والعقاب والصراط والميزان والبعث وهو حشر الأجسام
 وإحياءها يوم القيمة حق والجنة والنار محلوقاتان لا يفنيان أبدا ولا يبيدان وإن
 الله تعالى خلق الجنة والنار قبل الخلق وخلقهما أهلا فلن شاء منهم للجنة فضلا
 منه ومن شاء منهم للنار عدلا منه وكل يعمل لما قد فرغ منه ومصائر إلى ما خلق
 له والخير والشر مقدران على العباد .

بنده لر نیک او لکاندین کیمین گور دین حساب او جوون قوز غالغه قیامت کونی بنده
 لر نیک عمل لریفه جزا بیز یله کی بنده لر نیک او زعـل لر یعنی حساب او جوون
 توغری قیلدی الله تعالی نیک حساب قیلمقی عمل لر یاز یلغان کتاب فی بنده نیک
 او قومقی بنده لر نیک صالح لریفه الله تعالی نیک ثواب بر مکی کافر و منافق لرغه
 عذاب قیلمقی جهنم نیک او سیفه تار تیلغان قیلدین اینچکه قایچ دین تیز کو پروک
 بنده لر نیک عمل و عبادت لریف تار تیلا دورغان ترازو شو لر نیک هه سی حق
 و راست دور دیب بیین دلیز بیله إیمان کیلمور امیز بنده لر نیک حساب او جوون

جسد اری بیله محشر گاهه ییغیمه حق دور بهشت دوزخ مخلوق دور فانی بولمایدور
و هلاک بولمایدور الله تعالیٰ بهشت دوزخ فی خلائق لردین ایلگری پیدا قیلدی
سو نکره هر بریغه لا یق و مناسب کشیلرنی یراندی بنده لرنیک بعض لرنی الله
تعالیٰ او ز فضلی بیله اهل جنت قیلدی و بعض لرنی او ز عدلی بیله اهل دوزخ
قیلدی هر کشی نامه اعمالیخه یاز یلیب فارغ بولنغان فرسه اوچون عمل قیلادر
هر کشی الله تعالیٰ نیمه اوچون یرانغان بولسنه شونی قیاغوجی دور (کل میسر لنا
خلاق له) حدثی دلیل دور یخشنیق و یما نلیق بنده لرغه مقدر دور بنده لرمقدربولنغان
ایش نیک تاشیده اصلاح برایش قیلا مایدور آگاه بولغیکه جنت نیک بولقالمای همیشه
قالمیغه دلیل ارکوب دور جنت غه کیرغان کشیغه نعمت بیرالادورنا امید بولمایدور
همیشه قالادر او مایدور دیکان مضمونده کی حدیث وهم قیامت کونی حکم دین
کیین بر فرشته چتریدور که ای اهل جنت همیشه سیز لر تندرست بولاسیز لروکسل
بولما یسن لر همیشه یاش بولاسیز لرقیما یسن لر همیشه تیریک بولاسیز لرا و ماسیز
لر دیکان معنی ده حدیث وهم اولوم فی ذبح قیلینیب ای اهل جنت همیشه بولماق
دور بس اولوم یوقدور ای اهل دوزخ همیشه بولماق دور اولوم یوقدور دیکان
معنی ده کی حدیث لر اهل جنت وأهل دوزخ نیک همیشه بولمقی غه و دایم بولیغه
روشن شاهد دور مع ذلك دوزخ نیک همیشه باقی قالمیغه خلائق لرغه مکز قول
بار دور برجی می دوزخ غه کیرگان کشی هرگز چیقايدور بوسوز خوارج
و معنله لر نیک سوزیدور ایکنچی سی اهل دوزخ درزخ ده عذاب قیلهغان دین
کیین او لرنیک طبیعتی سمندر طبیعتی دیک اوت سیز تیریک چاییک قیلا مایدورغان
بولادر او لراوت بیله لدت آلا دور دیرلر بوسوز ابن عربی نیک سوزیدور
اوجونچی سی اهل دوزخ بزمان غجه عذاب قیلینیب چیقادور باشهه قوم او لر
نیک اور نیده قالادر دیرلر بوسوز یهودی لرنیک سوزی دور تور تنهجی سوز اهل
دوزخ دوزخ دین چیقادور دوزخ او ز حالی بیله آنده هیچ کشی قالغان حالده
باقی قالادر دیرلر بشنجی سی دوزخ باریب باریب فانی بولا دور دیر لر بوسوز
چهمیه ارنیک سوزیدور آلتینچی سی اهل دوزخ حرکت لری یوقاییب او لر
هیچ فرسه فی بیلمایدورغان جماد بولوب قالادر و بیر ار بوسوز ابو المندیل نیک
سوزی دور پتینچی سی الله تعالیٰ دوزخ دین او زی خواه لاغان کشی فی چیقادور

برچه مدت باقی قویا دور آندین کین یوقاتا درر چونکه الله تعالی دوزخ غه بر مدت قیامدی دیر لر بو سوز أهل سنت دین بر آزکشمیلر نیک سوزیدور سکر نجی سی الله تعالی دوزخ دین او زی خواه لاغان کشی لرنی چیقریب کافر لرنی باق قویادور دوزخ فانی بولمایدور اهل دوزخ هم فانی بولمایدور أهل دوزخ غه او ت راحت بولادورغان مرتبه ده انقلاب طبیعت هم بولمایدور دیر لر منا شبر سوز أهل سنت نیک جمهور لری نیک سوزی دور اما بوایکی سوز دین باشهه سی باطل دور بوایکی سوز دین اخیر قی سوز مقبول دور الله اعلم

والاستطاعة ضربان أحدتها الامتناع يوجد بها الفعل من نحو التوفيق الذي لا يجوز أن يوصى المخلوق به فهو مع الفعل وأما الاستطاعة التي من جهة الصحة والواسع والتكمن وسلامة الآلات فهي قبل الفعل وهو كما قال الله تعالى (لا يكفي الله نفسها إلا وسعها) وأفعال العباد خلق الله تعالى وكسب العباد ولم يكلفهم الله إلا ما يطيقون ولا يطيقون إلا ما كلفهم وهو تفسير لا حول ولا قوة إلا بالله العلي العظيم نقول لا حيلة لأحد ولا حول لأحد ولا حركة لأحد عن معصية الله إلا بمعونة الله ولا قوة لأحد على إقامة طاعة الله والثبات عليها إلا بتوفيق الله وكل شيء يحرى بشيئته الله وعلمه وقضائه فغلبت مشيئته المشيئات كلها وغاب قضاوه الحيل كلها يفعل الله ما يشاء وهو غير ظالم أحدا لا يسئل عمما يفعل وهم يسئلون

استطاعت ایکی قسم دور بری آنداخ استطاعت دور که آنیک بیله فعل موجود بولادوربو استطاعت توفیق کی دور که مخلوق نی آنیک بیله توصیف قیلمایدور بو استطاعت فعل بیله مقارن دور ایلگری کین لماس دور فعل نیک وجودیه مدارشبو استطاعت دور ینه بری تندرسه بولماق قادر بولماق آلت لراسباب لر سلامت بولماق دور بو استطاعت فعل دین ایلگریدور تکلیف نیک مداری شبو استطاعت دور (لا يكفي الله نفسها إلا وسعها فاقنعوا الله ما استطعتم من استطاع اليه سیلا) آیت لریده مذکور استطاعت شبو استطاعت دور بنده لر نیک فعل لری الله تعالی نیک مخلوقی دور بنده نیک کسبی دور الله تعالی بنده لرنی طاقت کیلکور المایدورغان نرسه غه تکلیف قیلمدی بنده الله تعالی قادر قیلمغان نرسه غه

طاقت كيلدور المايدور (الاحول ولاقوة إلا بالله العلي العظيم) نيك تفسيرى او بشبودور .
 يعني هىچ كشىغه الله تعالى نيك ياردمى سيز گمناه دين يانمۇق و حىليلە قىلماق و حزكىت
 قىلماق يورقدور هىچ كشىغه الله تعالى نيك طاعتى فى أقامت قىلماق وأول طاعتى ده
 ئابىت بولماق غە الله تعالى نيك توفيق سيز قدرت و قوت يورقدور هر شىء الله تعالى
 لرنىك خواهشى و علمى و قضاسى و قدرتى بىلە جارى بولادور الله تعالى نيك
 خواهشى همه خواهش لرغە غالب كيلدور الله تعالى نيك اراده سى همه اراده
 لرنى ياندورادور قضاسى همه حىليلە لرغە غالب كيلدور خواهلاغان نرسە نى
 كيلدور هىچ ايىشىدە ظلم إيمان دور هر نرسە نى قىلسە عادل دور عدل صفتى الله تعالى
 دين آين يورقدور الله تعالى قىلغان ايىشى نيمە اوچون قىلىدى دىپ سور المايدور
 اما بىنده لرنىك قىلغان ايىشلىدىن سور الاذور (ولا يسئىل عمما يفعل وهم يسئىلون) آيتى
 برهان دور .

(وفي دعاء الاحياء وصدقهم منفعة للأموات)

تىرىيڭ لرنىك دعالىدە واولرنىك صدقات لريده اولوڭ ار غە منفعت باردور
 مسلمان لرنىك اولوڭ لر اوچون قىلغان دعالىرى واستغفار لرى وصدقة لرى
 وحاج لرى بىلە مذكور اولوڭ لر بېرىنى بولادور برکشى معددور بولغاڭ سېمىدىن
 باشقە كشىغەزادور احالمە بېرىپ حاج بىل قىلدوررسە امام محمد دين حاج نيك ئوابى
 قىلغوجى غە اماچقىم و خراجت نيك ئوابى فل برگۈچىم بولادور دىپ روایت
 قىلغىدى، يېكىن جمهور علماء ارجح غەفل بركان كىشىدىن بولادور دىيار بوسوز
 درست دور جونسکە بوبارە دە كىلەكان حدیث لر بىل روشن دور اما برکشى
 اولوڭ اوچون نھل روزە توتسە ياكە نھل نماز او قوسە ياكە قرآن او قوسە ياكە
 ذكر و تسبيح و تهليل ايتسە اولوڭىم نفع بولوز موهم اختلاف بار دور امام أعظم
 و امام احمد و سلف لرنىك جمهور لرى نيك نزدىدە الوكتە نفع بولور أما امام
 مالك و امام شافعى نيك نزدىدە بولمايدور أما قېز لرنىك نزدىدە قرآن او قومق
 روامورهم اختلاف بار دور امام أعظم و امام مالك نيك نزدىدە مکروه دور

وبعدت دور أمام محمد جايز ديدور — امام احمد بن حنبل دين بو مسئله ده ايکي روایت بار دور وبعضاً لر دفن وقت ده جائز دور کيدين جائز ايماس دور دير لر اماميت او جون قرآن او قوب ثوابين ميت غه بخشنده قيلادورغان کشى لر ف اجاره غه آليب قرآن او قو تمق يوقدور آني سلف صالحين دين هيج برکشى قيلاده اسلام امام لري دين هيج بر امام آنکا رخصت بر مدي تلاوت و قرات او جون اجر آملان بالاتفاق جائز ايما سدور اما تعليم او جون اجر آلمـ اقهه بر مسکنه اخلاق بار دور متاخرون جائز دور دير ارمقدمون رخصت بر ماس لر برکشى قريم ده قرآن او قوغان کشيهه ماليم دين بر مقداری وصييت قيلاديم ديسه وصييت اروا ايماس دور برکشى قبرى نيك او سليمده قرآن او قو بدورغان لرغه وقف قياسه تعينين باطل دور يعني وقف اوزى جائز دور اما تعينين ناجائز دور مو نداع بو لسه وقف ف ثوابين برجايغه صرف قيلادور دير لر بو مسئله لر ده سور كوب دور جاي بورساله ايماس دور اسلام قانوني نام ترکي کتابمizza ده بو نکا او خشه مسئله لرن دليل و برهان لري يمه مفصل ذكر قيلندى اما قرآن نبي اجر سيز خاص او قوب ثوابين اولو كغه هديه قياسـ روزه نيك و حج نيك ثواب يتكاند يك ييتادرور والله أعلم

والله يسْتَجِيبُ الدُّعَواتِ وَيَقْضِيُ الْحَاجَاتِ وَيَمْلِكُ كُلَّ شَيْءٍ وَلَا يَمْلِكُهُ شَيْءٌ وَلَا
غَيْرُهُ عَنِ اللَّهِ طَرْفَةُ عَيْنٍ وَمَنْ اسْتَغْنَىَ عَنِ اللَّهِ طَرْفَةُ عَيْنٍ فَقَدْ كَفَرَ وَكَانَ مِنْ أَهْلِ
الْحَيْنِ وَالله يغتصب ويرضى لا كـ أحد من الورى ونحب أصحاب رسول الله ﷺ
وَلَا نَفِطْطُ فِي حُبِّ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَلَا نَبِرُّ أَمْنَهُمْ

الله تعالى دعا لرنى اجابت قيلادور حاجت لرنى اذا قيلادور هرشي مغه مالك دور الله
تعالي غه هيج نرسه مالك بولمايدور هيج نرسه الله تعالى دين کوزي مو بآچو نچه
بيجاجت بولمايدور يعني مخلوق خواهى وجود ديده خواهى بقايس يده بلا کشه همه
احوال وشئون يده الله تعالى غه هميشه تحتاج دور هرکشى الله تعالى دين کوزي مو بـ
آچه و نچه بيهاجت بو لسه أول کشى شک سيز كافر بولدى وهلاك بولغوشى لودين
بولدى الله تعالى غضبناك بولادور و خوشند بولا دور الله تعالى نيسـ کغضبى
ورضاسى مخلوق لرنى غضبى و رضاسى ديلك ايما سدور (ليس كثله شيء) آيقـ

دلیل دور الحاصل الله تعالی نیک صفت لریده کیلکان عبارت و لفظان بنده لر نیک صفت لریده کیلکان عبارت و لفظ ارغه او خشاسه مولیکن معنی سی او خشاما غضب و رضا و باشقه الله تعالی نیک صفت لری بنده لر نیک صفت لری نیک سیانس دین ایماس دور بلکه الله تعالی او زی اراده قیلغان معنی بیله او زینه مناسب صفت لر دور بو صفت لرن مخلوقات نیک صفت لر یغه تشییه قیلنا بیدور وهم بو صفت لر نیک معنای حقیقته الله تعالی غه محال دور دیب تاویل قیمه اقیخشی ایماس دور بلکه تفویض قیلغان دور سلامت لیک تفویض ده دور چونکه بو عقل نیک پروروگاریمیز نیک صفت لرینی تعیین قیلغانی کور چمله نیک کون نیک یوزینی تعیین و مساحت قیلغانی دیک برسوژ دور حقیقه ده نظام قیلغان قصیده میزده کی (فتقدير هذا العقل أوصاف ربنا كتقدير نهل سخنة الشمس أرمدا) دیکان بیدت شبو مضمونه دور رسول اکرم ﷺ نیک اصحاب کرام لرینی دوست تو تامیز شیمه لردیک اولر نیک برینی دوست تو تماقده حددین آشنا میز راضه ارویک اولر نیک بریدین بیزار بولما میز شیمه لر حضرت علی کرم الله وجه نیک حقیقه حددین آشیدیار اما راضه لر ابو بکر الصدیق و عمر الفاروق نیک حقیقه بالکلیه اوصاف دین چیقیب ابو بکر الصدیق و عمر الفاروق دین بیزار بولغان کشی اهل بیت فی دوست تو تمایدور دیدیلرا اهل اسلام عقیده ده از رمان اتفاق بیله قوروب سونگره یهودی لردین ایرانی لردین یمان کشیل پست غرض بیله ایمان کیلتورگان بولوب تفرقه قیلدیلرا اهل اسلام ده (یضل الله من يشاء و بهدی الیه من يشاء) کی آیت لر نیک روحی ظهور قیلدی و بعض من يغضبه وغيره الخیر یذکرهم ولا نذكرهم إلا بالخير و حبهم دین و یمان و احسان و بعضهم کفر و نفاق و طغیان و ثبت الخلامة بعد رسول الله ﷺ أولاً لبی بکر الصدیق رضی الله عنہ تفضیلا و تقدیما على جمیع الامة ثم لعمر بن الخطاب رضی الله عنہ ثم لعثمان رضی الله عنہ ثم لعلی بن ابی طالب رضی الله عنہ .

صحابه کرام فی یمان کورادورغان کشی فی اول اصحاب لرن حق دین باشقه فرسه بیله و یکشیلیق دین او زگه فرسه بیله ذکر قیلادورغان کشی فی یمان کورامیز بیز لر صحابه کرام فی یکشیلیق دین باشقه فرسه بیله ذکر قیلها بیمز او لر

نیک محبتی و دوستی ایمان دور و دین دور و احسان دورا و لرنیک عداوی کفر
 دور نفاق دور طفیان دور) والسا بقون الاولون من المهاجرین والانصار والذین
 انبعوهم باحسان رضی الله عنهم ورضوا عنه وأعد لهم جنات تجربی من تحتها
 الانهار خالدین فیها أبداً ذلك الفوز العظیم) کی آیت لراولر نیک مرتبه سی
 نیک بلند لیسکیعه و طالعی نیک سعادت بر جیده فوق العادة روشن یالدیراب
 طلوع قیلغان نیغه آشکارا برهان دور آیت نیک معنی سی ایلسگری ایمان کیلمورکان
 خواهی مهاجر لردین بولسون خواهی انصار لردین بولسون صحابه کرام لر
 وأول صحابه لرغه احسان بیله ایر کاشگسان لر واولر غه کال متابعت قیلغان
 لر راضی بولدی الله تعالی او لر دین راضی بولدی او رار الله تعالی دین دتیار
 قیلدی الله تعالی او لر او چون تحبیده اوستنک لر جاری بولادورغان جنت لرنی
 او لر أول جنت لره همیشه بولغان حالتده بوفوز عظیم دور یعنی کانه ظفر ذور
 دیکان سوز دور رسول اکرم ﷺ دین کین خلافت نی حضرت أبو بکر
 صدیق غه اثبات قیلامیز أبو بکر الصدیق همه امت دین فاضل علم و معرفت ده
 مقدم بولغان سبیدین او زی نیک استحقاق بیله کوب نیک اتفاق بیله خلیفه
 بولدی سو نکره ابو بکر الصدیق نیک وصیتی و تفویضی بیله حضرت عمر غه اثبات
 قیلامیز سو نکره حضرت عمر تعین قیلغان اهل شوری نیک مشورتی بیله امت
 نیک اتفاق بیله حضرت عثمان غه اثبات قیلامیز سو نکره خلافت نی مهاجرین
 و انصار لرنیک اتفاق بیله و امت نیک تقاضاسی بیله حضرت علی کرم الله وجهه
 غه اثبات قیلامیز فتنه اهلی حضرت عثمان نی شهید قیلغان دین کین حضرت علی
 نی خلیفه قیلامیقه توجه قیلدیلر حضرت علی هیچ وجه بیله قبول قیلدی اخیری
 فتنه جی لرا کر علی خلیفه بولمه عثمان غه نیمه ایش قیلغان بولاساق علی غه هم
 شونی قیلامیز دیدی بوسوزغه الله تعالی نیک هیبت لیک یولباسی آنچه یاک
 تو تمسه مولیسکن مهاجر و انصار لر بوسوزنی آنکلاب فتنه چی لرنیک او ضاعیدین
 قورقوب حضرت علی نیک حضور یغه جمع بولوب فوق العادة التجا قیلغان دین کین
 ناعلاج حضرت علی خلافت نی قبول قیلدی بوقتنه ده حضرت عثمان و حضرت
 علی و حضرت عائشة و ضی الله تعالی عنهم لرغه دشمن لر کوب باطل سوز لرنی

چاپلاسە موجىج و قىندە آلتۇنە توقايو قاس ياقوت غە اوت تائىر قىلاس

وهم الخلفاء الراشدون والأنفة المهديون وان العشرة الذين سماهم رسول الله ﷺ
نشهد لهم بالحقيقة على ما شهد لهم رسول الله ﷺ و قوله الحق وهم أبو بكر و عمر
وعثمان وعلى طلحه والزبير وسعد وسعيد وعبد الرحمن بن عوف وأبو عبيدة بن
عاص بن الجراح وهم أمناء هذه الأمة رضى الله عنهم أجمعين —

شېۋى دوات حىكارمۇ خلەفائى راشدون وانفة مەدھيون دور لە امام ترمذى
حضرت عرباض بن سارىيە روایت قىلىدیكە أول ذات اىتىدى رسول اکرم ﷺ
بىز لرغە غايىت بلا غات لىيڭ بىر وعظ اىتىدى أول وعظ نىيڭ تائىرىدىن كۆزلۈ ياش
توكىدى دل لرقو رقى بىركشى يار رسول الله بۇ وعظ دا علاشسا دورغان
كەشىنىيەك وعظى غە او خشايدور بىز لرنى نىيمە ايش غە فرمان قىلاسەن و نىيمە
كارغە وصىيت قىلاسەن دىدى پېغەمبەر يىمىز سىز لرنى سىمع و طاعت غە وصىيت قىلامن
ذىرا كە مندىن گىين عمرى باركشى كوب اخلاق لرنى كورا دورى منىك - نەقىم نى
و مندىن كىين خلەفائى راشدين مەدھىيەن لرنىمەك سەنت لرینى لازم تو تونىڭلەر آكما
مىستى حكم آسىلىيڭلەر آنلىك ازىق تىش بىلە قاتىق تىشلا نكلار اصلا قويوب بىمانىڭلەر
بدىعەت لردىن يراق بولۇنكلەر چونكە هەر بدۇعەت ضلالات دور دىدى شېۋى حدىث
كې حدىث لرده مەذ كور بولغان خلەفائى راشدىن حضرت أبۇ بىكىر الصدىق
حضرت عمر الفاروق حضرت عثمان حضرت على رضى الله عنهم أجمعىن لردور
بۇ لرنىك فضل منقبت دە كى ترتىبى خلافت دە كى ترتىبى دىيڭ دور و الله أعلم
پېغەمبەر عليه السلام جىنت غە كىرا دور دىب گواه لىيغ بركان لرنى جىنت غە كىرا
دور دىب ايشا نىمىز چونكە پېغەمبەر عليه السلام نىيڭ سوزى شىك سىز حق دور
أولر أبۇ بىكىر الصدىق عمر الفاروق و عثمان بن عفان على بن ابي طالب طلحە زېير
سعد سعيد عبد الرحمن أبۇ عبيدة دور لە بولىشېۋا مت نىيڭ أمىن لرىدۇر
رضى الله عنهم أجمعىن آگاھ بولغاڭىكە صحىح مسلم دە ثابت بولدى كە پېغەمبەر
عليه السلام اىتىدى حدىدە دە درخت نىيڭ تەقىيىدە بىعەت قەيغان لردىن ، هىچ كشى
دوزخە كە مايدور وهم صحىح مسلم دە ثابت دور كە بىركشى حاطب بن أبى
باتىعە دوزخە دور دىدى سونبىكە رسول اکرم ﷺ اىتىدى يالغان اىتىدىمەك

حاطب بدر غه حاضر بولدى جديبيه غه حاضر بولدى يعني جذك^٦ بدر غه وحدىبيه غه حاضر بولغان كشى دوز خفه كير مايدور — فاندہ — حضرت^٧ الى دين روایت قیلندىك رسول أکرم ﷺ ايتدى مسلمان لر نيك امرى ترقى ده بولادور قريش دين اون ايکى كشى والى بولغۇ نچە ينه بىر حدیث ده اسلام غالب بولادور اون ايکى خلیفه غچە يعني اون ايکى خلیفه دين كيin اسلام دولى تنزل قیلا دور بواون ايکى خلیفه چمار يار حضرت^٨ ماويه ويزيد وعبد المللک بن مروان وانيك تووت اوغلى وعمر بن عبد العزیز دور لر در واقع اسلام دولى شبو اون ايکى خلیفه دين كيin ترقى قیلندى بلگىه كوندىن كونغه تنزل قلیب شبو حالفه كيلدى ذلك تقدیر العزیز العالم^٩ .

ومن أحسن القول في أصحاب رسول الله ﷺ وأزواجه وذرياته فقد برىء من النفاق وعلماء السلف من الصالحين السابقين والتابعين ومن بعدهم من أهل الخير والأثر وأهل الفقه والنظر لا يذكرون إلا بالجحيل ومن ذكرهم بسوء فهو على غير السبيل ولا نفضل أحداً من الأولياء على الأنبياء ونقول نبى واحد أفضل من جميع الأولياء ونؤمن بما جاء من كراماتهم وصح عن الثقات من روایاتهم ونؤمن بخروج الدجال وزرول عيسى بن مریم عليهما السلام من السماء ونؤمن بخروج يأجوج و Majog ونؤمن بطلع الشمس من مغربها وخروج دابة الأرض من موضعها —

هر كشى رسول أکرم ﷺ نيك صحابه كرام لرى نيك حقىدە واول ذات نيك أزواج طاهرات ذريات لرى نيك حقىدە يخشى سوزقىلسه او ارنىك حقىدە بى ادب ليك قىلسه شول كشى نفاق دين پاك بولدى سلف علماء لرى خواهى صحابه كرام نيك علماء لرى بولسون خواهى تابعین دين بولسون خواهى او ار دين كيin کى علماء لرى بولسون خواهى اهل خير و نظر بولسون خواهى أصحاب حدیث واثر بولسون و خواهى ارباب فقه و فکر بولسون شول نيك همه سينى ذكر جمیل دين باشقه نرسه بىله ذكر قىلما يدور او لرنى يمان دېكان لر او ار غه بى ادب ليك قىلغان لر مۇمن لر نيك يولىيده ايماس دور او لزغه بى

أدب لیلک قیلماق نیک معنی سی او لر نی دشنام قیلماق و تضليل قیلماق دور او لرنیک اوز لرینی وهم سوز لرینی تحفیر قیلماق دور امما او لر غه بعض مسئله لرده خلاف قیلسه بی ادب لیلک بولماس بلکمه بو متواترث بر ایش دور او لیام لردین هیچ برینی پیغمبر لر غه تفضیل قیلمايمیز بلکمه بر پیغمبر همه او لیام لردین أفضل دور دیمیز اعتماد لیق کشی دین روایت قیلینغان أولیام لرنیک کرامت لرینه ایشانیمیز دجال نیک چیقا یغه عیسی علیه السلام نیک آسمان دین تو شما کیغه یا جوج و ما جوج نیک خروجیغه کون نیک مغرب دین طلو یغه داده الأرض نیک او ز جاییدین چیقا یغه تصدیق قیلا میز بو باره ده حدیث لر کوب دور حتا که فقط اشرط ساعت نیک حدیث لری نی جمع قیلنهغان کتاب لر تو لا دور بو حدیث لره چند کوب بو لسه مو خبر واحد غه رجوع قیلنهغان سببدین سلف و خلاف دین کوب محقق لر بو مسئله لرده اختلاف قیلور لر بعض لرینی قبول قیلما سلر وبعض لرینی تاویل قیلور لر بر مو نچه ذوات کرام لر بو کی مسئله لرنی عقیده مسئله لریدین سفماماس لر .

ولا نصدق كاهنا ولا عرافا ولا من يدعى شيئاً بخلاف الكتاب والسنة
واجماع الأمة ونرى الجماعة حقاً وصواباً والفرقـة زيفاً وعداً باودين الله عز وجـل
في السماء والأرض واحد وهو دين الإسلام قال الله تعالى إن الدين عند الله
الإسلام و قال ورضيـت لكم الإسلام ديناً وهو بين الغـلو والتقصـير والتشـيه
والتعـطـيل وبين الـجـبر والـقدـر وبين الأمـن والـيـأس فـهـذ دـيـنـا واعـتـقادـنـا ظـاهـراً و
باطـنا ونـحن بـراء إـلـى الله تـعـالـى مـن كـلـ مـن خـالـفـ الذـى دـكـرـناـه وـبـينـاه .

کاهن و منجم و قایف و جن کشی لرغه فالچی لرغه ایشانیايمیز کتاب و سنت و اجماع امت نیک خلافیده بر فرسه نی دعوی قیلنهغان کشی غه تصدیق قیلمايمیز جماعت نه حق دیب اعتقاد قیلامیز و تفرقه نی و اختلاف نی حق یولدین مایل بولما قدور و عذاب دور دیب اعتقاد قیلامیز الله تعالی نیک آسمان وزمین ده دینی بر دور اول دین إسلام دور الله تعالی إن الدين عند الله الإسلام دیدی دین الله تعالی نیک نزدیده فقط اسلام دور بس دیکان سوز دور بر یهودی حضرت عمر غه سیز لر نیک کـمـقـابـیـک لـرـدـه برـآـیـتـ بـارـ شـبـوـ آـیـتـ تـوارـتـ دـهـ بوـلـسـهـ اـبـدـیـ نـازـلـ

بو لغان گونیده توی بیرام قیلور ایدوک دیدی حضرت عمر قایسی آیت دیدی
 یهودی (الیوم اکملت لكم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لكم الاسلام
 دیننا) دیکان آیت دیدی بس حضرت عمر من جز ما بیلامن که یو آیت جممه
 گونیده خجۃ الوداع ده عرفات ده نازل بولدی دیدی مضمونی بوکون سیز لرگه
 دینیک^۱ لرنی کامل قیلدم تعمیم فی سیز لرگه دین توغرا دین اسلام غه راضی
 بولدوم دیکان سوز دور منابو آیت دین هم الله تعالی نیلت نزدیه کی مرضی دین
 اسلام ایکانلیکی ملوم دور دین اسلام غلو بیله تقسیر نیلت تشییه بیله تعطیل
 نیلت جبر بیله قدر نیلت امن بیله یا مس نیلت آرا سیده افراط هم یوق تفريط هم
 یوق متوسط عدالت لیک مقدس بر دین دور بیز لرنیلت دین میز واعتفاد میز
 ظاهرآ و باطننا شبور دور بیز لر شبور ساله ده کی ذکر قیلغان توحید نیلت أصول
 لریغه خلاف قیلغان کشیلر دین بیزار بولوب الله تعالی غه رجوع قیلا میز دین
 اسلام غایت آسان یول دور آحیق مسلک دور عدالت لیک بر وضع الهی دور
 صراط مستقیم دور بودین اسلام فی اگرم رسول اکرم ﷺ تلقین قیلغان ندیک
 تلقین قیلینشه فوق العاده آسان لیق بیله بادقیلانادر حتا که رسول الله بیله بر
 مجلس ده همراه بولوب اسلام فی اوگانوب یانغان لر کرب ایدی مونداغ آسان
 دین سهوالت لیک ملت البته یوق دور بودین نیلت آسانلیعنی رسول الله نیلت صحابه
 لریغه قیلغان تلقینات لرقیمه قراسه آشکار معلوم بولا دور .

رسأل الله تعالی أن يثيقنا على الإيمان ويختتم لنا به ويعصمنا من الأهواء
 المختلفة والأراء المترفرقة والمذاهب الرديئة مثل المذهبة والجهوية والجبرية والقدرية
 وغيرهم الذين خالفوا الجماعة وخالفوا الضلاله ونحن برآء منهم وهم عندنا ضلال
 اردىاه والله الموفق وصلی الله علی سیدنا محمد وآلہ وصحبہ وسلم راحمد لله
 رب العالمین .

الله تعالی دین بیز لرنی ایمان نیلت اوستیده صراط مسیقیم ده ثابت قیلیب
 عاقبت ده ایمان بیله ختم قیلماقی نی سوال قیلامیز اول جناب الله تعالی نیلت
 درگاه اجا بت دستدگا میدنن مختلف سو الردین متفرق رأی لردین اصلیز پست

مذهب لر دین سنت و جماعت غه خلاف قیلیب زلت و ضلالت غه دوست بولغان
مشبهه چو میهه چبریه قدریه لر کی اهل اهواه لر نیک مسلک لریدین سلاقلامق نی
یتلایمین بیز لر او رذین بیز از دور میز او لر بیز نیک نزد بیز ده گمراه پست
قوم لر دور بنده غه توفیق بر گوچی فقط الله تعالی بیز لر نیک خواجه میز محمد
علیه السلام وأول ذات سعادت صفات نیک آل وأصحاب لریفه فراوان رحمت
واکرام و بی پایان تحیه وسلام بیارسون حمد وستایش همه عالم ارفی تریت
قیلغوچی الله تعالی غه منخصوص دور حضرت امام طحاوی نیک عقايدو تأثیف
قیلغان بیان السنة نام مشهور و معتر رساله سی فی تركستان شرقی ده مالوف
وما نوس ترکی ذبان بیله قسقه عبارت و روشن اشارت لر ضمینیده آسان طرز
بیله ترجمه قیلاق مذکور تركستان شرقی نیک مشهور شهر لری کاشغر لیک
داملا ثابت بن عبد الباقی نیک فامی نصیبه سی اولی الله تعالی نیک درگاه
اجابت پناهیدن بسیار تضرع و ابهال و بیشمار طلب و مسوال بیله تیلا بیز که
مصنف رحمه الله نیک وباشه، امام لر نیک مرتبه سینی بلند قیلغای و مترجم فی عفو
قیلغای او قوب منفعت آلغوچی محترم ناظر لر نیک احوالی اصلاح قیلیب دل
لرینی هدایت نوری ایله منور قیلغای آمین (الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام
علی سید المرسلین وعلى آله واصحبه أجمعین والذین اتبعوهم باحسان إلی
یوم الدین) .

(تبییه) محترم ناظر لر غه معلوم او لور کیم بعض جای لرده عرب افظ لری
نیک او ز خصوصی ترجمه لرینی ترکیب حسابی بیله بیان قیلسنه فائده سیز بولغاچ
ضمورن طرفه ما بیل بولنوب ترجمه قیلندي بعض فائده ارفی وعلمای لر نیک
اختلاف لرینی قسقه عبارت ایله بیان قیلندي :

داملا ثابت بن عبد الباقی

خاتمه

ایمیل گیلکه توحید پیغمبر لر چیقرغان مبارک نرسه لرنیک همه دین تبلوغراتی و همه دین او لوغراتی و همه نیک اساسی بیلدیزی او لو بھیج بخششیق آنیک بولمايدورغان سین مقدس بر نرسه دور توحید اسلام یول لری نیک منزل لری نیک ادق دور الله تعالی طرفه یور گوچی سالک لر نیک مقدم مقامی دور همه حسنات نیک مستحب کم عمارت لری نیک محکم نام لری نیک اساسی دور بوسیدن حديث صحیح ده توحید همه بخششیق نیک ایچیده انسان نیک ایچیده کی دل دیک دور قایداغ که دل صالح بولسنه همه اعضا صالح بولادور فاسد بولسنه فاسد بولادور شونکا او خشنه توحید درست بولسنه همه عبادت و عمل از درست بولادور فاسد بولسنه فاسد بولادور دیب تنبیه قیلندی الله تعالی قرآن کریم ده (لقد أرسلنا نوحًا إلی قومه فقال يا قوم اعبدوا الله مالک من غير إلهٔ غیره) دیدی مضمونی تحقیق بیز نوح علیه السلام فی او ز قومیه پیغمبر قیلیب ایردوك بس نوح علیه السلام ای قومیم الله تعالی غه عبادت قیلیکلر سین لرغه الله تعالی دین باشقة هیج معبد برحق یوقدور دیمک دور منا نوح علیه السلام همه نرسه ذن ایلگری توحید غه چیقردی هود علیه السلام اوز قومیه (اعبدوا الله مالک من إلهٔ غیره) دیدی معنایی الله تعالی غه عبادت قیلیکلر سین لرغه اول الله تعالی دین باشقة هیج معبد برحق یوقدور دیمک دور حضرت صالح علیه السلام اوز (قومیه اعبدوا الله مالک من إلهٔ غیره) دیدی مرادی الله تعالی غه عبادت قیلیکلر سین لرغه الله تعالی دین باشقة هیج معبد برحق یوقدور دیمک دور شعیب علیه السلام اوز قومیه اعبد الله مالک من إله غیره دیدی ان اعبدوا الله واجتنبوا الطاغوت دیدی مضمونی بیز هرامت ده الله تعالی عه عبادت قیلیکلر بروت دین پرهیز قیلیکار شرک دین بالملکیه یراق بولو نکلر دیب پیغمبر ایمن دوک دیمک دور وهم الله تعالی (وما أرسلنا من قبلك من رسول إلا نوح عليه إِن لِإِلَهٔ إِلَّا إِنما فاعبدون) معنایی ای محمد سن دین ایلگری هیج پیغمبر ایبر مدوک مگر سن دین ایلگری ایبر گران پیغمبر غه من دین باشقة هیج معبد برحق یوقدور مگا عبادت قیلیکلر دیب وحی ایبر دوک دیمک دور پیغمبر علیه السلام (أمرت أن أقاتل الناس حتى يشهدوا أن لا إِلَهٔ إِلَّا إِلَهٔ إِلَّا إِنما دیدی معنایی من خلائق

بیله تا الله تعالی دین باشته، معمود بر حق بوقدور محمد علیه السلام الله تعالی نیک پیغمبر یدور دیب گراهلمیغ بر گونچه جنک قیلما قنه مامور بولدوم دیمک دورمنا بشبو آیت وحدات لر دن آشکارا معلوم بولدیکه انسان غه واجب بولغان نرسه نیک همه دن کاته راقی وهمه دن ایلگری می توحید و شهادت در شب و سوز سلف صالحین و ائمه دن لرنیک سوزی در سلف امام لری همه می برآعیز دن ایتولر که بنده غه همه دن ایلگری واجب بولغان نرسه ایکی شهادت دور یعنی (أشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أنَّ مُحَمَّداً عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ) نیک معنی سیغه ایشان ب زبانیده جاری قیلما دور امام بنده غه همه دن ایلگری واجب بولغان نرسه فسکر و نظر دور یا که فکر و نظر فی قصد قیلما قدور یا که شک و تردد دور دیگان سوز متکلمین لرنیک سوز دور بو سوز غه دن اسلام امام لرین دن هیچ بر اثر یوقددر آکاه بولغیکه توحید نیک مرتبه لری تورت دور بر یعنی مرتبه و جوب وجودنی الله تعالی غه حضر قیلما دور یعنی الله تعالی دن باشقة راجب بوقدر همه موجودات همه می مکن دور دیب اعتماد قیلما دور ایکشنجی مرتبه عرش نی و آسمان وزمین فی باشقة جواهر لرنی پیدا قیلما فی الله تعالی غه حضر قیلما دور یعنی درش و آسمان وزمین و باشقة جواهر لرنی پیدا قیلما فی الله تعالی غه هیچ احدی شریک ایام دور دیب ایشان بک دور بو ایکی مرتبه دن کتیب سماویه بحث قیلمندی بو ایکی مرتبه غه اعتماد قیلما فی شرک بو و یهود و نصاری لر خلاف قیلما یدور لر بالکه بو ایکی مرتبه او لرنیک نزدیده مقدمات مسلمه و قضا یائی مقبوله دن دور (ولئن سألتهم من خلق السموات والأرض ليقولن الله) کی آیت لر آچیق دلیل دور . او چونجی مرتبه آسمان وزمین نیک و آنیک آراسیده کی نرسه نیک تدبیری الله تعالی غه خاص دور دیب ایشان بک دور تور تنجی مرتبه عبادت نی الله تعالی غه خاص قیلما قدورمنا بشبو ایکی مرتبه بربی بیله مقلازم دور بشبو ایکی مرتبه ده خلائق لر اختلاف قیلیب چه فرقه بولدیلر بوفرقه لرنیک کاته لری اوچ فرقه دور بربی بولدوز غه عبادت قیلاغوچی دور بولدوز عبادت غه مستحق دور بولدوز نیک عیادتی دنیاده منفعت قیلا دور او لر دن حاجت سورامق حق دور بولدوز ایسان نیک سعادتی شقاوی و تندر ستیمی و کسلی ده تأثیر قیلا دور بولدوز عبادت قیلاغوچی لر دن اصلاح غافل بولما پدور ذیر لر بوصیب دن بول عجیب هیکل لرنی و معبد لرنی بنا قیلیب

يولدوز لرغه عبادت قيلور ارجحضرت ابراهيم عليه السلام نيك قومي شبو فرقه دين
 ايدي الله تعالى بوفرقه نى ردقيلييب همه يولدوز لر الله تعالى نيك اهر يقه مسخر دور
 و همه يولدوز لر الله تعالى غه مخلوق دور الله تعالى يولدوز لر نيك پروردگار يدور
 يولدوز لر عبادت غه مستحق ايمسدور ديب بيان قيلدي — ينه بري مشرك
 لر دور پولار كاته ايش لرنىك تيسيرى الله تعالى غه خاص ديمك ده مسلمان لرغه
 خلاف قيلمايدور لر لىكىن بولارايتورلر كه بيز لر دين ايلكىلىرى صالح لر الله تعالى غه عبادت
 قيليب مقرب بولدى بنس الله تعالى او لرغه ألوهيت نى بردى بوسېيدىن بولار عبادت
 غه مستحق بولدى قايد اغكە كاته بادشاهه قلى يخشى خدمىت قىلسە بادشاهه أول
 قلهه بادشاهه لىغ تو زىنى يايپىپ آنكا بعض شهر لرنىك تدبىر نى و حكمىنى بيرا دور
 سونكىرە اهل بلد نيك آنكا اطاعت ئامقى واجب بولادور شونكا اوخشە أول
 مقرب لرغه الله تعالى ألوهيت نى برگان بيز لرنىك او لرغه عبادت قيلمه ميز واجب
 دور ديرلار الله تعالى غه شبو مقرب لرنى قشوب تروب عبادت قيلمسە مقبول
 بولمايدور چونكە الله تعالى غايت بلند دور بىنده تولاتوبن دور او تراوه واسطه
 بولمسە بولمايدور يالغۇز الله تعالى غه عبادت قيلمۇق منفعت قىلمايدور بلنكە شبو
 مقرب لرغه عبادت قيلمسە شبو ارجعبادت قيلغۇچى نى الله تعالى غه ياقىن قيلا
 دور ديرلار بومقرب لر آنكلادور كورادور عبادت قيلغۇچى لرنى شفاعت قيلادور
 او لرنىك امر لرنى تدبىر قيلادور او لرغه ياردىم قيلادور ديب خىال قىلييب
 او لرنىك نامى بىلە تاش ارنى يساب قبله قيليب عبادت قيلور لر بولار أول ده بوتاش
 لرنى معبود اعتقاد قىلماى بلنكە معبود بولغان حقىقت ده صالح لر دور بوتاش
 لراولرنىك صورت لرى ونمونه ارى ديب اعتقاد قيلورايدىلر بارىپ بارىپ
 جاھل لر فقط شبو تاش لرنى معبود اعتقاد قيلدilar ينه بري نصارى دور بولار
 عيسى عليه السلام نيك مرتبه سى عەند الله بىك بلند بولوب الله تعالى غه مقرب
 بولجاج أول ذات نبوت صفات نى بىنده تسمىه قيلمسە باشقە لرى بىلە برابر بولوب
 قالادور ادب سىز ليمك بولادور حرمىنى رئايانه قىلمايما يدور ديب بعض ارى ابن الله
 ديمك غه وبعض ارى الله ديمك غه مايل بولاديلرسونكىرە بارىپ بارىپ جاھل لر
 عيسى عليه السلام نى حقيقة الله ياكە ابن الله ديب اعتقاد قيلديلر بولوب فرقه نى ك
 روپىدە الله تعالى او زى بالا دين و صاحبه دين پاڭلىيغىي بيان قيلدى شبو اوج فرقه
 نيك تولاکوب دعوى لرى بىك زياده خرفات لرى باردور كه نفتیش قىلغان
 كشىلر غه مخنى ايمسدور . (داملا ثابت بن عبد الباقي في عندهما)

بسم الله والحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى

دعايید جو هری و بیان السنّة، نیک ایکنچی باسیلیشی مناسیبیه برایکی سوز، او لوغ عالم و اسناذ ثابت اخوند داملام عبد الباقی، موندن یگرمی سکز بیل ایله گری حج قیلاب قایتیقا زده بورساله فی خرما و زمزم اور نیزه وطن ده کی دیندا شلریغه هدیه کلتور گن ایدی، همه غه بک مقبول تو شکن بو قیمه تیلک تحفه مکتب لریمیزد عقیده درس لری اوچون اوقو کیتان لقیعه قبول ایتلیب کوب فایدنه لریتکوزگن ایدی، ایمای بورساله ایکنچی قتمیم باسیلیماق او زره ایکن داملام علیه الرحمة فی نرنچه آغیر سوز بیله بولسنه مویادلاپ ایسلام او تمکن تیگ-یشل کورولدی.

عزیزیور تیمز شرق تورکستان ده داسلاپ اسلام نوری بیلان نور لانیش شرفینی والله رضاسی اوچون جهاد فضیلی فی قازانغان بجاھد مشهور بلطان ستوق بوغراخان نیک مرقدی وزیردست علماء لری بیله اتفاقیق بو لغان، برکت لیک کاشفر « آستین ارتوش » نیک آذاق کمنی ده ۱۳۰۰ هجریه لرد دنیاغه کوزیقی آچمان ثابت عبد الباق اوغلی، او زمان ده علم و عرفان نیک مهم مرکز لریدن بو لغان کاشفر و بخاری لرده عالی مدرسه لر فی زور براوستون لیک بیله بیترگن دن کین کاشفرده او-کور علی و اخلاصی سایه منهده آزوقت ده کوب علماء لر یاتیشد دریب تورکستان بویی معروف و سویو لگن زور استاذ لر قفاریغه کیرگن ایدی، ثابت داملام علوم دینیه و هم تورکچه عربچه فارسی چه ادبیات نیک بوتون فرع لریده زور بر عالم واشانج لیک بر مرجع بو لغان نیک اوستیگه مذکور آیل لرده خواهی نشر و خواه نظم بیله سوزلاش، یازیش ده فصاحتی ایله آیریم براورون آلغان بنتاز ذات ایدی: قاهره یو نیورستی سی نیک استاد لریدن طاهر حمزه افندی، داملام بیله مصروفه کوروشکن چاغ لرده کی آلغان تأثیراتی و خاطره سینی منشأ حکایة قیلیب آزان جمله شونداغ دیگن ایدی: مین او زون علی حیا نیم ده تورکستان نیک علما و ادیب لریدن کوپی سینی کوردو و سوزلاشتیم آمات ثابت داملام دیک سوزلری موزون، و فصاحت لیک برکشی فی کورمادیم سوزلری آغزیدن تیز بلغان انجمور چان دیک چیقار ایدی، اشپتکچو پی ده لذت

وقناعت وصحبی غه آرزو قالدورور ایدی . . .

دامالدم ، پوتون فضیلت لری اوستیگه مجتمع نی توزاتیش اصلاح قیلیش
بیلم و عرفان نی ینـگیل برویل بیله عموم لاشتودوش اوچون فکریورو تـکن
و بـزده اوـزون زـمان یاـشاغـان جـود فـکـرـی پـرـدـه لـرـیـنـیـ قـلـیـ بـیـلـهـ یـیـرـ تـیـبـ اوـزـ تـیـلـیـزـدـهـ
ڪـتابـ لـرـیـاـزـیـشـ غـهـ باـشـلاـغـانـ لـیـقـ اـعـتـبـارـیـهـ مـصـلـحـ وـمـجـدـ مـفـکـرـ اـرـدنـ اـیدـیـ
وـبـیـوـكـ اـسـتـاذـیـ وـسـلـفـ دـینـ وـمـلـتـ شـهـیدـیـ عـبـدـ القـادـرـ دـامـلـاـ عـاجـمـ عـبـدـ الـوارـتـ
اوـغـلـیـ عـلـیـهـ الرـحـمـهـ نـیـکـ اـیـکـ *ـیـخـشـیـ بـرـخـلـفـیـ وـاـوـکـشـیـ نـیـکـ اـیـزـیـ نـیـکـ فـیـوـ قـاتـمـاـغـانـ
برـفـداـ کـارـ اـیدـیـ :

ثابت داملام فی بیلمک اوچون اثر لریفه باقماق لازم دور . . ان آثارنا
تدل علينا — فانظروا بعـدـنـاـ الـآـثـارـ بـرـیـنـجـیـ اـثـرـیـ «ـشـیرـینـ کـلامـ»ـ دورـ،ـ موـنـهـ
خـلـقـیـمـزـ فـیـ پـیـغمـبـرـیـمـزـ مـحـمـدـ عـلـیـهـ الصـلـاـ وـالـسـلـامـ نـیـکـ سـیـرـتـ وـاـخـلـاـقـ لـدـیـ بـیـلـهـ
توـنوـشـتـورـوـشـ یـولـیـ بـیـلـهـ اـصـلـاـحـ غـهـ اوـغـرـاشـادـورـ (۱)ـ اـیـکـیـنـچـیـ سـیـ مـعـقـایـدـ
جوـهـرـیـ وـبـیـانـ السـنـةـ ،ـ دـورـ ،ـ اـیـمـانـ نـیـکـ اـسـاسـیـ بـوـلـغـانـ توـحـیدـ مـسـئـلـهـ سـیـنـیـ اـهـلـ
سـلـفـ عـقـیدـهـ لـرـیـفـهـ موـافـقـ بـرـصـورـتـ دـهـ هـمـهـ غـهـ بـیـلـدـوـرـوـبـ عـلـمـ کـلامـ نـیـکـ
جدـلـ وـخـیـالـ قـیـلـ قـالـ لـرـیـ بـیـلـهـ آـرـاـشـیـبـ کـتـهـ کـتـابـ لـرـدـنـ مـلـتـنـیـ قـوـتـلـدـوـرـمـقـ
استـایـدـورـ .ـ اوـچـوـنـجـیـ کـتـابـ اـبـنـ مـالـکـ نـیـکـ الفـیـهـ سـیـفـهـ قـیـلـغـانـ شـرـحـ وـحـاشـیـهـ سـیـ
دورـ (۲)ـ الـفـیـهـ قـیـسـقـهـ بـوـلـمـاـقـ بـیـلـهـ بـرـاـبـرـ عـرـبـ نـحوـ وـصـرـفـ نـیـکـ پـوـتـونـ مـهـمـ
وـأـسـاسـیـ قـاعـدـهـ لـرـیـنـیـ اـیـچـیـگـهـ آـلـغـانـ بـرـکـتـابـ بـوـلـغـانـ مـوـنـیـ تـقـدـیـمـ قـیـلـقـ بـیـلـانـ
شـرـحـ مـلـاجـامـیـ دـیـلـکـ اوـزـونـ وـمـبـتـدـیـهـ لـرـ اوـچـونـ آـغـیـرـ وـقـیـیـنـ وـوـقـتـ فـیـ ضـایـعـ
قـیـلـوـچـیـ بـرـکـتـابـ دـنـ طـلـبـهـ لـرـ فـیـ اـزـادـ قـیـلـقـ استـایـدـورـ .ـ توـرـ توـنـجـیـ تـأـلـیـفـ ،ـ
ـ اـسـلـامـ قـانـوـنـ ،ـ کـتـابـ دـورـ ،ـ اـسـلـامـ فـقـهـیـ وـشـرـیـعـتـیـ نـیـکـ هـرـفـچـاـ .ـ وـهـ بـرـدـهـ قـاـبـلـ
وـایـلـکـ صـلـاحـیـتـ لـیـ بـرـقـانـونـ لـکـنـیـ بـیـانـ بـوـلـیـهـ اـهـلـ اـسـلـامـ فـیـ اوـبـیـلـکـ بـیـلـانـ عـمـلـ
غـهـ دـعـوتـ قـیـلـادـورـ .ـ بـشـیدـجـیـ وـلـیـکـینـ هـمـهـ دـنـ مـهـمـ وـقـیـمـقـیـلـکـ اـثـرـ قـرـآنـ کـرـیـمـ
نـیـکـ توـرـکـسـتـانـ چـهـ تـرـجـهـ وـتـفـسـیـرـیـ دـورـ (۳)ـ کـرـکـ توـرـکـسـتـانـ نـیـکـ اـیـچـیدـهـ

(۱) شیرین کلام برنجی قـتـمـ توـرـکـسـتـانـ دـهـ اـیـکـینـمـیـ مرـهـنـدـوـسـتـانـ دـهـ بـاـسـیـلـدـیـ

(۲) الفـیـهـ نـیـکـ شـیرـحـیـ سـیـ هـمـدـهـلـ دـهـ بـاـسـیـلـغـانـ وـتـوـرـکـسـتـانـ دـهـ نـشـرـقـیـلـمـانـ اـیدـیـ

(۳) اـسـلـامـ قـانـوـنـ ،ـ وـقـرـآنـ کـرـیـمـ تـرـجـهـ وـتـفـسـیـرـیـ طـبـعـ قـلـمـاـدـیـ ،ـ دـامـلـدـمـ اـوـرـ وـمـچـیـ

و گرگ خارج ده . روسیا ، ترکیا ، مصر ، حجاز هندوستان قیافان اوژون سیاحتی و بیک کوب زور آدم از ومه کر علما لر بیلان او تکازگن مصاحبه نتیجه سیده داملام نیک فکر و علم احاطه سی کمنکریب بر دائرة المعارف حالیه کلگن ایدی .

۱۳۵۱ ه سیاحت و حج نیک اوژون سفریدن عزیز وطنی غه قاتیب تبحی يول لردہ یوزی غه و کیم لریغه قونغان توزان و توبه لرن ایریتماس دن و فاقاً ماس دن اهل عیال چگریاره لری ایله کوروشیماں دن ، هاردوچ الماسدن ، جانی مالی راحتی اولادی عزی منصبی آرزوسی غه قاراما سدن خدا یولیده ، دین و ملت و وطنی قول لوق و اسیر لیق خوارلاق دن قوتولدوروش او چون جهاد قورال لرینی او شنه سیکـه و بو مقدس کورش نی باشقاریش وارشاد قیامش نیک آغیر یوک لرینی اوستیگـه آلدی ، و بونیک بیلان اوژون دن درام اندورگن علمی و فکری و فلامی مجاهده سینی قورال لیق برجهاد غه اولاشتوردی

۱۹۳۰ م ده قومول ده باشلانیب و طامینز نیک هر یاریده عمومی ملتیمز برداوش ایله جان و مال وجگر پاره لرینی تقدیم اتمک بیله تایید و حمایه قیلغان ، انقلابیمز ، نیـکـایـه سی استیلاچی یات دشمن دن وطن نی قوتولدوروب استقلالیغه ایـکـبـه قیـلـاق بـوـلسـه مـوـلـیـکـین بـوـغـایـه آـچـیـقـ وـمـعـقـولـ بـرـعـبـارـتـ بـیـلـدـنـ رسـمـیـاـ اـعـلـانـ قـیـلـغـانـ اـیـدـیـ ثـابـتـ دـامـلـاحـاجـمـ ۱۹۳۳ مـ اـوـنـ بـرـیـسـحـیـ آـیـدـهـ ، شـرقـ تـورـکـسـتـانـ جـمـهـرـیـتـ اـسـلـامـیـهـ سـیـ زـامـینـدـهـ بـرـحـمـکـوـ مـتـ قـورـوبـ دـئـیـسـ جـمـورـ وـوـزـارـتـ اـعـضـاـ لـرـیـ وـدـوـلـتـ نـظـامـیـ وـکـاشـغـرـنـیـ مـرـکـزـ بـیـلـمـ گـولـابـهـلـاتـ گـهـ ، دـنـیـاـغـهـ تـارـیـخـ غـهـ وـکـیـلـهـ چـلـکـ نـسلـ لـرـغـهـ آـبـ اـچـیـقـ دـینـ وـمـلـیـ وـعـصـرـیـ بـرـ عـبـارـتـ بـیـلـهـ انقلاب نیک غایه سینی آـکــلــاتــدــیـ

مجاهد و باش و کیلمیز ثابت داملام جهادینی ثبات و ایمانیله درام اندوروب نورغان برحال ده ۱۹۳۴ نهایت آچینار لیق و تأسف لیک بر صورت ده اسیر قیلنیب خونخوارشین شی سای نیک زندانیده کورگن پوتون ادب سیز لیک

سـیدـهـ زـندـانـ دـهـ وـفـاتـ بـوـلـفـانـدـینـ کـیـنـ ، خـوـنـخـوـارـشـینـ شـیـ سـایـ یـقـیـلـفـاجـ ، دـامـلـامـ نـیـکـ اوـغـلـیـ حاجـیـ عبدـ اللهـ اـیـلـ دـنـ کـیـلـ حـبـسـ خـانـهـ اـدـارـهـ سـیدـنـ بـوـأـثـرـ لـرـینـیـ تـافـجـورـوبـ آـلـغـانـ لـقـینـیـ انـکـلـادـوـقـ ، لـیـکـنـ کـیـنـ نـیـمـهـ بـولـدـیـ بـیـلـمـاـدـوـکـ

وحشیت و ظلم ارغه رغما بیات و وقاری و علمی بجاهده هیئی تولدن بر ماسدن
قرآن کریم نی او ز تیلیمیز غه تفسیر و ترجمه قیلمق غه شغول بو لغان فی حال ده
۱۳۹۲ ه لرده دنیادن کوزینی یو ووب تاگری سیغه فایتدی و آرامیزدن یوق
بولدی ایسه ده قالدورغان اثر لری وجهادی بو ذات نیک استینی سیزیب قالدور
غان یولینی منگولیک ساقلاپ قالدی — چونکه، ولا تقولوا المن یقتل فی میل
الله آموات، حق سوزی دور . ه ویدا .

ساقلا غیل بر یخشی آت او زوک غه هر گذاو لاسون

ساقلاغونچه ای هویدا ایله ده میک یخشی آت
دیگن بواسه ، ثابت داملام او زیگمه بر نچه یخشی آت ساقلا غان ایدنی
بوکون بوبر نچه کلمه بیلان مرحوم فی خاطر لار ایکن میز — شانیکه
لایق ترجمه حال لر یازیش واور مچی ده کی قبری اوستیده عمومی ملتیمیز
فانجه لر او قوب گل لر قویا دور غان برکون نیک امیدی بیله تسسلی لانا میز
و مل ذلك علی الله بعزمیز . و مرحوم نیک قبری غه حق تعالی نیک رحمت گل اری نثار
فیلیب تورشیفی ده البته شک قیلایمیز ولا جرا آخرة أکبر و الله لا يضيع أجر المحسنين .
۱۰ دیع الثانی ۱۳۷۹ ه حجاز .
محمد أمین اسلامی

سرتاڭ انتساب 873:02-02

مەن قازاقي قۇصىرىنىڭ توپىكە ئىتاركە كەستەم
سەلە سەمو ھا قىزخان كە لمىلە توتسولدا
مەسىۋام ھا ھېم توپىكە سەمو ھا قىزخان ئىتارىخى